ALp 2466
L.arch.

This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, September 12, 1989

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 37 (2064) 1989 RUGSĖJIS–SEPTEMBER 12 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 50 ct.

Komercinė politika

Gyvenant Šiaurės Amerikoje, nesunku pastebėti sukomercintą gyvenimą. Čia viskas tartum pajungta naudai, viskas apskaičiuota apsimokėjimo ar neapsimokėjimo matuoklėmis. Rodos nieko nedaroma, iš ko nebūtų galima padaryti pinigų. Ir mene, ir sporte, net ir auklėjime galima pastebėti komercinių atspalvių. Kartais susidaro vaizdas, kad čia nė pirštas nejudinamas be atlyginimo. Veržiamasi vis daugiau visko turėti, daugiau uždirbti, siekti medžiaginės gerovės, o perteklius investuoti, kad pinigai dirbtų pinigus ir t.t. Žodžiu, viskas gražiai jungiasi ir nusilenkia komerciniuose apskaičiavimuose. Užtat nenuostabu, kad medžiaginis žmonių gyvenimo lygis varžybiniu ir konkurenciniu būdu visiškoj prekiavimo laisvėj yra labai aukštai iškilęs ir pasaulyje pirmauja. Žinoma, žemės turtai jau patiems pirmiesiems ateiviams padėjo sukurti stambią pramonę, išvystyti gamybą iki tokio laipsnio, kad pasiūla jau seniai yra pralenkusi paklausą. Todėl rinkų suradimas, tai yra pardavimas, visą laiką išliko pagrindiniu rūpesčiu ekonominio gyvenimo, kuris labai dažnais atvejais rikiuoja ir politinius ėjimus.

KOL PRIEŠ šimtmetį ar daugiau šiose "aukso šalyse" visuomenė nebuvo pakankamai susiformavusi, ir emigrantams "naujosios tėvynės" samprata toli gražu nebuvo šiandieninė, ieškojimas ko kito, ne vien tik aukso ir kitų gėrybių, buvo visai nereikalingas ir beprasmis. Tačiau dabar, nors ir įvairiais ateiviais sudurstyta visuomenė, su jau nebe pirmos kartos čiagimiais, laikui bėgant, išryškėja savo veidu ir jau žymiai praplatėjančiais, jau ne vien ekonominiais poreikiais. Tad nenuostabu, kad blyksteli jau ir kritiški žvilgsniai į ekonominės gerovės pirmavimą. Ryškinasi gilesni dvasiniai, religiniai, socialiniai, net ir patriotiniai polėkiai, nemažiau reikalingi pilnesniam, jau nusistovėjusiam, įstatymais tvarkomam gyvenimui. O pokariniai ateiviai, ypač iš Rytų Europos, vėliau ir iš Azijos kraštų, čia atvykę ne aukso kasti, o tik laisvais žmonėmis pasijusti, įsidarbinę ir įsipilietinę naujieji lygiateisiai balsuotojai į bendrąjį gyvenimą ėmė nešti nemažai kitoniškumo, tiesiog permainingo elemento, ypač Kanadoje, kur įstatymų rėmuose susigrupavo tautiniai vienetai, ne visur ir ne visais atvejais pasiruošę teikti pirmumą medžiaginei gerovei. Užtat suprantama, kad daugumos jų ir politinis žvilgsnis yra visai kitaip orientuotas, daugiau atremtas į pasaulėžiūrinius ar idėjinius mąstymų pagrindus. Todėl visai normalu, kad pvz. piktinamasi vyriausybės narių užuojautomis Kinijos demonstrantų tragedijoje, kai tuo pačiu metu demokratėjimo siekiančių studentų šaudytojams siunčiami kviečiai ir skiriamos milijoninės paskolos.

NĖRA ABEJONĖS, kad panašios komercinės politikos vingiuose ir šešėliuose tenka tiesos ir užtarimo ieškoti, pavergtųjų tautų išlaisvinimo siekiant. Pardavėjai nesirūpina idėjinėmis kryptimis. Anaiptol – jos dažnai gali jiems būti neįveikiamos kliūtys sėkmingai prekiauti. Pardavėjams juk geras tas, kas perka. Šitokios laikysenos žmonių tarpe pasitaiko išgirsti "praktiškų" patarimų ir komunizmo vergijon patekusiems: jei nepatinka, išsirinkit geresnę valdžią . . . Tai būdinga komercinio tipo žmonėms, kurių vis dėlto yra nemažai ir politiką vairuojančių sluoksniuose. Yra ženklų, kad jau jie nebe vieni. Atsiranda plačiau galvojančių, politines situacijas kitaip sveriančių. Ir dėl pavergtųjų tautų išlaisvinimo čia dirbantiems gal greitai nebereikės basomis kojomis eiti per gruodą į sostines. . . . **Č.S.**

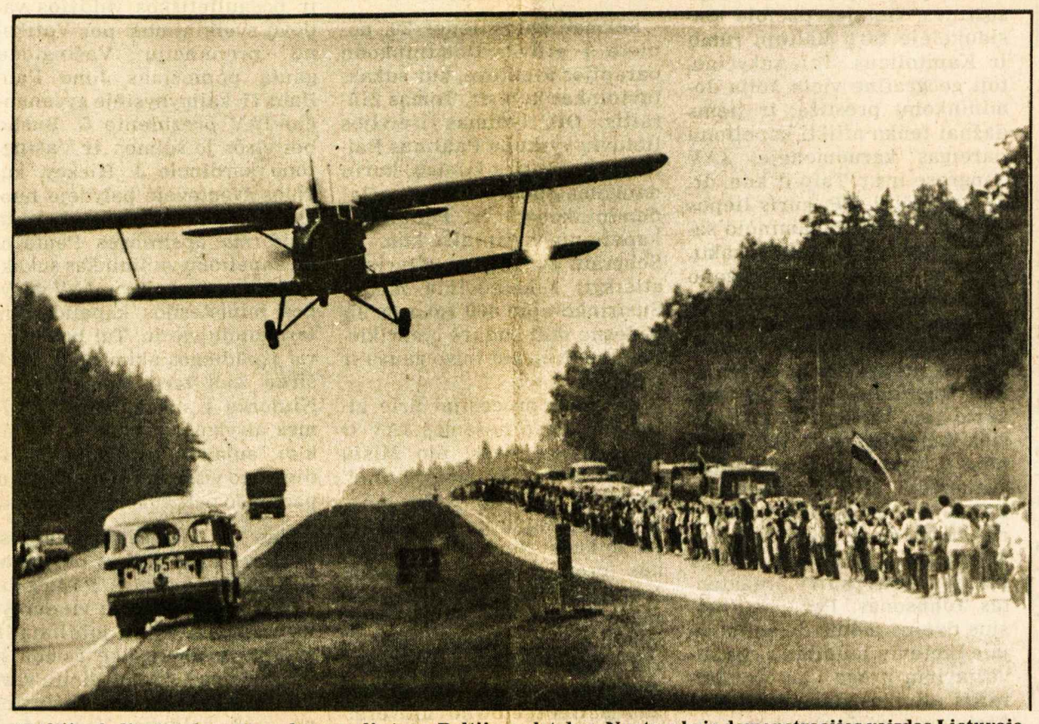

"Baltijos kelias", sujungtų rankų grandinė per Baltijos valstybes. Nuotraukoje demonstracijos vaizdas Lietuvoje. Iš lėktuvo barstomos gėlės **Nuotr. V. Malinausko**

Ir toliau bus siekiama nepriklausomybės

Lietuvos persitvarkymo Sąjūdžio seimo tarybos pirm. prof. Vytautas Landsbergis 1989 m. rugpjūčio 28 d. per Lietuvos televiziją pasakė kalbą:

"Mieli žmonės, gerbiamieji būsimos Lietuvos piliečiai! Štai jau trys dienos tam tikro politinio nerimo, jaudinimosi, kalbų ir svarstymų. Tą sukėlė TSKP CK darbuotojų pareiškimas apie padėtį Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje, kuriame matėme daug netiesos, noro išgąsdinti ir įžeisti.

Gal norėta kokių viešų neramumų, triukšmingų mitingų ir protestų, gal norėta suskaldyti ir sukiršinti, – bet Baltijos žmonės tuo ramesni, kuo labiau įsitikina savo teisumu.

Senovės romėnai sakydavo: 'Jupiteri, tu pyksti, reiškia, tu neteisus'.

Romėnų Jupiteris buvo perkūno dievas, ir neveltui tame Maskvos tekste tiek daug perkūnų. Labiausiai pykstama, kad mūsų Aukščiausios Tarybos komisija pasakė, kas ir kaip buvo 1939-1940 metais, kas tada buvo neteisu ir kas – neteisėta.

Atsakymas – pyktis. Argumentų nėra, tik rodomas didelis, labai didelis kumštis.

Kiekvienoje visuomenėje, organizacijoje, valdžios grupėj visda buvo ir bus ir kumštininkų, ir protininkų. Mes norėtume, kad ten būtų daugiau protininkų, o kol jų per mažai, nebūtinai turim tyčia erzinti kumštininkus. Nėra jokio reikalo, kad jie padarytų dar didesnių klaidų, negu šitas pareiškimas.

Iš savo pusės mes jau viską pasakėme, ką reikėjo pasakyti; reikia dabar ir patiems ramiai apsispręsti, ir ypač – kad kiti apsiprastų. Be išsišokimų tiek iš vienos, tiek iš kitos pusės. Savo tikslą įvardijom, o dabar reikia dirbti ir politinį, ir ūkinį darbą – nuo savęs statyti būsimą Lietuvą.

Visi ten perskaitėme melą, neva "Baltijos kelias" buvo kažkokia 'nacionalistinė isterija'.

Gaila žmonių, kuriuos taip klaidina. Juk apie milijoną Baltijos šalių gyventojų atėjo į tą kelią, kad susiėmę už rankų tartų: prisimename kankinius, norime teisingumo, norime laisvės. Atėjo ne vien lietuviai, latviai, estai, atėjo ir rusai, lenkai, žydai, ukrainiečiai, kaip niekad anksčiau buvom vieningi, ir tai, ko gera, taip pat pykdo galingąjį Jupiterį.

Žinoma, gal ir tie, kurie rašė TSKP CK pareiškimą, buvo klaidinami. Gal jie dar per mažai turėjo laiko, kad pradėtų iš tikrųjų naują galvoti. O problemų turi daug, ir mūsų bendrą problemą išspręsti taip, kaip reikėtų, dar neapsisprendę. Nieko, juk ir Maskvos pareiškime, galų gale, siūlomas dialogas. Siūloma pasisakyti – tad pasisakykim darbo kolektyvų susirinkimuose, siųskime laiškus. Jeigu spausdins tik priešiškus mums laiškus, bus blogas ženklas. Jei spausdins įvairius, matysim, kad iš tikrųjų siūlo dialogą. Parodykim susitelkimą ir orumą, štai tokio baltiško orumo turi ir Lietuvos Komunistų Partijos Centro komiteto atsakymas.

Tebūnie Baltijos kelias – darbo, blaivumo ir ištvermės kelias. Ir tikėjimo kelias – tikėjimo aukštesniu ir žemės teisingumu, tikėjimo Lietuva".

Kreipimasis į Lietuvos žmones

Susirinkęs Sąjūdžio seimas rugsėjo 5 d. Vilniuje, vienbalsiai priėmė kreipimąsi į Lietuvos gyventojus, atmesdamas TSKP centro komiteto grasinimus Baltijos tautoms.

Seime konstatuota, kad rugpjūčio 23 d. "Baltijos kelias", sujungtų rankų grandinė, vien Lietuvoje sutraukė daugiau kaip milijoną žmonių ir surinkta pusantro milijono parašų po peticija, reikalaujančia panaikinti Molotovo-Ribbentropo pakto pasekmes. Lietuva pasiryžusi taikiomis bei demokratinėmis priemonėmis siekti savo tikslo.

TSKP centro komiteto pareiškimas panašus į ultimatumą, po kurio gali būti panaudota prievarta. Pareiškimas kupinas klaidingos informacijos ir šmeižto, nesidrovint paneigti visuotinai pripažintą tautų apsisprendimo teisę, kuri net deklaruojama TSRS konstitucijoje. Seimas laiko TSKP pareiškimą atsitraukimą nuo pertvarkos politikos ir teisinės valstybės kūrimo.

Seimas primena, kad nepriklausomybės siekiams gali būti daromos įvairios kliūtys. Reikia būti pasiruošusiems įveikti sunkumus. TSK CK pareiškimas nesutrikdė žmonių, tai rodo, kad tinkamai sutinkami išbandymai. (LIC)

(Nukelta į 5-tą psl.)

Visų tikslas – nepriklausomybė

Europos lietuvių studijų savaitėje Gotlande dalyvavo ir Justas V. Paleckis, LKP centro komiteto ideologijos skyriaus vedėjas, pasirašęs bendrą pareiškimą už Lietuvos nepriklausomybę. Jis "Tiesoje" rugpjūčio 16 d. tarp kitų dalykų rašo:

"Įsivaizduotina, kiek ryžto sėsti prie bendro stalo, prabilti naujai reikėjo VLIK-o pirmininkui – organizacijos, kuri dar ne taip seniai buvo prieš bet kokius kontaktus su Tarybų Lietuva, jos žmonėmis. Ką gi, naują mąstymą šiandien demonstruoja ne tik Vilnius ir Maskva, Bona ir Londonas – neatsilieka ir Čikaga, ir St. Petersburgas Floridoje . . .

Ir Lietuvoje nemaža balsų, kad toks komunikatas, parašas po juo LKP atstovo per ankstyvas arba apskritai neleistinas. Bet pasvarstykime. Mūsų pasenusioje labai netobuloje konstitucijoje užrašyta: 'LTSR – suvereni socialistinė valstybė'. Suverenumas – tai 'vals-

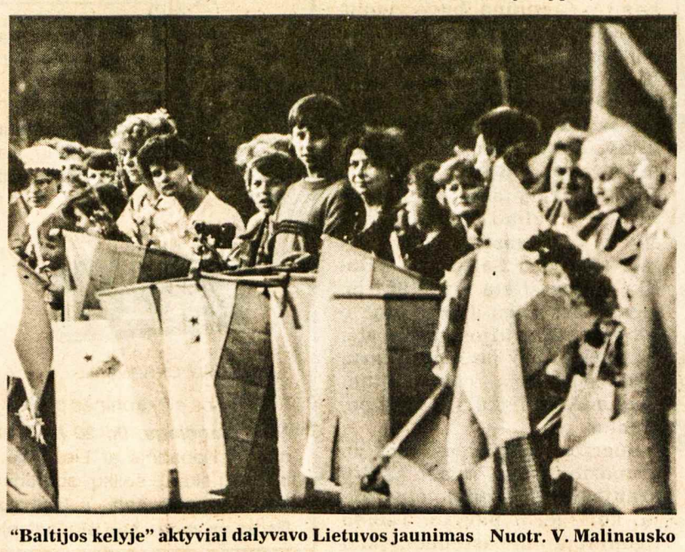

"Baltijos kelyje" aktyviai dalyvavo Lietuvos jaunimas **Nuotr. V. Malinausko**

Pasaulio įvykiai

SAVO PERSITVARKYMO POLITIKOS ATNEŠTŲ PROBLEMŲ M. Gorbačiovas neįstengė užmiršti net ir penkias savaites trukusiose atostogose. Nė kojų Maskvoje nespėjęs sušilti, televizijos transliuotoje kalboje pažėrė aštrių priekaištų sparčiai gausėjantiems kritikams. Esą jie trukdo pradėtą darbą, skleisdami gandus apie artėjantį chaosą Sovietų Sąjungoje. Pastangos nuvertinti reformas jaučiamos iš konservatorių, kairiojo sparno politikų ir atikomunistinių sluoksnių. Šiame kritikų chore skamba dainos apie chaosą, sukilimą ir netgi pilietinį karą. Savo kalboje M. Gorbačiovas palietė visą eilę problemų, įskaitant sreikus, kriminalinius nusikaltimus, didėjantį gaminių trūkumą vartotojams, bet nepajudino etninių grupių reikalavimų. Esą tautiniams reikalams bus skirtas specialus kompartijos centro komiteto posėdis, kuriame teks padaryti sprendimus, liečiančius Sovietų Sąjungos federaciją. Politbiuro narys J. Ligačiovas, laikomas konservatyvių partiečių vadu, yra didžiausias M. Gorbačiovo reformų kritikas. Jis pranašauja Sovietų Sąjungos subyrėjimą, jeigu nebus sustabdytos tautinės liepsnos, iš Baltijos ir Kaukazo respublikų pasiekusios Moldaviją, Centrinę Aziją ir netgi Ukrainą. Moldavija savo valstybine kalba jau paskelbė moldavų kalbą, kuri iš tikrųjų beveik nesiskiria nuo rumunų kalbos.

Pajudėjo Ukraina

Kijeve įvykusiame suvažiavime praėjusią savaitę buvo įsteigtas Tautinis sąjūdis, norintis, kad būtų pripažinta tautinė Ukrainos vėliava ir valstybinė ukrainiečių kalba, leista ekonominė savivalda, teisė ūkininkams turėti žemės ir ją palikti vaikams. Tautinis sąjūdis sakosi turįs 300.000 rėmėjų, bet šiuo metu jis dar nereikalauja pilnos nepriklausomybės Ukrainai, nors jos siekia Baltijos respublikos. Steigiamajame Tautinio sąjūdžio suvažiavime Kijeve pasigirdo balsų, reikalaujančių pašalinti dabartinį Ukrainos komunistų partijos vadą V. Ščerbitskį ir teisti už nevykusį 1986 m. atominės Černobilio nelaimės tvarkymą. V. Ščerbitskis yra vienintelis kompartijos politbiuro narys, ten užsilikęs nuo L. Brežnevo laikų. M. Gorbačiovas jį, matyt, paliko Ukrainos komunistų partijos vadu tautinėms liepsnoms prislopinti. Tautinio sąjūdžio įsteigimas Ukrainoje gali tapti naują galvosūkiu M. Gorbačiovui, jeigu bus išjudinti tautiniai ukrainiečių siekiai. Užsienio korespondentų nuomone, M. Gorbačiovas jau yra susigyvenęs su Baltijos respublikų siekiama ekonomine savivalda. Kitaip jam atrodo panašūs ukrainiečių reikalavimai, nes Ukraina turi didelius žemės plotus ir 50 milijonų gyventojų. Visai Sovietų Sąjungai yra svarbus Ukrainos žemės ūkis, akmens anglis ir plieno pramonė.

Sunki kova

JAV prez. G. Bushas paskelbė kovą kraštą užplūdusiems narkotikams, pasiruošęs išleisti $7,9 bilijono. Šion sumon įskaitoma ir ekonominė bei karinė parama valstybėms, sustabdančioms narkotikų auginimą ir jų nelegalų įvežimą į JAV. Pirmoji tokion kovon įsijungė Kolumbijos prez. V. Barco vyriausybė. Kolumbijos džiunglėse yra įsitvirtinę narkotikų augintojai bei jų gamintojai, turintys netgi savo lėktuvus narkotikams nugabenti į JAV ir apsaugos dalinius, geriau ginkluotus už Kolumbijos karius. Narkotikus skleidžiančių grupių vadai turi pakankamai dolerių pasisamdyti profesiniams kariams ir netgi jų instruktoriams. Prez. G. Bushas Bolivijon už $65 milijonus pasiuntė kovai su narkotikų gamintojais skirtų lėktuvų, malūnsparnių, puolamųjų laivelių, karinių automobilių bei kitų ginklų. Į pradėtus suėmimus Bolivijoje narkotikų carai reagavo bombomis Bogotoje ir Medelline, grasinimais nužudyti teisėjus, bei kitus valdžios pareigūnus. Mirtimi buvo pagrasinta net ir Vašingtone viešėjusiai Kolumbijos teisingumo ministerei Monikai de Greiff. Kolumbijos vyriausybė amerikiečiams atidavė E. M. Romerą, kuris yra įtariamas Kolumbijos narkotikų carų finansinių reikalų tvarkymu. Keisčiausia, kad jo išdavimą pasmerkė Kolumbijos didžiausio universiteto studentai, surengę protesto demonstracijas ir sudeginę JAV vėliavą. Narkotikų skleidėjai grasina už kiekvieną Amerikai išduotą narkotikų carą nužudyti penkis amerikiečius ir 10 Kolumbijos teisėjų. Amerikiečiai prez. G. Busho pastangas laiko nepakankamomis, nes į JAV narkotikai įvežami ne tik iš Kolumbijos, bet ir iš Bolivijos, Peru. Rimtai kovai su narkotikų skleidėjais JAV ir užsienyje reikia dešimčių bilijonų dolerių, kurių prez. G. Bushas nebeturi. Nepilni aštuoni bilijonai dolerių yra tik lašelis Jungtines Amerikos Valstybes užplūdusios narkotikų jūros bangose.

KANADOS ĮVYKIAI

Daug triukšmo dėl nieko?

Didelio triukšmo Kanadoje susilaukė cheminės PCB atmatos, išlikusios rugpjūčio 23 d. kilusiame sandėlio gaisre Kvebeko provincijoje, St. Basile le Grand vietovėje. Premjero R. Bourassos vyriausybei tas gaisras kainavo $30 milijonų, nes pusei mėnesio teko evakuoti gyventojus, sutvarkyti aplinkai padarytą žalą. Nors niekas dėl to nenumirė ir nesusirgo, bet staiga buvo pradėta kalbėti, kad PCB atmatos yra labai pavojingos Kanadai ir jos gyventojams. Spaudoje plačiai nuskambėjo 180 tonų PCB atmatų pasiuntimas Britanijon sovietų transportlaiviais ir Liverpulio uosto darbininkų atsisakymas jas iškrauti. Abu laivai su PCB atliekomis grįžo Kanadon ir jas vargais negalais iškrovė Kanados ministerio pirm. B. Mulronio gimtavietėje Baie Comeau, Kvebeko provincijoje. Iš ten jos buvo pervežtos į elektros bendrovės "Quebec-Hydro" sandėlius. Šią operaciją triukšmingomis demonstracijomis bandė sustabdyti Baie Comeau ir apylinkių gyventojai, kreipdamiesi net į teismus.

Šiandien visi kanadiečiai piestu šoka prieš PCB, bet tik retas žino, kad tos raidės yra angliškų žodžių polychlorinated biphenyls santrumpa. Deja, ir tų dviejų žodžių neišaiškina žodynai. Talkon atėjo kai kurie chemikai, ypač Toronto universiteto chemijos prof. John Polanyi, laimėjęs Nobelio premiją 1986 m. Iš jo sužinome, kad PCB yra chloro turintys sintetiniai chemikalai, prieš 60 metų pradėti naudoti daugiausia elektrinių reikmenų pramonėje. Jie vėsinančiai veikia iš plastikos pagamintus reikmenes, sumažindami užsidegimo pavojų. Prieš 20 metų pasigirdo balsų, kad PCB chemikalai yra pavojingi žmogaus sveikatai, ir jų gamyba buvo sustabdyta prieš gerą dešimtmetį. Ilgą laiką buvo tiriamas sintetinių PCB chemikalų pavojingumas ir jų neįmanomas sunaikinimas. Nobelio premijos laureatas prof. J. Polanyi teigia, kad į tuos du

(Nukelta į 9-tą psl.)

Šiame numeryje:

Komercinė politika
Ne visi nori pirmenybę suteikti medžiaginei gerovei
Ir toliau bus siekiama nepriklausomybės
Žmonės Lietuvoje pasiruošę įveikti visus sunkumus
Katalikų Bendrija Lietuvoje
Kun. Vaclovo Aliulio straipsnis vokiečių žurnale
JAV sostinėje pagerbtas lietuvis kapelionas
Kun. dr. T. Žiūraičio, OP, 50 metų kunigystės sukaktis
Fabrikas Prisikėlimo šventovėje
Radijo gamyklą žada iškelti tik 1994 metais
Atsisveikinimas su laisvės kovotoju
Baliui Gajauskui atsisveikinimo vakarą suruošė BALFas Čikagoje
Lietuvos žydų tautinės kultūros atgimimo daigai
Dabarties permainos Lietuvos žydų istorijoje
Ką rašo kiti
Lenkų ir sovietų spaudoje pasižvalgius
Juodąjį žemyną aplankius
Kelionė per Keniją, Zimbabvę ir Botswaną
Išeivijos ir Lietuvos veikėjai Gotlande
Trisdešimt šeštoji Europos lietuvių studijų savaitė

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – $24, pusmetinė – $13, rėmėjo – $30, garbės – $40 (Amerikoj – JAV dol.). Pavieniai numeriai – 60 ct.
Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st & 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092.
Subscriptions: regular $24.00, supporter $30.00, honorary $40.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Katalikų Bendrija Lietuvoje

Santrauka kun. Vaclovo Aliulio straipsnio, išspausdinto "Stimmen der Zeit" 1989 m. rugpjūčio nr.

Katalikų skaičiaus Sov. Sąjungoje negalima tiksliai nurodyti, o tiktai apytikriai. Lietuvoje yra pakrikštyta katalikais 2,5 milijono gyventojų, Latvijoje – maždaug 400,000, Estijoje – 10,000. Išsiskleidę milijonai katalikų gyvena Gudijoje ir Ukrainoje. Iš viso Sov. Sąjungoje yra mažiausiai penki milijonai lotynų apeigų katalikų.

Katalikai Baltijos kraštuose yra gyvi ir aktyvūs. Sekmadieniais šventovės yra perpildytos; 86% gyventojų Lietuvoje yra katalikai. Unitų Bendrija (Rytų apeigų katalikai) Ukrainoje yra pogrindyje. Ji 1946 m. organizacijos atžvilgiu buvo sužlugdyta. Šiandien apskaičiuojama, kad yra apie keturi milijonai tikinčiųjų, aštuoni ar dešimt vyskupų ir šimtai kunigų.

1989 m. sausio 1 d. Lietuvoje buvo 666 kunigai ir 633 šventovės, kuriose laikomos pamaldos. Yra Vilniaus, Kauno arkivyskupijos ir keturios vyskupijos. Arkiv. J. Steponavičius, kuris buvo priverstas 28 metus gyventi miestelyje, 300 km atstumu nuo Vilniaus, tiktai nuo 1989 m. sausio 1 d. galėjo sugrįžti į Vilnių ir perimti vyskupijos vadovavimą.

Pasikeitus politikai, buvo grąžinta Katalikų Bendrijai Vilniaus arkikatedra. 1989 m. vasario 5 d. išėjo tikintiesiems laikraštis "Katalikų pasaulis". 49 m. oficialiai nebuvo leista spausdinti joks katalikų laikraštis. Taip pat buvo grąžinta Šv. Kazimiero šventovė Vilniuje ir Taikos Karalienės šventovė Klaipėdoje. 1989 m. pradžioje buvo leista statyti tris naujas šventoves, o atidarytos aštuonios.

Prieš 25 metus Kauno kunigų seminarijai buvo leista, kasmet valdžiai patikrinus, priimti tiktai penkis ar šešis kandidatus. Šiuo laiku valdžia atsisakė patikrinimų ir kandidatų skaičiaus ribojimų.

1948-49 m. buvo uždaryti visi vienuolynai ir religinės kongregacijos. Vienuolių gyvenimas vyko katakombose.

Tūkstančiai vaikų kasmet eina Pirmos komunijos. Ilgą laiką nebuvo jokios vaikų katekizacijos. 1988 m. valdžia leido vaikus paruošti Pirmajai komunijai šventovėse.

Dabar daugiau jaunų porų tuokiasi šventovėse ir krikštija savo naujagimius. Atgailos sakramentas taip pat praktikuojamas, kaip buvo įprasta prieš II Vatikano susirinkimą. Nuodėmės, kurios šimtmečiais buvo laikomos sunkiomis, tokiomis laikomos ir šiandieną.

Sov. Gudijos respublikoje yra atidaryta maždaug 140 katalikų šventovių, ten yra apie 70 katalikų kunigų. Nėra jokio vyskupo, jokios kunigų seminarijos. (Neseniai buvo paskirtas vienas vyskupas. RED.). Unitų Bendrija Ukrainoje ir toliau yra nelegali. Su stačiatikiais ir protestantais Lietuvoje yra palaikomi geri santykiai.

Iš tikėjimo brolių užsienyje tikimasi, kad jie bus ištikimi ir tvirti tikėjime. Su Lenkijos ir Rytų Vokietijos katalikais palaikomi taip pat ryšiai. Lenkų tikintieji siunčia Lietuvon gausiai religinės literatūros, nors jos ir jiems patiems trūksta. Austrijos ir V. Vokietijos katalikų fondai aprūpina savo gera religine literatūra. Blogiau yra su prancūzų ir anglų religine literatūra. Jaunieji kunigai moka jau ir anglų kalbą.

Kai kuriais atvejais būtinai reikalinga medžiaginė pagalba. Leidžiama keliauti į Vakarus, bet be dolerių, svarų ir markių. Taip pat ji yra reikalinga, spausdinant knygas.

Tikintieji Lietuvoje yra labai dosnūs. Jie išlaiko šventoves, dvasininkus, seminariją, atnaujina grąžintas šventoves. Visi didelėmis pastangomis remia naujų šventovių statybą. Vienybė tikėjime ir maldoje, vienybė su popiežiumi suteikia tikintiesiems jėgų.

Paruošė **J. Strazdas**

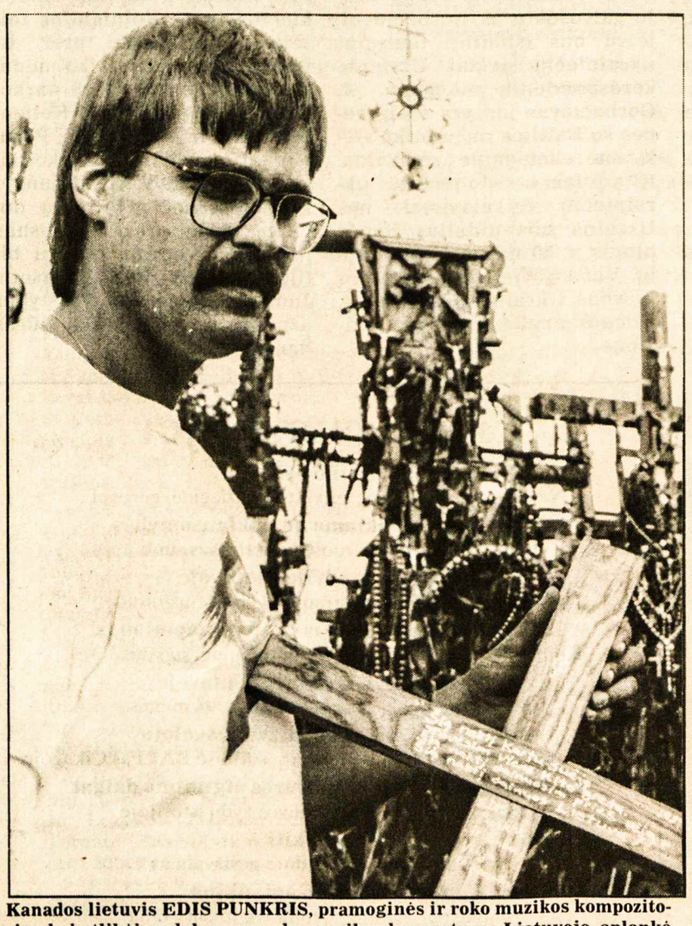

Kanados lietuvis EDIS PUNKRIS, pramoginės ir roko muzikos kompozitorius bei atlikėjas, dalyvavęs roko muzikos koncertuose Lietuvoje, aplankė Kryžių kalną ir ten įsmeigė savo kryžių su įrašu: "Šią naktį kartu suėję, stovėsim vienas kito greta. Šią naktį dainuosim prieš vėją, šią naktį dainuos visa Lietuva!" Nuotr. A. Kostelnicko

JAV sostinėje pagerbtas lietuvis kapelionas

"TŽ" bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

1962 m. į Vašingtone esantį domininkonų vienuolyną iš Mičigano valstybės, kur dėstė vienoje iš tenykščių kolegijų, buvo perkeltas lietuvis domininkonas kun. dr. Tomas Žiūraitis, žinomas filosofas, pamokslininkas, straipsnių ir studijų autorius. Nors domininkonų vadovybė pirmoje vietoje jam pavedė aptarnauti tuo metu buvusių dar ne taip gausių sostinės ir apylinkių lietuvių dvasinius reikalus, tačiau jo pastoracinio darbo barai greit praplatėjo.

Domininkonų šventovė ir jų vienuolynas yra centrinėje sostinės vietoje, pačioje pusiaukelėje tarp Baltųjų rūmų ir Kapitoliaus. Tai, sakyčiau, toji geografinė vieta kelia domininkonų prestižą, ir jiems dažnai tenka atlikti kapelionų pareigas karuomenėje, JAV kongrese ir t.t. Taip ir kun. dr. T. Žiūraičiui, OP, kuris liepos 30 d. iškilmingai paminėjo savo kunigystės 50 metų sukaktį, atitenka vieno iš Pentagono arba JAV gynybos ministerijos kapeliono pareigos. Jis yra Fort MacNair bazės, kurioje gyvena aukšto rango karininkai, kapelionas. Kartas nuo karto jam tenka atlaikyti Mišias Amerikos katalikų tautinėje Nekalto Prasidėjimo šventovėje, kur yra įrengta ir lietuvių Šiluvos Dievo Motinos koplyčia. Jo pamokslą Domininkonų šventovėje yra klausęs ir buvęs JAV prezidentas Johnsonas. Per pastaruosius dvejus metus dviem atvejais Lietuvių jaunimo s-gos suvažiavimų proga kun. dr. Žiūraitis atlaikė istorines Mišias Lietuvos pasiuntinybės rūmuose. Jam taip pat yra progos pasimatyti su įtakingais JAV kongreso nariais, per paskutinius kelerius metus jis yra Lietuvių skaučių seserijos dvasios vadas.

Kai 1979 m. rudenį Vašingtone Lietuvos vyčių iniciatyva buvo įsteigta Lietuvių misija, kapelionas kun. dr. Žiūraitis, OP, kiekvieną paskutinį mėnesio sekmadienį misijos valdybos nuomojamoje Trijų Karalių šventovėje Georgetowne lietuvių kalba atlaiko Mišias ir pasako pamokslą. Jei mūsų kapelionas tuo metu būna išvykęs rekolekcijų vesti, kito lietuvio kunigo beveik neįmanoma gauti, nes jų čia nėra, ir tais atvejais Mišias jau anglų kalba atlaiko kuris nors amerikietis kunigas. Taigi, mūsų kapelionas čia yra labai reikalingas.

Truputis biografijos

Tomas Žiūraitis gimė 1915 m. Šimkaičių parapijoje, Raseinių apskrityje. Baigęs Raseinių gimnaziją, 1933 m. įstojo į domininkonus, kurių vienuolynas nepriklausomybės laikais buvo tuose pačiuose Raseiniuose. Išsiųstas į užsienį, studijavo domininkonų akademijose Vokietijoje ir Belgijoje. Kunigystės šventimus gavo Belgijoje 1939 m. liepos 16 d., o primicijas atlaikė sugrįžęs į Lietuvą Juodaičių šventovėje. Liepos 30 d. domininkonų šventovėje Vašingtone, aukojant sukaktuvines Mišias, aukojimo procesijoje, šalia kitų lietuviškų organizacijų, Vašingtono K. Donelaičio lit. mokyklos mokinės prie altoriaus atnešė tų primicijų nuotrauką, kurioje matyti visa laiminga Žiūraičių giminė.

Kurį laiką ėjęs vikaro pareigas Raseiniuose, atgavus Vilnių tęsė studijas tenykštėje kunigų seminarijoje, o nacių okupacijos metais, išvežus kun. A. Lipniūną, buvo vienas iš Šv. Jono šventovės Vilniuje pamokslininkų. Pasitraukęs iš Lietuvos, prieglaudą rado Austrijoje, kur buvo Salzburgo lietuvių kapelionas ir tęsė studijas tenykščiame katalikų universitete. 1949 m. atvyko į JAV, čia kurį laiką dėstė New Jersey, o vėliau Mičigano valstybių kolegijose. Dviem atvejais sugrįžo į Salzburgo katalikų universitetą, kur 1954 m. gavo filosofijos licenciatą, o 1957 m. filosofijos doktoratą. Iš Vašingtono ne vieną kartą važiavo į Čikagą – į ten vykstančius mokslo ir kūrybos simpoziumus.

Sugrįžęs iš Čikagos, 1982 m. gruodžio mėn. turėjo šešių kraujagyslių širdies operaciją, kuri gerai pavyko. Tačiau ligoninėje nepastebėta, kad užkrėstas kraujas. Naujųjų metų išvakarėse kun. dr. Žiūraitį, OP, iš vienuolyno jau su greitąja pagalba teko vežti atgal į tą pačią ligoninę ir čia jam kovoti net su mirtimi. Tačiau ankstyvą pavasarį įvyko netikėtas lūžis, kurį kun. Žiūraitis vadina tiesiog stebuklu. Nupjovus vieną kitą gangrenos paliestą kojų pirštą, ligonis nuostabiai atsigavo ir iki šios dienos tebetarnauja tiek amerikiečiams, tiek ir lietuviams.

Sveikino popiežius, prezidentas, kardinolas

Sekmadienio, liepos 30, popietę į erdvią Domininkonų parapijos šventovę, kur sukaktuvininkas kun. dr. Tomas Žiūraitis, OP, lydimas išeivijos lietuvių vyskupo Pauliaus Baltakio, dešimties kunigų, kurių daugumą sudarė amerikiečiai domininkonai, ir Pentagono kapelionų viršininko kun. W. Schmidt, žengė prie altoriaus atlaikyti sukaktuvinių Mišių. Susirinko apie 400 žmonių. Jų didesnę dalį sudarė amerikiečiai, bet taip pat buvo gausu ir lietuvių.

Žengiant procesijai prie altoriaus, buvo nešamos JAV ir Lietuvos vėliavos, ėjo Mišių skaitovai J. Čikotienė ir dr. J. Laukaitis. Mišias, kurios buvo laikomos anglų kalba, palydėjo solistės Nerijos Kasparienės profesionališkai atliktos lotyniškos ir lietuviškos giesmės. Procesijoje ėjo ir Lietuvos katalikų "Caritas" organizacijos atstovė Salomėja Tekorienė, atvykusi iš Kauno stažuotis Georgetowno universitete. Ji, kaip ir dauguma kitų organizacijų atstovių, buvo apsirengusi iš Lietuvos atsivežtais tautiniais drabužiais.

Pamokslą abiem kalbom pasakė iš Naujosios Anglijos atvykęs Lietuvos vyčių dvasios vadas kun. A. Jurgelaitis. Paskui didžiulėje šventovėje išsirikiavo ilga aukojimo procesija, kurią sudarė lietuviškų organizacijų atstovai, jų tarpe ir "Caritas" atstovė iš Lietuvos, nešdami simboliškas lietuviškas dovanas – koplytėlę, gintarinį rožančių, lietuvišką juostą ir t.t. Tų dovanų reikšmę anglų kalba nuo altoriaus aiškino Vašingtono ateitininkų pirmininkas Jonas Vaitkus. Tai ypač darė įspūdį amerikiečiams, kurių tarpe buvo ir aukšto rango karininkų.

Baigiantis Mišioms, kurių metu daugelis priėmė komuniją, domininkonų vienuolyno viršininkas kun. E. Gaffney perskaitė aukštųjų Bažnyčios ir pasaulietiškos valdžios vadovų sveikinimus: per Vatikano pronuncijų Vašingtone gautą popiežiaus Jono Pauliaus II, kaimynystėje gyvenančio JAV prezidento G. Busho bei visos jo šeimos ir Vašingtono kardinolo J. Hickey, kuriuos šventovėje palydėjo nuoširdūs plojimai. Po to kariška uniforma apsirengęs Pentagono kapelionų viršininkas sukaktuvininką pasveikino JAV gynybos ministerijos kapelionų ir tarnautojų vardu. Tai buvo tikrai įspūdingos akimirkos. Nuoširdų žodį tarus specialiai iš Niujorko į sukaktuvines iškilmes atvykusiam vysk. P. Baltakiui, sujaudintas iškilmių didingumo visiems trumpu žodžiu padėkojo pats sukaktuvininkas.

Tuo ir baigėsi pamaldos, kuriose labai ryškus buvo lietuviškasis akcentas. Po to gausūs svečiai rinkosi į vienuolyno salę pasveikinti jubiliatą ir kai kurie dar įteikė asmeniškas dovanas. Organizacijų vardu dovaną įteikė LB Vašingtono apyl. valdyba, Vašingtono ateitininkai ir Lietuvių skaučių seserijos atstovės. Domininkonų vienuolyno vadovybės iniciatyva stalai buvo papuošti lietuviškomis vėliavėlėmis, nes ir kun. dr. T. Žiūraitis, kaip jau minėjau, tarnauja lietuviams.

Ilgiausių metų gerbiamam Sukaktuvininkui!

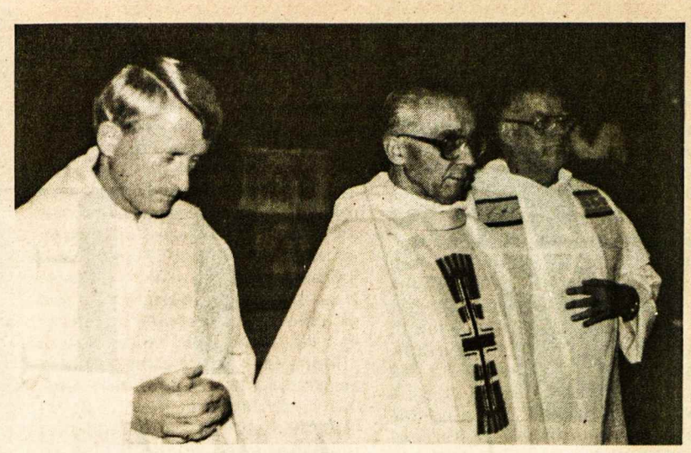

Kun. dr. TOMAS ŽIŪRAITIS, OP, su amerikiečiais domininkonais atnašauja sukaktuvines Mišias Nuotr. P. Mickaus

A†A
muz. ALEKSANDRUI AMBROZAIČIUI
mirus Kingstone,

dr. KAZIMIERUI, jo žmonai ANGELEI ir šeimai reiškiame gilią užuojautą –

Montrealio Šv. Kazimiero parapijos choras

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS
REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

FIRCHUK TEXTILES LTD.

610 Queen Street West, Toronto, Ontario M6J 1E3
Tel. (416) 364-5036 Fax (416) 364-3864

Turime šių firmų prekes: Sharp, Panasonic, Hitachi, Sanyo, Toshiba, Sony, JVC, AIWA, Akai, National.

Mes suprantame jus ir jūsų giminių Lietuvoje reikalavimus.

Mes turime didelį pasirinkimą stereo ir video magnetofonų, video kamerų, sintezatorių, kalkuliatorių ir kitų elektroninių reikmenų.

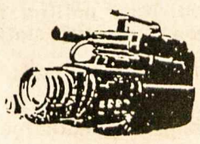

PANASONIC NV-M7EN

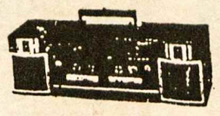

SONY CFS-W365S

Ateikite ir palyginkite mūsų kainas. Malonus patarnavimas, galimybė susikalbėti angliškai, ukrainietiškai, lenkiškai, rusiškai bei jugoslaviškai.

Visos elektroninės prekės yra PAL/SECAM, 220-VOLT.

Mes siunčiame iki 20 kg siuntinius į Lietuvą. Muitą galite sumokėti Kanadoje ar Lietuvoje. Turime didelį pasirinkimą didelių ir mažų skarų, šalikų, sportinių batų, kelnių (jeans), odinių paltų, dirbtinio kailio paltų ir kitų drabužių, kuriuos mėgsta Lietuvoje.

Darbo valandos nuo pirmadienio iki šeštadienio, 9 v.r. – 5.30 v.p.p.

A†A
AUGUSTINUI VENCKUI
mirus,

dukroms – ALDONAI ir IRENAI bei jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą –

A. L. Baltučiai,
Sudbury, Ont.

A†A
SIGUTEI ZUBRICKAITEI-RUDIENEI
iškeliavus amžinybėn,

dukroms – MARYTEI ir RŪTELEI, sesutei DANUTEI FIDLERIENEI su šeima reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime –

Irena ir Vytas Biskiai su šeima

A†A
VYTAUTUI VAIČIŪNUI
iškeliavus amžinybėn,

jo žmoną SOFIJĄ, uošvę, brolius – KĘSTUTĮ su šeima Kanadoje ir ZIGMĄ su šeima Lietuvoje giliai užjaučiame ir kartu liūdime –

M. J. Tamošiūnai *I. V. Biskiai ir šeima*

PADĖKA

A†A
JANINAI JURIENEI-RAČIUKAITIENEI

mirus, nuoširdžiai dėkojame Lietuvos kankinių parapijos klebonui kun. J. Staškui už Rožinį koplyčioje, gedulingas Mišias šventovėje, palydėjimą ir apeigas kapinėse.

Dėkojame muz. J. Govėdui už vargonų muziką pamaldose, visiems užprašiusiems Mišias, atsilankiusiems laidotuvių namuose, atsiuntusiems gėles, dalyvavusiems laidotuvėse ar pareiškusiems užuojautas.

Nuoširdi padėka B. Stanulienei ir jos padėjėjoms už pusryčių paruošimą, visoms ponioms už pyragus.

Dėkingas vyras, sūnūs ir dukra su šeimomis

PADĖKA

A†A
KAZIMIERAS STANKEVIČIUS

mirė, 1989 m. rugpjūčio 18 d., palaidotas rugpjūčio 22 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje.

Nuoširdi padėka kun. J. Staškui už Rožinį ir maldas koplyčioje, kun. J. Liaubai, OFM, kun. K. Butkui, OFM, atlaikytas gedulingas Mišias, pasakytą pamokslą, palydėjimą į kapines ir religines apeigas prie kapo. Padėka sol. V. Verikaičiui už giedojimą.

Nuoširdus ačiū Viktorui Stankui už atsisveikinimo žodį. Taip pat padėka karsto nešėjams, giminėms, draugams ir pažįstamiems. Ačiū visiems, kurie užprašė Mišias, atsiuntė gėles, pareiškė užuojautas žodžiu ar raštu ir palydėjimo į amžino poilsio vietą. Visiems esame dėkingi už visokeriopą pagalbą liūdesio valandoje.

Liūdinti *žmona Stasė, duktė Angelė, sūnus Linas ir jų šeimos*

Canadian Art Memorials Ltd.

76 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

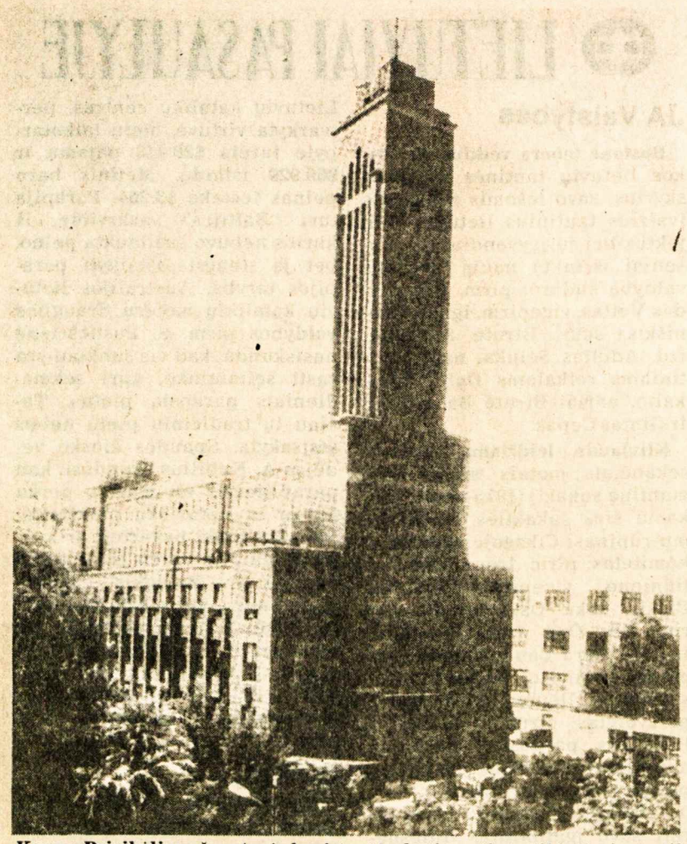

Kauno Prisikėlimo šventovė, kuri turėtų būti grąžinta tikintiesiems tik 1994 metais

Nuotr. Algimanto Barzdžiaus

Fabrikas Prisikėlimo šventovėje

Sovietinės valdžios nutarimu Prisikėlimo šventovė Kaune grąžinama tikintiesiems, tačiau joje įrengta televizorių gamykla delsia jos grąžinimą. Gamykla ketina išsikelti kitur tiktai 1994 m. Jos direktorius L. Jankauskas nesukalbamas. Tuo klausimu "Kauno aidas" 1989.VIII.10 išspausdino prof. A. Smailio straipsnį "Prisikėlimo bažnyčia – tikintiesiems", kurio dalis čia perspausdinama

Šitas idėjas turėjo įgyvendinti mūsų Kauno Prisikėlimo bažnyčia. Ją statė visa lietuvių tauta, paremiant išeivijai. 1934 m. birželio 29 d. į jos pamatus buvo įdėtas akmuo, atvežtas iš Šventosios Žemės Alyvų kalno. Pašventinti bažnyčios pamatai. Buvo duotas tautos įžadas kuo greičiausiai pastatyti paminklinę Prisikėlimo bažnyčią Kaune. Ši bažnyčia turėjo saugoti Dievo ir tėvynės meilės ugnį, kuri kadaise liepsnojo pagoniškose Romuvose. Tokiu būdu būtų susidaręs mūsų senosios tikybos tęstinumas į naujuosius laikus. Bažnyčioj turėjo būti įrengti gražūs požemiai, kriptos, kuriose buvo numatyta palaidoti didžiuosius mūsų tautos vyrus, į čia perkelti K. Jauniaus, K. Būgos, P. Vileišio, S. Daukanto ir kt. žymių žmonių palaikus. Bažnyčios stogo viršuje turėjo būti atvaizduoti Kristaus kančios keliai ir mūsų tautos pastangos ir kovos už laisvę ir nepriklausomybę. Jos aukšto bokšto kryžius turėjo spindėti įvairiaspalvėmis ugnimis. Čia turėjo būti nuolat meldžiamasi už mūsų tautą ir jos vaikus.

Deja, nelemta buvo šitoms svajonėms išsipildyti. 1956 metais bažnyčia buvo iš tikinčiųjų atimta ir atiduota dabartiniam "Bangos" susivienijimui. Išminčiaus žodžiais, atėmė ją tie, "kurie pasitikėjo kariškais vežimais ir žirgais. Mes gi, pasitikėjom Dievu, ir dabar jie suraišioti krinta, mes gi keliamės ir stovim".

Tačiau nesantaika, vienybės stoka ir dabar sudaro pavojų mūsų tautai. Mums labai reikalingas šis regimas mūsų prisikėlimo simbolis – Kauno Prisikėlimo bažnyčia. Bažnyčios atkūrimo tikslais buvo sukurta iniciatyvinė grupė, o toliau miesto Vykdomojo komiteto patvirtintas atstatomasis komitetas, kuriam vadovauja kardinolas V. Sladkevičius. Jo nariais yra vyskupas J. Preikšas, monsinjoras A. Bitvinskas, kun. G. Kabašinskas, architektas H. Žukauskas, inžinierius J. Šidiškis, advokatas V. Merkšaitis ir kt.

Buvo padaryta daug susirinkimų, daug kartų kalbėta su miesto valdžios atstovais, tačiau Prisikėlimo bažnyčios atidavimo tikintiesiems klausimas nejuda į priekį. Su didžiausiu dėkingumu norėtųsi paminėti "Bangos" susivienijimo darbininkus ir tarnautojus, kurių dauguma pritarė tam, kad bažnyčia būtų sugrąžinta tikintiesiems, tačiau bažnyčios atstatymo komitetas nuolatos susiduria su pilna išsisukinėjimo ir gudravimo "Bangos" susivienijimo direktoriaus L. Jankausko politika. Daug kartų norėjom su juo susitikti, tačiau atsakymo variantai būna tokie: arba jis ruošiasi išvykti į užsienį arba užsieny, arba Maskvoj, ar kitur. Vykdomojo komiteto darbuotojai ne kartą buvo žadėję tokius susitikimus su L. Jankausku organizuoti, tačiau, deja, mūsų komitetas su L. Jankausku asmeniškai Vykdomajame komitete susitikti negalėjo. Tiesa, bažnyčios atkūrimo komitetas vieną kartą su L. Jankausku buvo susitikęs gamykloje, bet tame susitikime, kuris vyko labai nedraugiškoj ir užgaulioj atmosferoj, dėl L. Jankausko kaltės, nebuvo padaryta rimtesnių nutarimų.

Dabartiniu metu pagal gamyklos rekomendacijas numatoma, kad gamykla išsikels iš bažnyčios 1994 m., o pagal bažnyčios atstatymo komiteto nuomonę, bažnyčia 1993 m. jau galėtų pradėti veikti. Mes pilnai suprantam, kad bus nelengva surasti pagalbinius gamybinius plotus "Bangos" susivienijimui, tačiau kitos išeities nėra ir nėra ko naujas stakles tempti į Prisikėlimo bažnyčią; nėra ko ten ruoštis ilgai gyventi. Bažnyčią reikia kuo greičiau atiduoti tikintiesiems. Reikia, kaip jau buvo susitarta, kad š. m. rugpjūčio mėnesyje būtų pasirašytas bažnyčios pardavimo tikintiesiems protokolas. Reikia, kad esantis bažnyčioje įrankinis cechas būtų tuojau iškeltas į kitas patalpas.

Galimas dalykas, kad bažnyčiai suteikimas paminklo statuso padės šį pastatą atiduoti tikintiesiems greičiau – tikriesiems jo savininkams. Niekaip nesuprantama, kad šiais laikais, kada grąžinami pastatai ir gimtieji namai represuotų asmenų šeimoms, mes nepajėgiam atsiimti iš tautos atimtą bažnyčią. Nejaugi reikės, kaip kad Kristus yra išvijęs iš bažnyčios prekijus ir pinigų mainikautojus, kad taip pat pasielgtų lietuvių tauta ir paprašytų L. Jankausko, kad jis tautos šventovę apleistų.

Yra ir kita šio klausimo pusė. "Banga" gamina televizorius "Šilelis" ir kt., kurių mūsų respublikos gyventojai taip ir nemato. Mes suprantame, kad su "Šileliais" norima uždirbti tvirtos valiutos, tačiau ar ši valiuta tikrai tarnauja mūsų žmonėms? Mes nesiimame į šį klausimą atsakyti. Tačiau mūsų Tautos šventovės pavertimas komerciniu organu yra amoralus veiksmas, kuris giliai įžeidžia Lietuvos žmones ir dar labiau išryškina gėdingą stagnatorių ir merkantilistų veidą, pasiruošusių parduoti viską. Viena yra aišku, bažnyčią reikia grąžinti tikintiesiems, kol dar ją galima atremontuoti. Tai yra Lietuvos žmonių reikalavimas, tai yra tautos valia ir jokiais išsisukinėjimais, užbėgimais už akių, dezinformacija negalima šio klausimo sprendimo atidėlioti.

A. Smailys,
TSRS liaudies deputatas

Atsisveikinimas su laisvės kovotoju

Disidentas Balys Gajauskas, aplankęs JAV ir Kanadą, grįžo į Lietuvą • Čikagoje BALFas surengė atsisveikinimo vakarą

VYTAUTAS KASNIŪNAS

BALFo sukviesti, per 600 Čikagos lietuvių, nepabūgę 82 lapsnių vasaros šilumos, susirinko į Marijos aukštesniosios mokyklos salę pagerbti, pabendrauti su Lietuvos laisvės kovotoju Baliu Gajausku ir jo šeima, atsisveikinant palinkėti laimingos kelionės. Daug buvo atvykusių ir iš tolimesnių vietovių.

Atsisveikinimą su svečiais iš Lietuvos pradėjo BALFo centro valdybos vicepirm. dr. Pranas Budininkas, kuris vadovavo programai. JAV ir Lietuvos himnus giedojo sol. Algirdas Brazis, akompanuojant Aldonai Brazienei, įsijungus visiems dalyviams. BALFo pirm. Marija Rudienė pabrėžė, kad BALFas daug laisvės kovotojų pasitiko orauosčiuose, rūpinosi ir padėjo jiems įsikurti, rengė jų priėmimus, bet pirmą kartą surengė žymiajam laisvės didvyriui atsisveikinimą. BALFas visą laiką buvo ir yra laisvės žiburio akys, kurios stebėjo ir matė kenčiančius brolius ir seseris, ausys, kurios girdėjo nelaimingųjų aimanavimus, širdys, kurios gyveno artimo meile ir rankos — teikusios pagalbą.

Po M. Rudienės kalbos programos vedėjas pristatė vysk. Vincentą Brizgį, Ateitininkų federacijos vadą Juozą Polikaitį, ALTos pirm. Grožvydą Lazauską, Lietuvių krikščionių demokratų sąjungos pirm. inž. Antaną Rudį, Amerikos Lietuvių tautinės sąjungos atstovę Matildą Marcinkienę, Lietuvių skautų tarybos vicepirm.Ireną Kerelienę, LB krašto valdybos vicepirm. Birutę Jasaitienę. Jie visi pasakė trumpas kalbas. Ateitininkų vardu kalbėjęs Juozas Polikaitis prašė B. Gajauską, kad rūpintųsi jog Vytauto Didžiojo universitete būtų atkurtas Teologijos-filosofijos fakultetas.

Dr. Pr. Budininkas, pristatydamas kun. Alfonsą Svarinską, pasidžiaugė, kad turime svečią, sąžinės laisvės kovotoją, kuris kalėjo ir kentėjo 21 metus Gulage. Pagerbiant atsistojimu ir rankų plojimais, jis buvo palydėtas į tribūną.

Kun. A. Svarinskas visus šiltai nuteikė "pasiskųsdamas", kad čia madingai taupomas laikas, prašoma kalbėti tik 10 minučių, kai ten sovietai be jokio gailesčio skirdavo 10 metų ar daugiau, netaupydami laiko. Kai pasisakė kalbėsiąs ilgai, susilaukė pritarimo triukšmingu plojimu. Iš tikrųjų kalbėjo neilgai, planingai ir su humoru. Pradžioje pasisakė, kad nepriklausoma Lietuva ėjo geru keliu ir prašė nekritikuoti perdėtai, laikytis saiko. Buvo klaidų, bet kur jų nėra! Pabrėžęs, kad kova dėl Lietuvos laisvės prasidėjo su birželio 15-tąją 1940 metais, išryškino jos etapus.

Kalbėdamas apie Balį Gajauską, iškėlė jo pasiaukojimą, nepalaužiamą ryžtą, meilę Dievui ir tėvynei, didelį moralumą, didvyriškumą. Kurį laiką su juo kalėjo viename lageryje, krikštijo jo dukrą Gražiną, prisiminė Balio vedybas su Irena. Iškėlė pasiaukojimą tų moterų, kurios ištekėjo už kalinių.

Baigdamas kalbėti, kun. A. Svarinskas priminė Balio Gajausko "rekordą" — buvo kaliniu 36 metus. Dėl rekordų paprastai kovojama, laimėtojui pavydi — jam niekas nepavydi, bet tauta juo didžiuojasi.

Sol. Algirdas Brazis, akompanuojant muzikui Robertui Mockui, padainavo liaudies dainų, ariją iš operos. Parinkti kūriniai savo turiniu buvo pritaikyti dienos programai.

Balys Gajauskas padėkojo Marijai ir inž. Antanui Rudžiams už globą, suteiktą viešnagę jų namuose. Dėkojo visiems, kad galėjo aplankyti Ameriką ir Kanadą. Norėjo susipažinti su lietuvių kultūriniu ir visuomeniniu gyvenimu, susitikti su įvairių pažiūrų žmonėmis. Prisiminė koncentracijos stovyklose praleistą laiką. Pirmieji 25 metai buvo lengvesni, po to sekusi 10-ties metų bausmė buvo žiauri. Kankino psichiškai. Darė viską, kad nervai būtų įtempti. Neleido susirašinėti, saugumiečiai terorizavo, kad išsižadėtų savo idėjų, kad pripažintų komunistinę santvarką. Lietuviai labai garbingai išnešė šią kančią. Gorbačiovas siūlė paleisti — duoti amnestiją, jei bus pasižadėta daugiau nekovoti. Siūlymai buvo nepriimti. Stovykla buvo nedidelė, visai uždara, atskirta nuo pasaulio. Nežinojome kas vyksta, mus kankino nežinia, sakė Gajauskas.

Mes siekėme besąlyginės laisvės ir nepriklausomybės tada, to pat siekiame ir dabar. Lietuvoje gyvenimas pasikeitė. Negalvojame ilsėtis, mes stengsimės visomis išgalėmis iškovoti nepriklausomybę. Krašte išbujojo visokių blogų ydų. Pakriko moralė, ūkinis gyvenimas nusmukęs.

Išeivijos uždaviniai dideli, ji yra neatskiriama tautos dalis. Buvo atlikti dideli darbai. Lietuvos tremtinių klubo vardu dėkojo BALFui. Jis pats gavo iš BALFo pašalpą, taip pat ir daugelis kitų. Balys Gajauskas dėkojo giminaitei Bronei Gajauskienei ir visiems, kurie juo rūpinosi.

Buvo paprašyta kalbėti ir Irena Gajauskienė. Iš jos dalyviai susilaukė trumpo ir jausmingo žodžio.

Po to visi susirinkusieji atsisveikino su didvyriška Gajauskų šeima. Salės sienos negirdėjo tokio ilgo ir gausaus plojimo ir nematė tiek džiaugsmo ašarų.

Nepriklausomos Lietuvos kūrėjas-savanoris, išgyvenęs daug karinių ir politinių audrų, kalba Vilniuje surengtoje demonstracijoje, reikalaujančioje išvesti iš Lietuvos okupacinę sovietų kariuomenę

Netarnausiu okupacinėje kariuomenėje

Tautiečio pareiškimas, gautas iš Lietuvos

Aš, Lietuvos respublikos pilietis, atsisakau toliau tarnauti sovietų armijos ginkluotose pajėgose, į kurias buvau pašauktas per prievartą todėl, kad 1940 m. sovietų armija okupavo mano tėvynę Lietuvą, o sovietinė vyriausybė iki šiol nenori pripažinti šio baisaus nusikaltimo žmonėms fakto, atnešusio tiek Lietuvai, tiek kitoms respublikoms masines represijas, nekaltų žmonių žudynes, bedievybę, amoralumą, ekonominį ir kultūrinį nuosmukį.

Aš negaliu ir nenoriu tarnauti tokioje armijoje, kur aš jaučiuosi vergu tiek fizine, tiek dvasine prasme, nes "ėjime" tarnauti į sovietinę armiją vis tik buvo laisvos valios dalelė. Aš nenoriu tarnauti armijoje, kur aš ne žmogus, o kažkieno nuosavybė (visuotinė žmogaus teisių deklaracija joje nepripažįstama, nes čia "savi" įstatymai), armijoje, kuri išsiskiria savo amorališkumu, fizinės jėgos kultu, kur žmogus žmogui vilkas.

Ką man pasakys nukankintieji ir kenčiantieji, sušaudyti? Ką man pasakys kraujuojanti Tėvynė, pamačiusi mane okupanto uniformoje ir tylintį iš baimės? Ką man pasakys Tėvynė, išgirdusi mane, dainuojantį didžiarusiško šovinizmo dainas? Ką aš jai, ką Dievui turėsiu atsakyti? Nieko, nebent tai, kad bijojau.

Todėl aš reikalauju išvesti sovietinės armijos dalinius iš Pabaltijo respublikų teritorijos su visais atomais, raketomis, tankais, įsteigti nacionalines armijas. Aš reikalauju laisvės Lietuvai, trokštu nepriklausomybės jai, kad Lietuvos pilietis jaustųsi pilnateisiu šeimininku savo namuose, o ne "jaunesniuoju broliu". Tik atidavus Lietuvai, kas jai priklauso, Rusija taps mano Tėvynei seserimi, gerąja kaimyne, tik tada bus abipusis pasitikėjimas, pagarba viena kitai.

"Tebūnie pašlovinti, nenusilenkę prieš netiesą!" (Vysk. M. Reinys)

Tai žodžiai, atėję iš lagerio, žodžiai, išsilieję iš nukankintos krūtinės, bet pilni begalinės didybės, tiesos. Tai žodžiai, paskatinę mane žengti dar vieną žingsnį tuo keliu, kuriuo ėjo daugelis.

Laisvę Lietuvai!

G. Naudžiūnas
1989.04.12

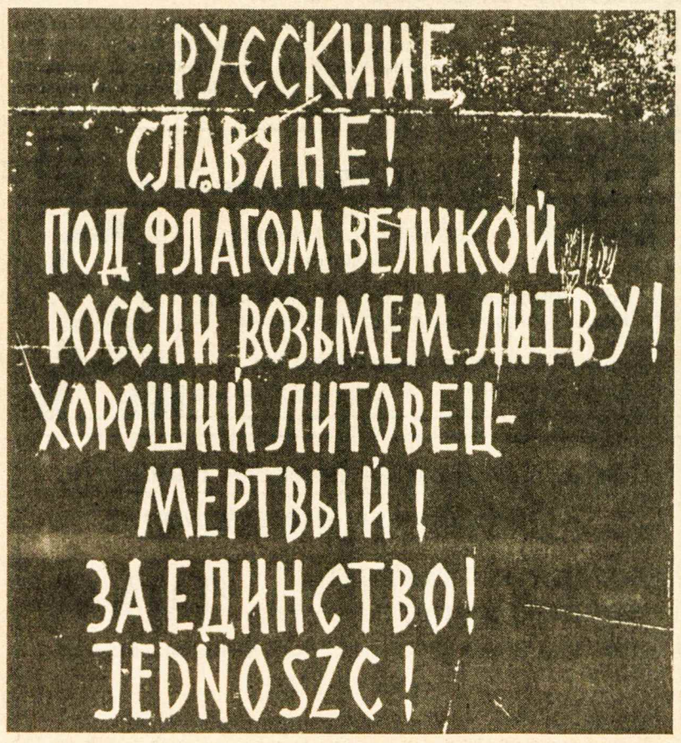

Imperialistinio nusiteikimo rusai Lietuvoje sudarė organizaciją "Jedinstvo" (Vienybė) ir paskelbė šį atsišaukimą: "Rusai, slavai! Po Didžiosios Rusijos vėliava paimsime Lietuvą! Lietuvis geras – tik miręs! Už Jedinstvo, Jednosc!" Dalis lenkų taip pat remia šią imperialistinę organizaciją. Ne visi rusai jai pritaria

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker
1531 Mosley St., Site 311, Box 79,
Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121,
namų tel. (705) 429-6428.

SONA HI FI
VISOS PASAULIO SISTEMOS • PAL • SECAM• NTSC

SONA HI FI TURI VISKĄ

SHARP WQ-T221Z

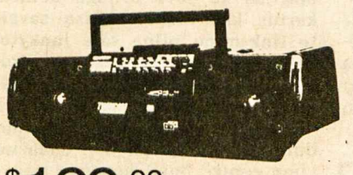

$129.99

110-220 VOLTS
50-60 Hz

Užsukite pas mus įsigyti dovanų savo mylimiesiems arba savo asmeniškai pramogai Kanadoje.

SONY CFS-W350S

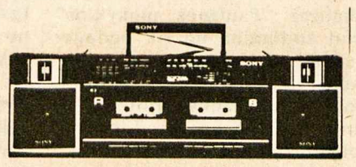

$149.99

TOSHIBA V-83CZ

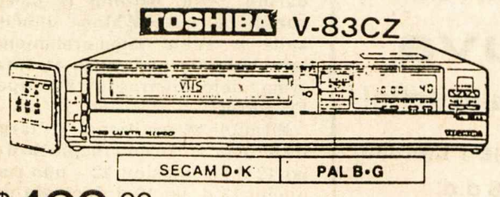

SECAM D•K | PAL B•G

$499.99

YAMAHA DX100

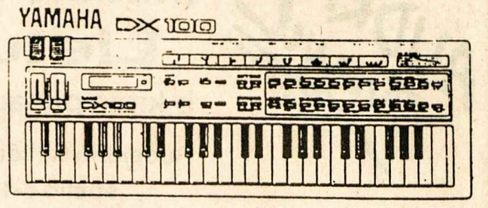

HITACHI VM-600E

$1699.99

HITACHI VT-517E VCR $529.99

NATIONAL PANASONIC NV-M7EN

Mes turime didžiausią pasirinkimą foto aparatų, video aparatų, televizorių, nešiojamų radijų trumpomis bangomis, dvikasetinių magnetofonų ir kitokių aparatų iš tokių žymiųjų firmų:

$1699.99

SONY, JVC, AKAI, AIWA, NATIONAL, PANASONIC, SHARP, HITACHI, TOSHIBA, SANYO, SANSUI ir PHILIPS , YAMAHA & CASIO

MES TAIPGI SKAITLINIU BŪDU PERFILMUOJAM VIETINĖN SISTEMON UŽSIENIETIŠKAS VAIZDAJUOSTES IR IŠNUOMOJAM DAUGIASISTEMIUS TELEVIZORIUS BEI VCR

SONA HI FI
332 YONGE STREET (North of Eaton Centre) TORONTO, ONT. (416) 591-6616
232 RIDEAU STREET, OTTAWA, ONT. (631) 238-7090
VISA MasterCard

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.
2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KALBŲ MOKYKLA

Rudenį darbą pradės Kauno rajono trimetė eksperimentinė kalbų mokykla Raudondvaryje. Joje mokslą tęs 25 kalboms gabūs moksleiviai, šiemet baigę devynias klases Kauno rajono bendrojo lavinimo vidurinėse mokyklose. Raudondvario mokykloje bus dėstomos lietuvių, rusų, anglų, vokiečių, prancūzų ir lotynų kalbos. Liaudies švietimo ministerija patvirtino programą, kurią sudaro grupėmis suskirstyti dėstomieji dalykai — "Kalbos", "Žmogus ir visuomenė", "Tikslieji mokslai", "Žmogus ir gamta", "Žmogus, sveikata". Moksleiviai taipgi gaus visuomenės mokslo ir politologijos pagrindus, susipažins su tautos kultūra, psichologija, etika, estetika, muzika. Kalbų bus mokomasi mažesnėse grupėse. Per lietuvių kalbos ir literatūros pamokas klasė bus suskirstyta į dvi grupes, per užsienio ir lotynų kalbų — į tris. Eksperimentinėn kalbų mokyklon moksleiviai priimami konkursinės atrankos tvarka.

NENORI MARIJAMPOLĖS?

"Tiesos" 137 nr. Marija Reklaitytė skundžiasi redakcijai: "Praėjo nemažai laiko, kai Kapsukas tapo Marijampole, bet Kauno geležinkelio stotyje tebekabo seni eismo tvarkaraščiai 'Kaunas-Kapsukas'. Gegužės 28 d. stotyje iškabino naują traukinių eismo tvarkaraštį, tačiau miesto pavadinimo nepakeitė. Kreipiausi į stoties informaciją. Ten budėjo dvi tarnautojos. Į mano klausimą, kodėl tvarkaraštyje įrašytas nesamas miestas, atsakė: 'Negavome instrukcijos iš aukščiau ir keisti negalim, nes už tai atleis iš darbo'. Peršasi išvada, kad Kauno geležinkelio stoties darbuotojai neskaito laikraščių, neklauso radijo, nežiūri televizijos ir ignoruoja Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo sprendimus".

"TAUTINĖ MOKYKLA"

Jau esame rašę, kad Lietuvos pedagogams skirtas ligšiolinis laikraštis "Tarybinis mokytojas" buvo pavadintas "Tėvynės šviesa". Dabar tokio likimo susilaukė ir žurnalas "Tarybinė mokykla", tapęs "Tautine mokykla". Bernardo Šaknio pranešimu, beveik 25.000 egzempliorių tiražu leidžiama "Tautinė mokykla" savo skyriuje "Atsinaujinimo ir humanizmo keliu" kviečia pedagogus atsisakyti stagnacijos metais atneštų iškraipymų liaudies švietimo baruose ir kurti tautinę mokyklą. Žurnalas padės išvystyti jos sampratą, garsindamas geriausią Lietuvos pedagogų patirtį, rašydamas apie naujoves visame pasaulyje. Ypatingas dėmesys teks istorijai. Žurnalas jau pradėjo spausdinti Zenono Ivinskio "Lietuvos istoriją". Nemažai "Tautinės mokyklos" temų sudomins ne tik pedagogus, bet ir visuomenę. Bus keliamos nepilnamečių auklėjimo problemos, rašoma apie vaikų namus, prisimenami Lietuvos mokyklos praeities puslapiai.

KARSTAI IŠ SIBIRO

Spaudoje plačiai nuskambėjo liepos 28 d. į Kėdainius atskraidinti pirmieji karstai su tremtinių palaikais iš Igarkos. Juos atgabeno transportinis karo aviacijos lėktuvas į bazę prie Kėdainių, kur taip pat buvo leista nusileisti ir keleiviniam lėktuvui su palaikų pervežimo ekspedicijos nariais. Šią grupę sudarė buvusieji tremtiniai bei kiti vyresnio amžiaus lietuviai, pasiryžę surasti savo artimųjų palaikus ir juos parsivežti Lietuvon. Grupei vadovavo kaunietis inž. Antanas Petrokas, Lietuvos "Tremtinio" klubo tarybos narys. Jo įspūdžius paskelbė "Tiesos" korespondentė Ramunė Lazauskaitė. Didžiausią problemą pervežimo ekspedicijai sudarė palaikų suradimas ir jų perkėlimas į cinkuotus karstus, kuriuos teko patiems pasigaminti iš skardos ir sandariai užlituoti. Įšalas gerokai pakeitė kapinių vaizdą – vienus karstus iškėlė į paviršių, o kitus nuleido į dar gilesnę duobę. Kai kurie vėl Igarkon atvykę tremtiniai ten paliktų kapinių su savo artimųjų kapais nebuvo matę apie 40 metų. Kai viena pagyvenusi pora pirmą dieną nesurado savo dukters kapo, tėvą ištiko širdies priepuolis. Teko šauktis gydytojo pagalbos, bet jis atsigavo, kai sekančią dieną buvo rastas jam ir žmonai brangus kapas.

KRYŽIAI IR TVORELĖS

Palaikus surasti padėjo lietuviški kryžiai, savo stiliumi būdingi Jurbarko ir Raseinių rajonų meistrams, nes tremtiniai daugiausia buvo iš tų rajonų. Tarp įšalo išvartytų tvorelių ir kryžių teko ieškoti nuotraukose prie kapo stovinčių krūmų ar medelių, skaičiuoti tvorelių skersinius. Buvo suplanuota parsivežti 115 karstų. Surasti nepavyko tik trijų. Buvo rastas ir spaudoje anksčiau paminėtas pirmąja lietuvių auka tapusios vienerių metukų Staškūnaitės kapelis. Jos atminimą pagerbė prie kapelio susirinkę ekspedicijos dalyviai su Lietuvos vėliava. Ant jo kasdien būdavo uždegamos žvakutės. Vyresnio amžiaus ekspedicijos nariams nelengva buvo dvi savaites kapoti Sibiro įšalą, gaminti ir lituoti cinkuotus karstus. Gerai, kad tuo metu Igarkon buvo atvažiavusi kita lietuvių mokytojų, istorikų ir žurnalistų grupė rinkti istorinės medžiagos. Jauni vyrai atėjo į talką. Jie kirto krūmus, taisė tvoreles, gamino cinkuotus karstus, anksčiau niekada nelankstę skardos, rankose nelaikę lituoklio. Lietuviai buvo pirmoji grupė, Sibire atkasinėjusi tremtinių palaikus. Ekspedicijos vadovas inž. A. Petrokas, pateikdamas vietinių gyventojų reakciją, pasakoja: "Vieni sakė – lietuviai taip susiruošę atsiskirti, kad net savųjų kaulelius surenka. Kiti – kaip Igarkos garbės pilietis L. Baranovskis, advokatas I. Adamskis susitikime su visuomene pabrėžė, kad taip, kaip mes, ir reikia gerbti savo mirusiuosius. Kai seko mūsų jėgos, į talką atėjo ir vietiniai gyventojai."

V. Kst.

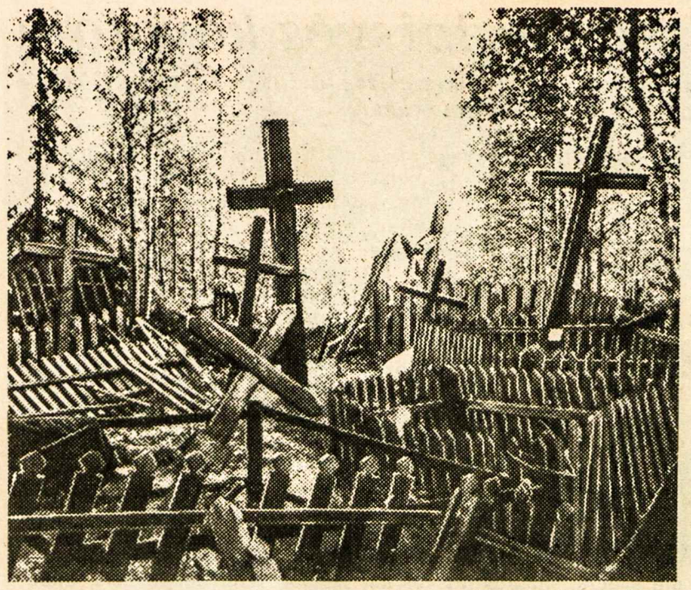

Taip atrodančiose tremtinių kapinėse Igarkoje teko ieškoti lietuvių palaikų, kuriuos artimieji norėjo parsivežti Lietuvon Nuotr. A. Petroko

"Folklorama" - kelionė per pasaulį

WINNIPEG, MANITOBA. "Folklorama 89", prasidėjusi rugpjūčio 3 d. paradu miesto gatvėmis, buvo iškilmingai uždaryta rugpjūčio 20 d. vakare, Winnipego suvažiavimų centre, dalyvaujant tūkstančiams žiūrovų. Winnipego "Folklorama" – didžiausias pasaulyje tautybių festivalis – kasmet vis auga, tobulėja ir garsėja ne tik Kanadoje, bet ir daugelyje užsienio kraštų. Kurgi kitur pasaulyje galima per dvi savaites aplankyti virš 40 tautybių, gėrėtis jų kultūriniais parengimais, smaguriauti jų maistu ir grožėtis jų liaudies menu bei rūbais? Didesnės tautybės, gausesnės savo skaičiumi Winnipege, kaip ukrainiečiai, lenkai, filipiniečiai, vengrai, italai ir portugalai, turėjo net po du paviljonus, o mažosios tautybės – skandinavai, indokiniečiai ir Alpių tautos susibūrė po kelias tautybes kartu.

Neatsiliko šiemet nuo kitų ir mūsų maža kolonija Winnipege. Po metų poilsio (pernai lietuviai "Folkloramoje" nedalyvavo) naujos KLB Winnipego apylinkės valdybos iniciatyva, rengiant lietuvių paviljoną, buvo įtraukta didelė dalis vietinių lietuvių. Jau birželio 24 d. virtinukams gaminti susirinko 36 žmonės, per vieną dieną pagamindami 12,000 virtinukų (koldūnų).

Negalint gauti meninės programos atlikėjų iš kitur (kaip tai buvo daroma anksčiau), padėtį gelbėti apsiėmė mūsų bendruomenės valdybos pirm. Marijus Timmermanas, pasikvietęs į talką savo draugą Jeff Madden, ir po kelių savaičių repeticijų paruošė eilę lietuvių liaudies šokių ir dainų, kurios paviljono lankytojų buvo labai šiltai priimtos. Vietinio "Metro One" laikraščio korespondentas Wes Rowson, lankydamas paviljonus šitaip apibūdino lietuvių paviljoną: "Lietuvių paviljonas "Vilnius" Šv. Kazimiero parapijos salėje, yra vienas iš mažųjų, kadangi lietuvių Winnipege yra mažai. Ko trūko dydyje, buvo kompensuota maloniu priėmimu, nuoširdžiu svetingumu, geru maistu ir gyva muzika. Muzika buvo tokia gera ir gyva, kad lankytojai atsistoję šoko, nors šokiams vietos ir nebuvo". Ir taip Marijus su savo draugu keturis kartus kas vakarą, ištisą savaitę linksmino pilną salę lankytojų, lydimi gausių katučių. Programą pranešinėjo jauna lietuvaitė Brigita Barkauskaitė.

Prieš "Folkloramai" prasidedant, rugpjūčio 4-6 d.d. suvažiavimų centre buvo surengta tautybių meno ir rankdarbių paroda su 50-čia skyrių. Lietuviškų rankdarbių, lėlių, audinių ir juostų parodą surengė Aldona Jančiukaitė ir Teklė Timmermanienė, kurios didelę nuotrauką ir aprašymą įdėjo dienraštis "Winnipeg Free Press".

Pirmieji 22 paviljonai, jų tarpe ir lietuvių, veikė nuo rugpjūčio 6 d. iki 12 d., o likusieji 22 – nuo rugpjūčio 13 d. iki 19 d. Lietuvių paviljonas, vadovaujamas bendruomenės pirmininko Marijaus Timmermano, prieš festivalį ir jo metu tiesiog virte virė. Scenos parengimas, garsiakalbių ir šviesų įrengimas, salės puošimas ir kiti parengiamieji darbai pareikalavo daug pastangų, bet tai buvo maža dalis to, kas vyko festivalio metu. Valdybos vicepirmininkas Juozas Grabys, paviljono ūkvedys ir tvarkytojas, nenuilsdamas dirbo su savo padėjėjais, kad viskas vyktų be sutrikimų. Virtuvėje sušilusios virėjos, vadovaujamos Juditos Barkauskaitės ir Bunny Grabienės, aprūpino kas vakarą šimtus lankytojų maistu. Daug lankytojų, ypač ekskursijos iš JAV, išsireiškė, "šiandien aplankėme jau kelis paviljonus, bet vakarienės ateinam pas lietuvius". Vadovaujant Teklei Timmermanienei, prie didelio, žmonių apsupto, pyragų ir tešlainių stalo patarnautojos plušo, patenkindamos lankytojų "saldųjį dantį". Netoliese Jonas Timmermanas su savo grupe aptarnavo lankytojus gėrimais. Priekyje prie įėjimo į salę "jaunimo ambasadorius" Algis Timmermanas ir jaunutė viešnia iš Lietuvos Skaistytė Ramančiauskaitė ir kiti mūsų jaunieji antspaudavo ir pardavinėjo pasus ir kitą "Folkloramos" literatūrą, o salėje paviljono burmistras Algis Stankevičius ir karalaitė Lisa Lahaie priiminėjo svečius. Aldona Jančiukaitė pardavinėjo lietuviškus jos pačios pagamintus, rankdarbius ir "Folkloramos" suvenyrus.

Pačioje šventovėje buvo gausiai lankoma lietuvių tautodailės paroda, surengta Everesto, Eugenijos ir Edvardo Fedarų ir Eugenijaus ir Kazės Kalasauskų, padedant Algiui Lingei. Čia buvo išdėstyti lietuviški rūbai, audiniai, rankdarbiai, juostos, medžio drožiniai, gintaras, knygos ir žemėlapiai. Lankytojai galėjo ne vien domėtis lietuviškomis kultūrinėmis vertybėmis, bet ir grožėtis mūsų Šv. Kazimiero šventove. O domėjosi didelis skaičius lankytojų, pateikdami įvairių klausimų apie dabartinius įvykius Lietuvoje. Teklei Timmermanienei vadovaujant, parodos prižiūrėtojai, praleisdavo daug laiko, atsakinėdami į lankytojų klausimus.

Viso paviljono tvarką palaikė Alfonsas Jančiukas su savo tvarkdarių grupe. Bendruomenės val-

(Nukelta į 6-tą psl.)

Aldona Jančiukaitė ir Teklė Timmermanienė rugpjūčio 4-6 d.d. Winnipego "Folkloramos" meno ir rankdarbių parodos lietuvių skyriuje Nuotr. A. Jančiukaitės

Lietuvių "Folkloramos" paviljoną aplankė Winnipego miesto ir Islandijos Reykjaviko burmistrai su žmonomis. Pirmoje eilėje iš kairės: T. Timmermanienė, Winnipego burmistras Wm. Norrie, ponia Oddson, A. Stankevičius, ponia Norrie ir L. Lahaie. Antroje eilėje – Reykjaviko burmistras D. Oddson, M. Timmermanas ir J. Madden Nuotr. A. Jančiukaitės

ED MASOTTI REAL ESTATE LTD. REALTOR
2093 Pine St. Burlington, Ontario L7R 1G1
Jei norite pirkti ar parduoti namą, patarnauju lietuvių kalba Hamiltone ar Burlingtone
ANELĖ MURAUSKAITĖ
Verslo tel. 637-2376 Namų tel. 389-4242

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –
HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125
Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.
AKTYVAI PER 31 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki .	5.5%	asmenines paskolas	15.5%
santaupas	7.5%	nekiln. turto pask. 1 m..	12.75%
kasd.pal.taupymo s-ta	7%	nekil.turto pask. 3 m..	14%
90 dienų indėlius	10%	Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.	
1 m. term. indėlius	11%	Nemokama narių gyvybės	
1 m. term.ind.mėn.pal.	10.5%	drauda pagal santaupų	
3 m. term.indėlius	11%	dydį iki $2.000 ir	
RRSP ir RRIF (pensijos)..	8.5%	asmeninių paskolų	
RRSP ir RRIF 1 m.	11%	drauda iki $25.000.	
RRSP ind. 3 m.	11%		

AUDRA Travel
Kviečiame keliauti į
Lietuvą
ir kitas pasaulio šalis!
Rudeninė kelionė į Lietuvą
spalio 6-18 d.d.
Ruoškitės naujų daug žadančių 1990 metų sutikimui Lietuvoje.
Sutvarkome keliones grupėm bei pavieniam asmenim pagal pageidaujamą maršrutą ir laiką. Teiraukitės smulkesnių žinių.
• Mūsų biuras išrašo bilietus keliauti traukiniais bei visomis pagrindinėmis lėktuvų bendrovėmis.
• Sutvarko poilsines keliones į šiltus kraštus, išvykas pramoginiais laivais, organizuoja slidininkų grupes.
• Sutvarko vizas bei dokumentus iškvietimams.
• Ruošia keliones į geriausias pasaulio sanatorijas.
• Nuperkame automobilius bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje.
Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.
Skambinkite: tel. (416) 769-2500. TELEX: 06-967812 FAX: (416) 763-6279
Rašykite: 2100 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1M7
Registracijos numeriai: 2559030 ir 2475066

Hamilton, Ontario

MOTERŲ ŠAULIŲ RENGTOJI gegužinė rugpjūčio 27 d. praėjo sėkmingai, dėka daugelio talkininkų, kurie darbu ir auka padėjo rengėjoms, aukojo laimikius loterijai, platino bilietus, dirbo virtuvėje ir visur, kur tik buvo reikalinga pagalba. Kur du stos, visados daugiau padarys. Tad ačiū visiems ir visoms už paramą ir pasiaukojimą. Ad.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Bostone tebėra veiklus Amerikos lietuvių tautinės sąjungos skyrius, savo lėšomis remiantis įvairius tautinius lietuvių projektus bei jų įgyvendinimą. Neseniai išrinktą naują skyriaus valdybą sudarė: pirm. Romualdas Veitas, vicepirm. Ignas Vilėniškis, sekr. Birutė Šležienė, ižd. Adolfas Ščiuka, narė politiniams reikalams Dalia Ščiukaitė, nariai Birutė Banaitienė ir Gintas Čepas.

Klivlande leidžiama "Dirva" sekančiais metais minės deimantinę sukaktį (1915-1990). Tinkamu šios sukakties paminėjimu rūpinasi Čikagoje sudarytas komitetas: pirm. Irena Kriaučeliūnienė, vicepirm. Kęstutis Biskis, sekr. Osvaldas Kremeris, ižd. Ona Daraškevičienė ir narė Vera Lenkevičienė. Pirmasis komiteto posėdis buvo sušauktas liepos 19 d. Jame peržvelgtas pirm. I. Kriaučeliūnienės paruoštas sukakties minėjimo programos projektas, pasiskirstyta organizacinio darbo sritimis. Komitetas žada turėti savo įgaliotinius didesnėse lietuvių kolonijose. Jo įgaliotine Kanadoje jau pakviesta Toronte gyvenanti Birutė Abromaitienė. Sukakties proga bus išleistas jai skirtas leidinys, kurį sutiko redaguoti Juozas Žygas. Komiteto kronika rūpinsis Ritonė Rudaitienė.

"Neringos" stovyklavietė Vermonto valstijoje, priklausanti Nekaltai Pr. Marijos seselėms Putname, liepos 16 d. šventė veiklos dvidešimtmetį. Šventėje dalyvavo apie porą šimtų stovyklautojų ir svečių. Pastarųjų eilėse buvo vietinis Burlingtono vysk. J. A. Marshallas ir iš New Yorko atvykęs vysk. P. Baltakis, OFM. Sukakties proga buvo pastatyta architekto Vytauto Zubo suprojektuota koplyčia, savo architektūra primenanti lietuviškus koplytstulpius ir senųjų Lietuvos kaimo bažnyčių varpines. Altorių sukūrė dail. Jurgis Daugvila, Kryžiaus kelio stotis — dail. Vytautas Kazimieras Jonynas. Koplyčią ir altorių pašventino vysk. J. A. Marshallas, Kryžiaus kelio stotis — vysk. P. Baltakis, OFM, koncelebravęs Mišias su kitais kunigais. Pamoksle jis pabrėžė didelę "Neringos" stovyklavietės reikšmę jaunųjų stovyklautojų auklėjimui ir padėkojo seselei Ignei už jos darbą su jaunimu. Po Mišių kun. V. Cukuras pašventino S. Petrausko savo tėvo atminimui stovyklavietėje pastatytą lietuvišką kryžių. Stovyklautojai atliko programą, kurion buvo įjungta tautinių šokių ir lietuviškų vestuvių inscenizacijos ištraukų. Visi džiaugėsi naująja koplyčia, kuri dabar daug metų tarnaus "Neringoje" stovyklaujančiam jaunimui.

Australija

Šv. Kazimiero lietuvių parapija Adelaidėje valdžios įstaigose yra įregistruota Lithuanian Caritas, Inc. vardu. Metinis parapijos narių susirinkimas buvo sušauktas liepos 23 d. Lietuvių katalikų centre. Parapijos klebonas, kun. J. Petraitis, MIC, savo pranešime džiaugėsi abiejų lituanistinių mokyklų sujungimu, kun. A. Svarinsko pravestomis rekolekcijomis, marijonų generolo kun. D. Petraičio, MIC, apsilankymu. Pastarųjų finansinių metų laikotarpyje parapija turėjo šešias krikštynas, trejas sutuoktuves ir keturiolika laidotuvių. Iš pareigūnų pranešimų paaiškėjo, kad buvo išdažytas Lietuvių katalikų centras, pertvarkyta virtuvė. Metų laikotarpyje turėta $28.418 pajamų ir $69.929 išlaidų. Metinis baro pelnas tesiekė $3.254. Parapija turi "Baltijos" vasarvietę, iš kurios nebuvo susilaukta pelno, bet ją stengsis išlaikyti parapijos taryba. Australijos lietuvių katalikių moterų draugijos valdybos pirm. S. Pusdešrienė nusiskundė, kad vis sunkiau yra rasti šeimininkę, kuri sekmadieniais paruošia pietus. Tačiau tų tradicinių pietų nebus atsisakyta. Spaudos kiosko vedėjas A. Kubilius skundėsi, kad parapijiečiai vis mažiau perka knygų ir lietuviškų plokštelių. Panašią mintį pakartojo ir kun. dr. P. Jatulio vardo bibliotekos vedėjas B. Masionis, turintis daug knygų, bet mažai skaitytojų. Pakeisti pusei parapijos tarybos narių slaptu balsavimu išrinkti: J. Miliauskas, A. Krivickas, A. Krivickienė, A. Kubilius, V. Opulskis, V. Vencius ir J. Vitkūnas.

Britanija

Keturiasdešimt pirmajame DBLS suvažiavime balandžio 8-9 d.d. buvo išrinkta nauja centro valdyba ir pertvarkytas Lietuvių namų bendrovės direktoriatas. DBLS centro valdybą dabar sudaro: pirm. J. Alkis, vicepirmininkė kultūriniams ir lituanistiniams reikalams V. Gasperienė, jaunimo reikalams — P. Podvoiskis, iždininkas ir parengimų vadovas B. Butrimas, sekretorius ir politinės veiklos vadovas A. Vilčinskas, teisinių ir administracinių reikalų vadovas S. Nenortas. Lietuvių namų bendrovės direktoriato pirmininku buvo išrinktas J. Alkis, sekretoriumi — A. Vilčinskas. Lietuvių namų reikalai teko vicepirm. K. Tamošiūnui, finansai ir administracija — S. Nenortui, Lietuvių sodyba — B. Butrimui, spaudos skyrius — J. Alkiui.

Vokietija

Evangelikų kun. Fr. Skėrys, gimęs 1919 m. liepos 2 d., atšventė amžiaus septyniasdešimtmetį, susilaukdamas daug sveikinimų iš bičiulių Lietuvoje ir išeivijoje. Sukaktuvininkas yra kilęs iš Klaipėdos krašto, 1940 m. baigęs Tauragės mokytojų seminariją. Iki repatriacijos Vokietijon 1941 m. vasario mėnesį mokytojavo Žemaičių Naumiestyje. II D. karo metais buvo grįžęs į tėvų ūkį, gavęs mokytojo darbą Tilžės apskrityje. Tačiau greit buvo ištremtas Tiuringijon, nes turėjo tik svetimšalio pasą be pilietybės ir buvo artimesnis lietuviams, negu vokiečiams. II D. karo pabaiga ir sovietinė okupacija jį užklupo Tiuringijoje, iš kurios per Berlyną pabėgo į V. Vokietiją 1953 m. vasarą ir įsikūrė Mannheime. 1955 m. tapo Vasario 16 gimnazijos mokytoju, dėstančiu vokiečių kalbą, matematiką ir evangelikų tikybą. 1974 m. Fr. Skėrys pakeitė mirusį ev. kun. J. Stanaitį, aptarnavusį lietuvius evangelikus pietinėje V. Vokietijos dalyje. Pradžioje dirbo diakonu, nuo 1977 m. — kunigu. Aktyviai reiškėsi VLB krašto taryboje, valdyboje bei kituose šios organizacijos vienetuose. Vasario 16 gimnazijoje ilgus metus vadovavo Evangelikų moksleivių rateliui, organizuodavo metines jų ekskursijas, kalėdines gimnazijos eglutes. Kun. Fr. Skėrys nuo 1977 m. yra Lietuvių Evangelikų Liuteronų Bažnyčios atstovas Vasario 16 gimnazijoje ir kontrolės komisijoje.

MOGUL STEREO
Visos sistemos • Pal • Secam
110-220 voltų
tinka naudoti Lietuvoje ir Europoje
Turime didžiausią pasirinkimą nešiojamų radijų, televizijų, video aparatų, filmavimo kamerų, magnetofonų bei kitokių prekių iš šių žymių firmų:
Sony, Toshiba, Sharp, Hitachi ir t.t.
Garantuojamos geriausios kainos
JAVID MIRZA
FAX: 664-5737
170 Highway 8, Stoney Creek, Ont. 664-5733
891 Upper James, Unit 4, Hamilton, Ont. 574-3310

Lietuvos žydų tautinės kultūros atgimimo daigai

Tryliktosios Makabiados – sporto šventės proga 1989 m. liepos mėn. Izraelio vyriausybė pasveikino iš Lietuvos atvykusius dalyvius makabiečius. Lietuvos žydų akademikų draugija išleido specialų leidinį "Švyturys", kuriame draugijos pirmininkas ir leidinio redaktorius išspausdino šį straipsnį

Esame liudininkai neįtikėtinų permainų, vykstančių šiandieninėje Lietuvos žydų istorijoje.

700 metų gyveno žydai Lietuvoje. Įvairūs tai buvo šimtmečiai, bet pastarasis buvo blogiausias. Rusų gubernatoriai persekiojo ir lietuvius, ir žydus. Tačiau žydai visada kentėjo daugiausia. Ir vis dėlto, būtent Lietuvoje, įsišaknijo ir sužydėjo žydų religinė ir tautinė kultūra, žydai faktiškai sukūrė prekybos ir pramonės bazę Lietuvoje. Šiuos ekonominius ir kultūrinius pagrindus sulaužė stalinistai. 1940 metais daugelio žydų turtas buvo atimtas, tautinė veikla uždrausta, o jos vadovai ir organizatoriai ištremti į Sibirą. Po metų atėjo hitlerininkai. Jie, lietuviškiems pakalikams padedant, iššudė Lietuvos žydus. Tik retas išliko.

O kas išliko, turi dvigubą istorinę sąskaitą: neapykantą tiems, kurie žudė ar toleravo masines žydų žudynes, ir padėką tiems, kurie rėmė ir gelbėjo. Gelbėtojų ir rėmėjų sąrašas dar neužbaigtas, auksinėmis raidėmis rašomas. Jis prasideda tokių brangių žmonių vardais, kaip Ona Šimaitė, dr. Baublys, kun. Bronius Paukštys ir jo brolis prof. Juozas Paukštys, Sofija Binkienė ir poetas Kazys Binkis, dr. Kutorgienė, solistas Kipras Petrauskas, prof. Biržiška, Marijona Jurkšaitienė iš Virvagalių vienkiemo . . .

Šį sąrašą šiandien tęsia tie, kurie padeda žydų likučiui atkurti savo tautinę savimonę Lietuvoje.

Sportas – tik maža kultūros dalelė, bet ir ji atspindi šį procesą.

Kas negirdėjo apie žydų sporto draugiją "Makabi" Lietuvoje? Ir jie garsino Lietuvą! Žydų bėgiko Preiso rekordas 1931 m. išsilaikė iki 1956 m., o Duškesas buvo stalo teniso čempionas Lietuvoje daugelį metų.

Šiandien jo giminaitis Mykolas Duškesas dalyvauja XIII Makabiadoje Izraelyje kartu su kitais žydų sportininkais, po 50 metų atkurtos "Makabi" draugijos Lietuvoje kaip delegacijos narys.

Šia proga mes sveikiname Lietuvos sportininkus, turinčius galų gale savo Tautinį olimpinį komitetą ir dėkojame jo vadovams už visokeriopą paramą, atkuriant ir plečiant "Makabi" draugijos veiklą Lietuvoje. Ypatingai dėkojame padėjusiems Lietuvos "Makabi" delegacijai dalyvauti XIII Makabiadoje Izraelyje.

Mes džiaugiamės ir be galo vertiname žydų sportininkus Lietuvoje, ilgai ir atkakliai kovojusius už "Makabi" draugijos atkūrimą, o ypač "Makabi" pirmininkui Simonui Finkelšteinui, prieškarinio seimo žydų frakcijos pirmininko Ozero Finkelšteino giminaičiui, draugijos sekretoriui Chaimui Gurvičiui, delegacijos vadovams Daumantui Levui-Todesui ir Arkadijui Roitblatui.

Specialiai sveikiname Lietuvos olimpinio komiteto atstovą XIII Makabiadoje – p. Petrą Statutą.

Nepaprastai džiugu, kad sportininkus lydi žydų folkloro ansamblis "FAIERLECH", Anos ir Grigoriaus Kravecų vadovaujamas.

Niekada neužmiršime to didelio džiaugsmo, kuris viešpatavo, delegacijai atvykus į Izraelį, Ben-Guriono orauostyje (1989 m. birželio 29 d.).

Nuoširdžiausi linkėjimai delegacijos sportininkams Makabiados varžybose!

Broliškai sveikiname atkurtą Žydų kultūros draugiją Lietuvoje. Garbė jos vadovams, veikėjams, meno ir auklėjimo darbuotojams Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje ir kur tik atkurtas žydų tautinis savarankiškas veikimas.

Adv. Abromas Golubas-Tory,
Lietuvos žydų akademikų s-gos pirmininkas, Tarptautinės s-gos žydų advokatų ir juristų gen. sekretorius, pirmos Makabiados (1932 m.) Lietuvos "Makabi" delegacijos vadovas ir centro komiteto narys, Pasaulinio "Makabi" tarybos vicepirmininkas, Kfar Hamaccabiah valdybos narys ir steigiamojo akto autorius, Aukščiausiu pasaulinio "Makabi" ordinu "JAKIR MAKABI" dekoruotas.

Ir toliau bus siekiama...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tybės nepriklausomybė, teisė savarankiškai tvarkyti savo vidaus ir užsienio reikalus'. (Tarptautinių žodžių žodynas, Vilnius, 1985 m.). Rusiškas Tarptautinių žodžių žodynas (Maskva, 1987 m.) dar kategoriškesnis: suverenitetas – 'visiška nepriklausomybė'. O ar turime tikrąja prasme nepriklausomą, tikrąja prasme socialistinę valstybę? Be didelių diskusijų galime atsakyti – ne. Ir netgi archaiška konstitucija suteikia, regis, teisę mums ją turėti . . ."

Didžioji spauda

"Newsweek" žurnalas rugsėjo 4 d. laidoje įsidėjo straipsnį apie baltiečius, pavadintą "Iki vėl būsime laisvi". Aprašo sujungtų rankų grandinės demonstraciją ir komentuoja dabartinius įvykius Baltijos kraštuose. Neseniai paskelbta ekonominė savivalda esąs svarbus žingsnis į nepriklausomybę. Baltiečiai tuo visai neabejoja. Tik keliamas klausimas – kada? "Visa Lietuva siekia suverenumo ir nepriklausomybės; mes visiškai nebijome šio žodžio", – pareiškęs J. Paleckis, komunistų partijos narys.

"The Gazette" rugpjūčio 30 d. rašo, kad baltiečiai, nežiūrint Maskvos grasinimų, ir toliau sieks savo tikslo – nepriklausomybės. Pasak Sąjūdžio lyderio Vytauto Landsbergio, Komunistų partijos centro komiteto pareiškimo tikslas buvo gąsdinti politiniu teroru, tačiau jau seniai nusistatyta siekti nepriklausomybės – "Mes nesame ekstremistai, nenaudojame prievartos, bet esame tvirtai pasiryžę".

"The Ottawa Citizen" rugpjūčio 23 d. išspausdino vedamąjį "Baltiečiai – tragiška sukaktis". Mini Hitlerio-Stalino susitarimą ir Baltijos kraštų užgrobimą. Toje pačioje laidoje praneša, kad sovietinės Lietuvos aukščiausios tarybos komisija paskelbė, jog Lietuva, jos kaimynės Latvija ir Estija buvo okupuotos ir prieš žmonių valią įjungtos į Sov. Sąjungą. **J.A.**

Demonstracija Kaune 1989 m. birželio 14-tąją prie Laisvės paminklo. Pagrindinė demonstracijos mintis išreikšta plakate "Red Army Go Home"

Ką rašo kiti

Įvykiai Žodiškio parapijoje

Žodiškio miestelis yra dešiniajame Neries krante į Rytus nuo Gervėčių, 60 km tiesia linija nuo Vilniaus. Jis dabar priklauso Gudijai, Smurgainių rajonui. Miestelyje yra Švč. Trejybės šventovė, kurios dešiniajame šoniniame altoriuje yra Aušros Vartų Marijos paveikslo kopija. Į šį miestelį pastaruoju metu pradėjo plaukti iš artimų ir netgi tolimesnių apylinkių maldininkai, kadangi, panašiai kaip Jugoslavijos Madjugorje, Marija pasireiškė keliolikai mergaičių. Apie šiuos įvykius Krokuvos kurijos savaitraštis "Tygodnik powszechny" liepos 23 d. laidoje rašo:

"Aušros Vartų madonos paveikslo kopijoje viena mergaitė pastebėjo mirgančias šviesneles, kurios jai atrodė lyg lemputės. Kadangi po kiek laiko ir kitos mergaitės pastebėjo šventovėje keistus dalykus, kurie tęsiasi ligi šiol, jos nuėjo pas kleboną Juzef Gil ir paklausė, ką tai galėtų reikšti. Kunigas, nežiūrint savo "profesionalaus" skepticizmo, buvo ne mažiau nustebintas negu mergaitės, nes nei jis pats, nei gausiai šventovę lankantieji parapijiečiai nieko nepastebėjo. Bet regėjimai vyko ir toliau, o kai garsas apie juos pasklido, kunigas liepė mergaitėms prisiminti ir užsirašyti visa, ką jos mato ir girdi. O ženklų buvo vis daugiau. Dažniausiai yra Mergelės Marijos figūra melsvuose rūbuose pasirodanti dešinėje pagrindinio altoriaus pusėje. Dievo Motina ragina melstis už pasaulio išganymą ir taip pat nurodė vietą, kurioje reikia tai daryti. Mergaitės tą vietą tuoj atpažino: tai yra slėnis kairiajame Neries krante, kelios minutės kelio nuo prie šventovės esančio tilto. Laikinai ten buvo pastatyta Mergelės Marijos statula, prie kurios aplinkiniai gyventojai, daugiausia moterys, vaikai ir tie, kuriems leidžia laikas, nuolatos meldžiasi. Jau yra architekto paruoštas projektas vienuolynui. Jis bus raidės 'M' pavidalo, keturių aukštų. Buvo iškasta pamatams vieta ir suvežti granito akmenys būsimiems mūrams. Tuo tarpu nežinoma ranka suvertė tuos akmenis į pamatams iškastą duobę, o kunigas Juzef Gil buvo nežinomų piktadarių apkultas ir gavo pakvietimą į prokuratūrą, kadangi pradėjo 'nelegalią' statybą."

Lenkų autonomija

Liepos mėnesį Lenkijoje vyko pasaulio lenkų kilmės mokslininkų kongresas. Lietuvos lenkams atstovavo prof. M. Czobot, J. Ciechanowicz ir R. Brazis. J. Ciechanowicz Varšuvos dienraščiui "Życie Warszawy" (liepos 17 d.) pareiškė, kad Lietuvos lenkai sieks autonominės srities įsteigimo. Pagal J. C. Gorbačiovas, su kuriuo jis kalbėjęs, esąs lenkams palankus. Pagal "Czerwony sztandar" birželio 15 d. laidą 30 Rytų Lietuvos apylinkių pasiskelbė esančios lenkų tautinėmis apylinkėmis. Kompartijos savaitraštis "Polityka" liepos 22 d. laidoje paskelbė J. Ciechanowicz laišką, kuriame jis tvirtina, kad 1920 m. maršalas Pilsudskis ne okupavo Vilnių, bet jį išgelbėjo nuo lietuvių šovinistų.

Sovietų spaudoje pasižvalgius

Populiarus Maskvos savaitinis žurnalas "Ogoniok" birželio mėn. 10 d. laidoje išspausdino ilgą pasikalbėjimą su Lietuvos kompartijos CK pirmuoju sekretoriumi A. Brazausku, kuris jau žinojo, kad nuo 1990 m. pradžios Baltijos respublikos turės ekonominę autonomiją, o kitos Sov. Sąjungos respublikos nuo 1991 m. Iki šiol 90% Lietuvos ekonomijos priklauso "centrui", o Lietuva užsieniui gali parduoti tik žvėrieną, grybus ir miško uogas. Iš Lietuvos kolchozininkų sklypelių yra gaunama 20% visos respublikos mėsos ir 36% pieno. Nuomoti žemės žmonės nenori, nes mano, kad padėtis Sov. Sąjungoje galinti staiga pasikeisti.

Dienraštis "Izvestia" liepos 27 d. laidoje plačiai aprašo Aukščiausioje Sov. Sąjungos taryboje vykusias diskusijas dėl Baltijos kraštų ekonominės autonomijos. Gavę autonomiją, baltiečiai negalės pilnai naudotis savo darbo vaisiais, bet bus apdėti mokesčiais. Deputatas A. Bunič pageidavo, kad tie mokesčiai nebūtų žudantys, bet respublikos turėtų atsiskaityti su Sov. Sąjunga pagal "progresyvaus apmokestinimo principą".

Vilniuje leidžiamas "Jedinstvos" biuletenis "Vienybė — Jedinstvo — Jednosc" birželio mėnesio laidoje aprašo šios organizacijos skilimą ir jos suvažiavime gegužės 13 d. įvykusias peštynes. Pasirodo, kad koordinacinio komiteto pirmininkas Kučerov, kuris šį suvažiavimą organizavo, norėjo bendradarbiauti su Sąjūdžiu, o V. Ivanov buvo tam priešingas. Kadangi suvažiavimo organizatoriai nenorėjo Ivanovo įsileisti į salę, jis ten jėga su savo šalininkais įsibrovė. Visa tai rodė Lietuvos televizija.

Maskvos neoficialus savaitinis biuletenis "Ekspress-Kronika" praneša, kad Vilniuje liepos 25 ir 26 d.d. moterų organizacija "Caritas" piketavo specligoninę. Buvo reikalaujama perleisti šią ligoninę vaikams ir invalidams.

Šioje Antakalnio gatvėje esančioje ligoninėje yra gydomi tik sovietinės nomenklatūros nariai. Nežiūrint Gorbačiovo "demokratizacijos", nomenklatūra savo privilegijų neprarado. Žalgirio gatvėje esanti KGB ir Poželos gatvėje esanti VRM (Vidaus reikalų ministerijos) ligoninės yra plečiamos. **J.B.**

• Ar jau parėmei Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

A†A
LIUDAI DIEVAITIENEI
Lietuvoje mirus,
broliui STASIUI RAKŠČIUI ir jo šeimai reiškiame nuoširdžią užuojautą –
J. A. Kšivickai
A. Z. Saunoriai
V. J. Pilkauskai

A†A
EUGENIJAI KLUPŠIENEI
Putname mirus,
jos sūnų ANTANĄ KLUPŠĄ su šeima ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –
Vera Kalendrienė
Rama ir Arvidas Kalendros
Pajauta ir Algis Kaziliai

Kanados lietuvių fondas

NAUJI NARIAI:

1524. Banelio Stasio atminimui	$ 505
1525. Weir, Bert ir Elena	125
1526. Vizgirdos Justino atminimui	130
1527. Beraitienė Marija	100
1528. Remesat Darius S.	100
1529. Remesat Viktoras K.	100
1530. Bajoraitienė Elvyra	200
1531. Kežinaitis Vincas	200
1532. Mikšienė Alė	100
1533. Karnas Simas A.	100
1534. Maziliauskas, Jonas ir Bronė	150
1535. Budvilienės Onos atminimui	210
1536. Lukoševičienė Irena	100
1537. Lukoševičiūtė-Sungailienė Ina	100
1538. Činčiaus Kazimiero palikimas	1,000
1539. Malaškevičienės Apolonijos atminimui	140
1540. Grabienės Monikos B. atminimui	200
1541. Kudžmos Augustino atminimui	460
1542. Stankevičiaus Kazio atminimui	135
1543. Barausko Stasio atminimui	115
1544. Kęsgailienės Joanos atminimui	558

ĮNAŠUS PAPILDĖ:

23. KLB Otavos apylinkė	$ 9,800
48. "Parama" kredito kooperatyvas	6,850
64. Vieraitis J.	420
98. Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas	3,400
103. Dr. A. Ramūno atminimui	200
127. Januškos Mykolo atminimui	1,522
153. Kantautai A. ir F.	36,000
156. Narkevičiaus V. atminimui	6,900
179. Kun. Pacevičiaus B. atminimui	325
297. Šarapnicko J. atminimui	300
303. Jankūnai A. ir D.	1,085
438. Gaputis Kazys	200
440. Vindašiaus E. atminimui	752
450. Lukoševičiaus K. atminimui	400
593. Žmuidzinienės H. atminimui	495
719. Hamiltono mergaičių choras "Aidas"	600
726. Zulonienė D.	700
766. Toronto Lietuvių namai	7,680
819. Leskauskienės O. atminimui	440
851. Januškevičius C. A.	1,300
1078. Macevičiūtė M.	400
1202. Kerberio P. atminimui	200
1242. Girnys K.	500
1339. Gudelis M. ir J.	200
1340. Vaitkienė M.	300
1486. Gustainio A. atminimui	1,500
1518. Urbonaitės E. atminimui	565

PRADINIAI ĮNAŠAI:

Jukna N	25
Lorenz Ema	50
Andrulis A. ir L.	30
Štuikio Antano atminimui	65
Rudienės S. atminimui	50
Skudo S. atminimui	20

Sveikiname naujus narius, dėkojame už testamentinius palikimus, papildymus, pradinius įnašus, kviečiame papildyti iki $100 ir tapti KLF nariais.

KLF informacija

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"
The Lougheed & Barnard
Funeral Home
252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835
• *Patarnauja lietuvių kalba.*
• *Nemokamas namų įvertinimas*
130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9
Ne tik namai, bet ir jūsų ateitis

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954
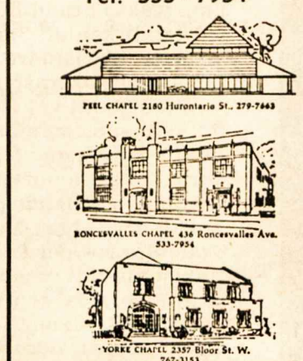
PEEL CHAPEL 2180 Hurontario St., 279-7663
RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954
YORKE CHAPEL 2357 Bloor St. W. 767-3153
Turner & Porter

Ar jie veiks? Taip, jeigu jūs pirksite iš mūsų!!!
Mes turime šių bendrovių gaminius: Sony, Panasonic, Hitachi, Sharp, Phillips, Fisher, Akai, Sansui, Toshiba, Fuji, NEC, Grundig, Siemens, Sanyo, JVC, ITT. Mūsų kainos yra žemiausios, į jas įeina pristatymas iki Montrealio, Otavos, Hamiltono, Niagaros ir kitur.
EUROPA
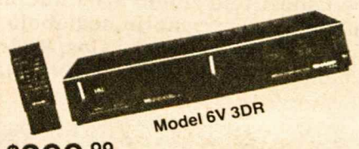
Model 6V 3DR
$399.99

Model #33S2-A2
LIETUVA
Importo-eksporto bendrovė ENCHANTE INC. maloniai praneša, kad yra atidariusi savo parduodamų europietiškos sistemos video aparatų ir kitų reikmenų taisymo ir naujų dalių skyrių Vilniuje. Bendrovė užtikrina parūpinimą visų dalių su vienerių metų garantija. Skyriui vadovauja Vidimantas Kėkštas, VILNIAUS SPORTO RŪMŲ pramoginių renginių vyriausias garso režisierius.
OUR EQUIPMENT WORKS WORLDWIDE
110/220 VOLTS

Model #WQ-T351
EUROPA
NATIONAL PANASONIC
NV-M7EN

$1,599.99
HITACHI
VM-600 E

$1,599.99
ENCHANTE INC
IMPORTERS EXPORTERS
110/220 V • MULTI-SYSTEM • T/V • VIDEO • AUDIO • APPLIANCES • CRYSTAL & CHINA
2938 Dundas St. W.
(į vakarus nuo Keele g-t.)
Tel. **769-0631**
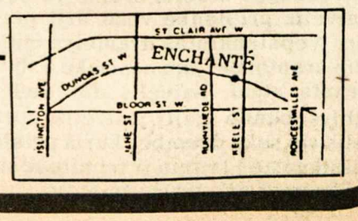

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMUI

Paskutiniaisiais metais KLJS valdyba stengiasi sudaryti sąrašą Kanados lietuvių jaunimo. Jeigu dar neužpildėte jaunimo anketos ir dar esate negavęs KLJS informacinės spaudos, prašome užpildyti žemiau pridėtą anketą ir pasiųsti šiuo adresu:

KLJS, 1573 Bloor St. W.,
Toronto, Ontario M6P 1A6.

Taip pat paraginkite savo draugus, kurie dar nėra užpildę anketos.

KLJS valdyba

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA

JAUNIMO ANKETA

Pavardė, vardas _____

Gimimo metai 19____

Adresas _____

_____

_____ Telefonas (____)

Interesai ir talentai

- ☐ moku kalbėti, skaityti lietuviškai
- ☐ esu dabar veiklus/i lietuviškoj organizacijoj, bet dabar nesu
- ☐ gerai kalbu prancūziškai
- ☐ menas
- ☐ kultūra
- ☐ žmogaus teisės
- ☐ politika
- ☐ švietimas

kiti _____

Šios anketos tikslas yra sudaryti Kanados lietuviško jaunimo (16 - 30 m.) sąrašą.

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

BE AUKŲ NEBUS DARBŲ!

NORINČIŲ DIRBTI YRA, BET ŠVIETIMAS, KULTŪRINĖ BEI POLITINĖ VEIKLA IR VISI KLB DARBAI NEĮMANOMI BE JŪSŲ AUKŲ.

Paremkite KLB krašto valdybos visuomeninę-politinę veiklą.

Aukas siųsti ir čekius rašyti:

KLB krašto valdyba, 1011 College Street, Toronto, Ont. M6H 1A8

Aukojusiems $20 ar daugiau per metus, bus išduodami pakvitavimai.

_____

Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos veiklai paremti siunčiu $_____

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

_____

Vilniaus universiteto dainos ir šokio ansamblis, gastroliavęs Ispanijoje, spalio mėnesį atvyksta į JAV ir Kanadą. Koncertai rengiami Čikagoje, Klivlande, Detroite, Montrealyje ir Toronte kur jie įvyks spalio 17-18 d.d. Anapilio salėje

Nuotr. G. Talučio

Atvyksta Vilniaus universiteto dainų ir šokių ansamblis

RŪTA GIRDAUSKAITĖ

Scenoje sprogte sprogsta spalvos, mirga stilizuoti tautiniai drabužiai, skamba sodrūs jauni balsai, aidi nepamėgdžiojami lietuviškų liaudies instrumentų garsai. Jaunystės dvasia dvelkiantį, neišdildomą įspūdį, kiekvienam žiūrovui palieka Vilniaus universiteto dainų ir šokių ansamblio koncertas. Programos atlikimo tikslumas, aukštas meninis lygis neužslopina jaunųjų šokėjų, choristų, bei orkestrantų nuoširdumo, ir taip kiekvienas jų pasirodymas tampa vis nauja lietuviško šokio ir dainos šventė.

Pastaraisiais metais savitomis programomis, kurios atspindi dinamišką liaudies šokių ir dainų raidą, VU ansamblis yra sužavėjęs ne vien Lietuvos gyventojus, bet ir įvairių kitų šalių žmones. 1983 m. ansamblis pabuvojo Mongolijoje. 1984 m. dalyvavo Lietuvos kultūros dienose Ispanijoje, kur paliko tokį gerą įspūdį, kad sekančiais metais buvo pakviestas koncertuoti folkloro festivalyje Ispanijos Jiekloje ir Mursijoje. 1987 m. pavasarį R. Vokietijoje įvykusiame jaunimo festivalyje ansamblio šokėjų grupė atstovavo Pabaltijo liaudies menui. Tų pačių metų rudenį ansamblis koncertavo su Vilniumi susigimiaviusiame V. Vokietijos mieste Duisburge. Ta proga Koelno radijas parengė apie lietuvių liaudies muziką laidą, kurioje skambėjo ansamblio atliekama muzika. 1988 m. rugsėjo mėn. ansamblis vėl koncertavo V. Vokietijoje. Šalia pasirodymų Heidelberge, Wetzlare, Mannheime, Linze ir Kirchberge ansambliečiai surengė lietuvišką vakaronę Vasario 16-sios gimnazijoje, kur kartu su moksleiviais šoko, grojo ir dainavo. Vėliau tą patį rudenį nepritrūko jėgų ir koncertams Bulgarijoj bei Lenkijoj.

Ansamblis, įsikūręs Vilniaus universiteto prieglobstyje 1944 m., gyvuoja jau 45-ti metai. Jo ankstyvesnė veikla bei nuopelnai aprašyti "Tėviškės žiburiuose" š.m. pavasarį. Nuo pat įsisteigimo ansamblį lydi pasisekimas, šilti atsiliepimai. "Lietuvių tauta turi nuostabią kultūrą, pilną mitų ir padavimų. Jos menas trykšta iš istorinių šaltinių. Vilniaus universiteto ansamblis supynė gražiausias savo tautos tradicijas su dabartimi ir pateikė visa tai žiūrovams – žaviai, įspūdingai, neatkartojamai", – rašo vokiečių laikraštis "Westdeutsche allgemeine Zeitung, 87-09". O ansamblio atsiliepimų knygos puslapius puošia tokie įrašai: "Ne visiems tenka laimė matyti, girdėti ne tik jūsų puikų šokį, trankią muziką, melodingą dainą, bet ir bendrauti kiekvieną dieną, o svarbiausia – pajusti jūsų širdžių šilumą, draugiškumą, mokėjimą uždegti meile menui. Ačiū jums. Alfred Vogel, Austrija". "Kai aš jus pamačiau, man norėjosi verkti. 46 metus nesutikau nė vieno žmogaus iš Lietuvos, bet, pamatęs jus, aš galiu sakyti – Lietuva nepražus! Pranas Vaitiekūnas, VFR".

Ansamblio pasiekiami ypatingi rezultatai dėka pajėgių ir talentingų vadovų – meno vadovo Vido Aleksandravičiaus, baletmeistrų – Tamaros Kalibataitės ir Henriko Uznio, choro vadovo Vytauto Abariaus, orkestro vadovų – Daivos Čičinskienės ir Kastyčio Mikiškos. Nepakeičiama ir ansambliečių energija, jų darnus sugyvenimas tiek scenoje, tiek už jos ribų. Nepaisant didelių laiko reikalavimų repeticijoms ir koncertams, gera dalis likusio laisvalaikio skiriama ansambliečių tradicijų puoselėjimui. Ruošiamos naujų ansambliečių krikštynos, diplomantų atsisveikinimo vakarai, bendri naujų metų sutikimai, diskotekos. Įvairiomis progomis statomi reviu pobūdžio spektakliai, kuriuos yra transliavusi ir Lietuvos televizija.

Šią vasarą VU ansamblis globojo Lietuvoj koncertavusį Toronto "Gintaro" ansamblį. Tai buvo pirmoji dalis tarpusavio pasikeitimo, kurio dėka šį rudenį sulauksime ir VU ansamblio Š. Amerikoj. Koncertai įvyks spalio 7-8-9 d.d. Čikagoje, spalio 12 d. Detroite, spalio 15 d. Klivlande, spalio 17-18 d.d. Toronte ir spalio 22 d. Montrealyje.

Nėra abejonės, kad VU ansamblio atvežta programa maloniai nuteiks, užburs kiekvieną žiūrovą. Ir repertuaras, ir atlikimo stilius bus naujas, ligi šiol nematytas Š. Amerikos lietuvių scenose. Tad, raginame gausiai dalyvauti koncertuose ir tiesiogiai patirti, kaip šis šaunus, neeilinis vienetas puoselėja lietuvių liaudies meną. Kviečiame susipažinti su kūrybingu Lietuvos jaunimu ir paremti jo pastangas.

VU dainų ir šokių ansamblio nariai

Adomaitytė Rūta
Aleksandravičius Dalius
Aleksandravičius Jonas-Vidutis
Abaris Vytautas
Atkočiūnas Jaunutis-Rimtautas
Balandienė Rita
Bungardaitė Eglė
Bendoriūtė Renata
Budrytė Rasa
Čeburnis Darius
Čičinskienė Daiva Bernadeta
Činčikas Kęstutis
Daugvilaitė Nomeda
Genzelis Bronislovas
Juknytė Daiva
Kalvaitis Saulius
Kalvaitytė Aušra
Kašėtaitė Erika
Kazlauskas Vygantas
Ališauskas Artūras
Kuzminaitė Julita
Laucius Robertas
Mikiška Kastytis
Miškelevičius Vygintas
Pacevičius Arvydas
Pacevičiūtė Daiva
Butytė Ligita
Paukštytė Jolita
Raleva Svetlana
Racevičius Saulius
Ražanauskas Raimondas
Ručys Ringaudas
Sirvydytė Daina
Svičiulytė Jūratė
Savukynas Raimundas
Lesinskas Eugenijus
Rizgelienė Renata
Šiukšta Arūnas
Tamošiūnaitė Virginija
Tirius Alvydas
Uznys Henrikas
Vasiulis Gintautas
Grigoras Kęstutis
Griciūtė Eglė
Žiukaitė Rasa
Žvinklytė Rūta
Žvironaitė Iveta

"Folklorama" - kelionė per pasaulį

(Atkelta iš 4-to psl.)

dyba yra dėkinga klebonui prel. J. Bertašiui už parapijiečių raginimą, šiemet kuo gausiau prisidėti prie paviljono pasisekimo ir už jo visokeriopą pagalbą festivalio metu. Ačiū Kazimierui Mažeikai už jo rūpestį paviljono saugumu ir visiems Winnipego kolonijos lietuviams, prisidėjusiems lėšomis, maistu ir ypač nenuilstamu darbu prie šių metų lietuvių "Vilniaus" paviljono pasisekimo. Lietuviai su savo paviljonu "Folkloramoje" jau dalyvauja septyniolika metų, bet galima pasakyti, kad šių metų paviljonas buvo vienas iš sėkmingiausių.

Šalia paviljonų nuo rugpjūčio 13 d. iki 19 d. vyko "Folkloramos" jaunių futbolo turnyras, dabar jau antras dydžiu Kanadoje, dalyvaujant 97 Kanados ir užsienių komandoms.

Iškilmingame "Folkloramos" uždaryme, dalyvaujant "Folkloramos", miesto ir provincijos atstovams, įvairių paviljonų šokių grupės ir "Folkloramos" jaunimo choras džiugino žiūrovus, kurių buvo pilna didžioji salė. Manitobos kultūros reikalų ministerė Bonnie Mitchelson uždarymo metu paskelbė, kad sekančiais metais "Folkloramai", švenčiant savo 20-tą gimtadienį, provincijos valdžia paskirs kiekvienam paviljonui po $1000 kultūrinių parodų ištobulinimui ir pagerinimui ir $10,000 Tautybių meno tarybai seminarų išplėtimui.

1989 m. "Folkloramos" karaliene išrinkta Indų paviljono karalaitė, o jos palydovėmis – britų, filipiečių ir japonų paviljonų karalaitės.

Bebudint lietuvių paviljono parodoje, teko sutikti lankytojų iš įvairių Kanados provincijų, JAV, Europos ir net Australijos, specialiai atvykusių į "Folkloramą", bet tik vieną, kitą lietuvį iš JAV. Ar nevertėtų kitais metais, "Folkloramai" švenčiant 20 metų sukaktį, lietuviams iš visų provincijų ir JAV, rugpjūčio pradžioje padaryti kelionę "per pasaulį" Winnipege? **EKK**

Advokatas

AUDRIUS A. STONKUS

20 Hughson St. South, Suite 1003
(Union Gas Building)
Hamilton, Ontario L8N 3C8

Telefonas
(416) 529-7462

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" – atsiųskite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

Juodąjį žemyną aplankius

Kelionė per Afrikos safari parkus Kenijoje, Zimbabvėje, Botswanoje

STASYS DALIUS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Drambliai, atrodo, labai mėgsta purvo vonias, tad visu upės pakraščiu vartaliojasi ir taškosi. Taip pat mėgsta laižyti tą žemę, kuri turi druskos. Gražiai atrodo, kai su koja pasiūbuodamas dramblys paspardo žemę, straubliu paėmęs dedasi į gerklę ir vėl ją spardo, ima straubliu ir tai kartoja be galo.

Važiuojame atviruose autovežimuose, tad saulė gerokai kaitina, ir greit pajuntame jos spindulių aštrumą. Mūsų vadovas kartais privažiuoja visai arti stovinčių dramblių, kurie labai nenorom traukiasi į šalį, nes atrodo nepakenčia prisiartinusio autovežimio su garsiai kalbančiais turistais. Nors važiuojantiems įsakyta tyliai elgtis, bet kur čia iškęsi nešūktelėjęs ar garsiai nepasidalinęs įspūdžiais.

Grįžtame atgal saulės nukaitinti iš tikros dramblių karalijos, kad net sunku įsivaizduoti, kaip gali vienoje vietoje tiek daug jų būti.

Plaukiame laiveliu

Pavakaryje sėdam po du į laivelius ir Čobės upe plaukiam pasižiūrėti hipopotamų. Pradžioje plaukiam Čobės upe, o vėliau išsukame į upės intaką, kur ant salelės ganėsi būrys hipopotamų. Tačiau mums artėjant, visi sulindo į vandenį, pasinėrė ir kitame pakraštyje išlipo. Deja, fotografuoti buvo per toli.

Dramblių daugybė dar tebebuvo pakrantėse. Vienas suaugęs didelis dramblys buvo vandenyje, tad laivelis priplaukė visai arti per kelis metrus nuo jo. Nepatenkintas dramblys muistėsi ir bandė išlipti į krantą, bet jam nesisekė – slydo per dumblinį krantą atgal. Laivelis dar daugiau priartėjo. Dramblys bandė pulti, laivelis greit pasitraukė. Laivelis vis sekė dramblį, kuris priklaupdamas ant kojų išsikapstė į krantą ir trimituodamas nužygiavo tolyn į krūmus nuo įkyrių žmonių.

Laiveliui plaukiant, matėsi ir daugybė įvairių paukščių, kurių vieni plaukiojo bei nardė, o kiti vaikščiojo pakrantėmis ir jieškojo maisto. Matėsi atėjusių prie vandens antelopių, bet nedaug, nes vyravo drambliai. Grįžom atgal jau saulei nusileidus.

Anksti rytą

Sekančią dieną keliamės 5 v.r. rytmetinei išvykai gyvulių stebėti. Dar gerokai prieš saulės tekėjimą paukščiai pradėjo visokiais balsais čirškėti. Dramblių kaimenė dar prieblandoje besistumdydama trimituodama ėjo vilkstine per Čobės upę į antrą krantą. Upė šioje vietoje negili, sausros metu nusekusi. Dideliems drambliams nereikėjo nė plaukti, tik mažieji drambliukai nesiekė dugno ir nosis iškėlę plaukė paskui suaugusius.

Išgėrę rytmetinę kavą, išvažiuojame penkiese. Rytas gan vėsus, ir vėjas traukia bevažiuojant, tad labai pravertė duotos vilnonės anklodės apsisiausti. Prie pat viešbučio vartų sutinkame dramblius, kurie perplaukę upę traukė į miškus. Čia pat ir buivolų kaimenė, purtydama galvas ir žvilgčiodama į važiuojančius, žingsniavo tolyn. Vadovas sako, kad seni buliai laikosi vieni atskirame būryje skyrium nuo karvių su jaunikliais.

Važiuojam per parko ribas, kur išvedžioti keliai su užrašais kryžkelėse. Sustoję džiunglėse prieš saulės tekėjimą girdime paukščių chorą: visokiais balsais jie čirškia, ulba, švilpia, rėkia. Prabėga viena kita antelopė (šiame parke priskaitoma jų iki 18 atskirų rūšių) ir laukinių kiaulių būreliai, kurios laikosi mažomis grupėmis tik po 3-4. Triukšmingai rėkdami ir pešdamies prašuoliuoja vydamies vieni kitus būrys babūnų. Jie vieni kitus gainioja ir vejami rėkia nesavais balsais.

Grįžtam į Zimbabvę

Paskutinius pusryčius čia valgome verandoje, žvelgdami per Čobės upę į antroje pusėje matomą Namibiją, jau P. Afrikos valdomą. Už upės – plati lyguma, apaugusi aukšta dramblių žole, tęsiasi iki horizonto. Tolumoje – didelės medžių kupetos. Pagal vadovo aiškinimą, ten toliau yra gyvulių ūkiai, nes dirbamos žemės be laistymo sistemos neįmanoma kultyvuoti. Sausros išdegina viską, ir vėjas išnešioja paviršiaus žemę. Tiktai auganti aukšta žolė sulaiko žemės dulkėjimą. Dažnai drambliai perplaukę upę ganosi toje žolėje arba nueina toliau į tų ūkių laukus. Tenai dramblių negloboja ir leidžia šaudyti, kad nedarytų ūkiams žalos. Todėl kai nušauna kaimenės dramblį, kiti drambliai labai ilgai neina į P. Afrikos pusę ir laikosi Zimbabvės parko ribose.

Rytmetinėje parko išvykoje nebedalyvaujame ir ruošiamės atgal į Zimbabvę. Nueinam į raštinę atsiskaityti, kur pateikia sąskaitą 181 dol. Nustembame, nes mūsų viskas jau Kanadoje iš anksto buvo sumokėta. Pradedame aiškintis ir rodyti Afrikos safari kasdieninę programą, kur sužymėta kiekvienos dienos užsiėmimai. Išsiaiškinus panaikina tą sąskaitą ir dar atsiprašo.

9.30 v.r. atvažiuoja autobusas ir paima mus kelionei atgal į Zimbabvę. Per dvi valandas pasiekiame vėl Victoria Falls. Judėjimas keliu buvo mažas, o įvažiavus į Zimbabvę, kelias buvo visai tuščias. Nebesutikom ir dramblių pakelėje. Pietus valgėme jau Victoria Falls viešbutyje, o po to kitas autobusas atvežė į orauostį skrydžiui į Hwange valstybinį parką. Skridimas truko tik 17 minučių, nespėjom pakilti ir jau nusileidom, nes atstumas – tik 100 km. Tačiau lėktuvas buvo pilnas keleivių – labai daug turistų vyko į tą vietovę.

Džiunglių miške

Saulei patekėjus, važiuojam per džiunglių mišką, dramblių ištremptą, nuteriotą, pilną nudžiūvusių medžių. Pasiekiam žemų krūmokšnių rajoną ir plačius savanos laukus. Vadovas vis žvalgosi liūtų ir leopardų, bet šį rytą jie niekur nepasirodo. Taip važinėjam po krūmus ir laukinių žvėrių išmintais takais virš poros valandų. Visu plotu, kur važiuojam, stūkso dramblių mėšlo krūvos. Kai kur baltuoja palikti kaulai. Saulei pakilus, greit dingsta ryto vėsuma, ir pasidaro karšta. Padarę per 20 km kelio Čobės upės pakraščiais, grįžtam atgal.

Vidurdienį vėl išvažiuojam paupiu, kur dramblių kaimenės maudosi ir voliojasi dumble. Ant kelio vis sutinkame stovinčius pavienius dramblius, kurie labai nenoriai traukiasi, o jauni drambliai trimituoja ir bando pulti, bet, priartėję prie autobusiuko, bėga atgal. Nejauku autovežimyje stovėti nuo dramblio vos per kelis žingsnius, nes nežinai kuria linkme jis gali pajudėti. Toliau nuo dramblių ganosi hipopotamai ir plaukioja vandenyje, galvas retkarčiai iškišdami. Tačiau niekur nepasirodo žirafos ar zebrai, nors vadovas sako, jų yra irgi daug. Atrodo, čia vien dramblių karalystė. Kiekvienas toks išvažiavimas į parką užtrunka apie dvi valandas.

(Bus daugiau)

Toronto "Atžalyno" tautinių šokių grupė, koncertavusi Lietuvoje — Nuotr. B. Tarvydo

Išeivijos ir Lietuvos veikėjai Gotlande

Trisdešimt šeštoji Europos lietuvių studijų savaitė, kurioje susitiko įvairių sričių bei krypčių veikėjai ir svarstė gyvybinius lietuvių tautos klausimus

IRENA LUKOŠEVIČIENĖ

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Politinė išeivijos veikla

Dr. Kazys Bobelis, VLIKo pirmininkas, padarė pranešimą apie politinę išeivijos veiklą. Jis savo pranešimą pradėjo, prisimindamas baltiečių Laisvės kelionę Baltija prieš ketverius metus, kurios vienas pagrindinių iniciatorių buvo VLIKas. Jis taipgi apžvelgė visą eilę žygių ir pastangų prie tarptautinių organizacijų ir komitetų nuo 1940 m. Palietė visą eilę esminių klausimų: žmogaus teisių, šeimų sujungimo, laisvo susirašinėjimo. Ypač pabrėžė Amerikos lietuvių pastangas išlaikyti Lietuvos okupacijos nepripažinimą ir perskaitė prezidento G. Bush'o rašto ištraukas. Dr. K. Bobelis suminėjo Ribbentropo-Molotovo sutartį, Europos parlamentą, Jungtines Tautas ir jų laikyseną Baltijos valstybių okupacijos byloje. Ypatingai pabrėžė Sov. Sąjungos pastangas į savo delegacijas pasaulinėse konferencijose įtraukti Baltijos kraštų atstovus, kurie narsiai gintų Sov. Sąjungos pozicijas, žinoma, visai priešingas mūsų siekiams.

Baigdamas savo pranešimą, dr. K. Bobelis mėgino pažvelgti į politinės veiklos konsolidacijos galimybes. Jo manymu, tai yra įmanoma, bet reikėtų atsižvelgti į tam tikras sąlygas: vadovaujantys žmonės Lietuvoje turėtų būti be dėmės; įvažiavimas Lietuvon be Maskvos kontrolės ir keletą kitų minčių. Pasak jo, išeiviai neturi jokių pretenzijų nustatyti atsikūrusios Lietuvos valdymosi sistemą ir būdus. Jis taip pat pabrėžė, kad tik Amerikos lietuvių pastangom Sąjūdžio žmonės patenka į tarptautines sferas.

Sąjūdis Lietuvoje

Prof. Vytautas Landsbergis — Sąjūdžio tarybos pirmininkas apžvelgė Sąjūdžio metus — sąjūdžio ir atgimimo ištakas. Jis peržvelgė atskirus tautos išgyvenimo etapus ir jų charakteristikas. Po 1940 m. okupacijos tauta išgyvena neteisybės ir skriaudos jausmą. Neviltį stengiasi nugalėti troškimu ištesėti ir išlikti vertais nepriklausomybės, sulaukti Stalino imperijos žlugimo. Kyla kultūrinė rezistencija — kova už žmogaus teises, už tikinčiųjų teises.

Apie 1970 m. tautoje buvo jaučiamas nuovargis. Ekonominė stagnacija, badas, gamtos naikinimas atneša kitas problemas: nihilizmą, abejingumą, alkoholizmą, neviltį, dvasinę stagnaciją ir miesčionišką materializmą.

Prof. V. Landsbergis suminėjo eilę faktorių, kurie privedė prie Sąjūdžio gimimo. Tai buvo 1987-1988 m. — Gorbačiovo paskelbta "perestroika" sukėlė judėjimus ir atsirado būtinybė veiklą telkti teisinėje plotmėje. Tai teisybės sakymo ir demokratizacijos siekimų metas. Sąjūdis apsisprendė tapti masine organizacija, ir šiuo metu Sąjūdžio rėmėjai — visa Lietuva.

Sąjūdžio lūpom reiškiama kritika Lietuvos valdžiai, Maskvai; keliami stalinizmo nusikaltimai; "Liaudies žaizdas reikia draskyti, kad jos neapaugtų niekšybės šašais" — pareiškė prof. V. Landsbergis. Dabar Lietuvoje kalbama laisvai, dalykai vadinami tikraisiais vardais, vyksta dvasinis apsivalymas, ir Sąjūdis sulaukia masinio tautos pritarimo. Po konstitucijos pataisom surinkta 1.800.000 parašų — tai jau kaip ir neoficialus referendumas. Rinkimuose į Aukščiausią tarybą Sąjūdis laimėjo iš 42 galimų 36 deputatus. Sąjūdis pravedė anketą, klausiančią, kokiu būdu gali būti pasiekta Lietuvos nepriklausomybė. Dauguma pasisakė — palaipsniui.

Prof. V. Landsbergis išvardino visą eilę pasiekimų, kurie jau pasirodė spaudoje, aprašant jo viešnagę JAV. Jis taip pat suminėjo tam tikras problemas, kokį vaidmenį Sąjūdis toliau galės atlikti, koks bus opozicijos vaidmuo. Iškyla koalicijos klausimas. Skilimo pavojus yra rimta grėsmė. Prof. V. Landsbergis kėlė klausimą, ar pačiame Sąjūdyje, kur vyrauja pliuralizmas, ar sugebėsime visa sudėti į atskirus laukus. Jis primygtinai pabrėžė, kad išeivija neturėtų prisidėti prie skaldymo galimybių.

Ekonominiai ir ekologiniai klausimai

Prof. Antanas Buračas, LP Sąjūdžio seimo narys, iškėlė ekonominius ir ekologinius klausimus ir su tuo susijusių įstatymų svarbą. Baltijos tautos siekia vienybės, nes yra gyvybinis reikalas kovoti prieš absoliutų išnykimą. Jis paminėjo, kad Lietuva jau daug prarado dėl valdžios neapsižiūrėjimo. Ekonominis savarankiškumas yra ir politinė galia. Reikia nedaryti klaidų pramonės pasirinkime — svarbu sritys, kur turime žaliavos. Savi pinigai yra kitas pirmaeilės svarbos dalykas. Šis procesas nebus lengvas — reikia žiūrėti, kad neapiplėštų savų žmonių.

Prof. A. Buračas išvardino visą eilę problemų ir rūpesčių, kurie geriausiai turėtų būti sprendžiami įstatymų komplekse, kuris yra ruošiamas. Jis pastebėjo, kad šūkis "okupantai lauk" šiuo metu neįgyvendinamas, bet tankų ir kariuomenės sumažinimas galėtų būti įmanomas.

Susumavus prof. Buračo pranešimą, galima užbaigti jo žodžiais: "Tai žaidimas, kuris reikalauja veikti galimumo ribose; tai vaikščiojimas basom kojom ant skustuvo ašmenų, kad ir dideliais žingsniais, bet nesusižeidžiant".

Visų tikslas

Kazimieras Motieka, teisininkas ir LP Sąjūdžio seimo narys, savo pranešimą pradėjo žinia, kad paskutiniu metu Sąjūdžio narys Ozolas sušaukė visų organizacijų bei partijų narius, kurie nusprendė, kad vienintelis visų tikslas yra nepriklausoma Lietuvos valstybė.

Demonstracijos, mitingai ir kiti reiškiniai yra tautos balsas. Tai vyksta priespaudos ir vergovės sąlygose. Visas laisvės siekimo darbas labai sudėtingas ir opus; jis dar prieš akis. Svarbu išvengti neatsargių ir neapgalvotų žingsnių.

Priemonės šiam siekimui yra įvairios: viešumas, kėlimas parsidavėlių darbų ir jų daromų kliūčių, rėmimas sprendimų tyrimais ir faktais. Dalyvavimas rinkimuose priverčia kandidatus aiškiai pasisakyti, kur jie stovi esminiais klausimais: okupacijos, Molotovo-Ribbentropo sandėrio ir t.t. Prisideda rinkimas faktų ir liudijimų iš pirmųjų rinkimų 1940 m., kurie įrodo Lietuvos okupacijos nelegalumą.

Sąjūdis kovoja už nepriklausomybę ir turės perrašyti savo programą. K. Motieka pabrėžė, kad federacija ir suverenitetas — tai du nesuderinami dalykai, ir nereikia žmones klaidinti.

Jis smulkiau palietė lenkų problemą. Lenkų sąjunga tiek Lietuvoje, tiek užsienyje nori dirbti su Lietuva ranka rankon, o draugijos pirmininkas nori ateiti ir padaryti bendrą pareiškimą televizijoje. Jis pabrėžė, kad reikia tobulinti Sąjūdžio veikimo formas. Masinis darbas yra sunkus, varginantis ir lėtas. Suminėjo visą eilę įstatymo projektų, kurie ruošiami atskiruose komitetuose, organizacijų ar profesinėse sąjungose. K. Motieka pabrėžė, kad Lietuvoje nėra žmogaus, kuris nenorėtų Lietuvos nepriklausomybės, bet, iš kitos pusės, nereikia erzinti to vilko, kuris mus laiko savo nasruose.

Lietuvos kultūros fondas

Dr. Česlovas Kudaba, Sąjūdžio tarybos narys ir Lietuvos kultūros fondo pirmininkas, apibūdino fondo veikimo gaires ir tikslus. Didesniuose miestuose yra įsteigti fondo skyriai, kurie rūpinasi tos apylinkės specifiniais reikalais: paminklų saugojimu ir atstatymu, muziejų ir krašto sodybų steigimu, atkūrimu autentiškos tautinės aprangos, kultūrinio gyvenimo humanizavimu, principų puoselėjimu, pinigų rinkimu ir jų panaudojimu pagal aukotojų valią.

Aplamai fondas siekia išvystyti žmonių teisę į saviraišką. Šis kelias yra lėtas, ypač kai tauta per 40 metų buvo priversta tik vykdyti įsakymus. Kultūrinių vertybių apsaugojimui planuojamos saugyklos. Jau susitarta su Vilniaus universitetu, kur galės būti rankraščių, knygų, dailės skyriai ir pan. Svarbu neleisti pražūti prisiminimams ir praeičiai. Atgaivinami kaimų kapai, globojami apleisti ir niekinami kapai, perkeliami ir laidojami mirę Sibiro tremtiniai.

Liesdamas ekologiją, dr. Č. Kudaba iškėlė visą eilę problemų, kurias yra sunku kontroliuoti ar užbėgti joms už akių, nes trūksta žinių ir pačių elementariausių techniškų priemonių. Dideli pavojai gresia iš atominės elektrinės ir cheminės pramonės.

Dr. Č. Kudaba palietė ir kultūrinę ekologiją, būtent dvasinę ir fizinę tautos sveikatą. Tyrimai rodo, kad naikinamas Lietuvos kraštovaizdis nesaikingu projektavimu miestų be dvasios, greitkelių pravedimu ir gamyklų steigimu be plano. Jauni profesionalai parengti kaip automatų tęsinys. Jaudinantis dr. Č. Kudabos pavyzdys: "Kas girdėjo, kad lietuvis kryžių nuverstų! O dabar jau verčia . . ." Arba: "Nukirsti obelį, pilną obuolių! O dabar jau kertama!" (Bus daugiau)

KOTRYNA GRIGAITYTĖ

Rudens žingsniuos

Į tilstančius sodus
rugpjūtis atlinguos.
Išdėstys vaisių pintines
prie kelio ir languos.

Rugsėjis atbildės
arbūzų vežime
ir žiemkentį pabers,
kugždėdams su žeme.

Akis primerkęs spalis
lapus brauks nuo šakų –
iškepintus kaitros,
palaimintus šalnų.

Su šluotom ir maišais,
bedvasis lapkritys
pavasarį ir vasarą
su dūmais sumaišys.

Užuominos

Užuominos klaikios
sklando kaip rūkas,
ar tinklas sugauti
plaštakėms?
Likimas tik užrietė nosį
ir dingo sudiev nepasakęs.
Dabar gyvenu be likimo,
be graudulio,
šypsnio, mados –
Pavasariai grįžę iš tolių,
dar žada posmus
kai kuriuos pakartot.

Po rudenio dangum

Dangus toks šėmas,
ar pražilęs.
Ant tako pūpso gyvos gilės.
Baugu net žengti
tuo taku,
tiek bronzinių akių!
Tarp jų kaštanas
įsivėlęs.
Jo rūbas – vien tik strėlės.
Iššoko gal be parašiuto –
gilėms net galvos
susisuko:
kurią iš jų įsižiūrės,
kai vėjas jau visas nukrės?

Atostogų fone

Geriam saulę kaip vandenį
nepaspringstant jokiu
debesėliu.
Švytruoja burės: raudonos,
melsvos, gelsvos, baltos
(kaip tos tulpės iš poeto
eilių).
Mėlis, smėlis ir vėl mėlis;
ko dar pasigendi,
įsistebeilijęs į tolį tu?
...graudu, graudu, graudu –
kartoja žingsniai disonansu
pro karuselių girgždesį,
pro spygavimą – juoką.
Tas alasas,
balionų pynės ir sūpynės –
suglaustos galvos – bučiniai,
kitaip nuteikia.
Ir tu šypsais, eini, eini į
pačią tylą
į jos šerdį;
nors tavo žingsniai sverdi,
be atramos, be atramos . . .

Nemirtingas kabaretas "Tarp girnų"

Atrodytų, kad stagnacijos laikai Lietuvoje pasibaigė. Netikėkite! Stagnacija yra, ir visa Lietuva dar labai ja žavisi, netgi ruošiasi atvežti į Kanadą parodyti. Ir kodėl nesižavėti, kada ji . . . scenoje ir tikrai labai žaisminga.

Perkelkite negeroves ar praeitų dienų sentimentalų ilgesį į sceną. Nuspalvinkite graudžiai juokingomis spalvomis ir pasikvatokite. Pelnysite populiarumą beveik tokį pat, kaip turi Vytauto Kernagio vadovaujamas "Dainos teatras" su savo nemirtingu, nepakartojamu, beprotišku kabaretu "Tarp girnų" ir publikos numylėtine – Miss Stagnacija-89 (Ilona Balsytė).

Kaip vienas iš populiariausių profesionalių kolektyvų, pagrįstų geriausiomis lietuviškoms liaudies bei lietuvių lengvosios muzikos tradicijomis "Dainos teatras", vadovaujamas Vytauto Kernagio, atvyksta į Kanadą ir JAV š. m. spalio pabaigoje.

Vytautas Kernagis ir 1984 m. jo sukurtas "Dainos teatras" per savo gyvavimo laikotarpį paruošė penkias programas: "Kur giria žaliuoja" (1985 m.), "Liepsnojančio krūmo link" (1986 m.), "Linkime paploti" (1986 m.), "Apie medžioklę" ir "Dainos lengvina rūpesčius" (1987 m.) ir "Povo plunksna kvailio skrybėlėj" (1988 m). Na, o šiais metais linksmina Lietuvą, tas beprotiškas kabaretas "Tarp girnų", skirtas 10 metų kūrybinio kvailiojimo sukakčiai. Koncertavo tik Lietuvoje, bet už tai visoje Lietuvoje. Atliko jau per 800 koncertų. Įrašė tris plokšteles: "Žvilgsnis nuo kalno", "Eik savo keliu" ir "Povo link". Beje, naujausia "Dainos teatro" plokštelė "Povo link" buvo pripažinta geriausia pramoginės muzikos plokštele Lietuvoje 1988 m. "Dainos teatro" kūrybinis principas – norime, kad žiūrovas koncertuose ne tik klausytų muzikos, bet ir turėtų į ką pažiūrėti. Kiekviena daina – tai mažas spektakliukas! Visų "Dainos teatro" programų scenarijaus autorius ir režisierius – Vytautas Kernagis.

Kabaretas "Tarp girnų" įsisteigė 1979 m. ir iš karto tapo populiarus ne tik Lietuvoje, bet ir viso pasaulio lietuvių tarpe. Plokštelių (o vėliau ir video) dėka kabareto dainos "Santechnikas iš Ukmergės", "Kaip gražu miške", "Kolorado vabalai" užkariavo visų, turinčių humoro jausmą, žmonių širdis. Tad programoje "Tas beprotiškas kabaretas", išgirsite ne tik šias populiarias dainas, bet ir naujas, tačiau pašėlusiai smagias. Kabareto "Tarp girnų" devizas – "Rupūs miltai – saldūs kleckai"!

Taigi telieka laukti šio nepakartojamo teatro, pavergiančio savo muzika, dainomis, vaidyba kiekvieną – ir jauną, ir seną, ir kuklaus, ir labai išrankaus skonio žiūrovą.

Sekite skelbimus, koncertai Kanadoje numatomi spalio pabaigoje, bilietai pradedami platinti nuo spalio pirmos dienos.

A. Kairienė

Kabaretas "Tarp girnų" ir Mis Stagnacija-89. Iš kairės: A. Kulikauskas, G. Tilvytis, M. Gabrys, E. Dargis, M. Šnaras, K. Gascevičius; sėdi: I. Balsytė – Mis Stagnacija 89, klūpo V. Kernagis – kabareto vadovas

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Danutės Brazytės-Bindokienės dvikalbę studiją "Lietuvių papročiai ir tradicijos išeivijoje — Lithuanian Customs and Traditions" išleido Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. Tekstas gretimuose puslapiuose atspausdintas lietuvių ir anglų kalbomis, iliustruotas piešiniais ir nuotraukomis. Pridėta ir gaidų. Iš tikrųjų ši 364 puslapių studija, kainuojanti $12 JAV, apima ir Lietuvos papročius bei tradicijas. Jai sutelkta istorinė medžiaga, panaudoti netgi prietarai ir burtai. Leidinys yra labai vertingas kitataučiams ir mūsų jaunimui.

Geriausiu saviveikliniu teatru išeivijoje tenka laikyti Los Angeles dramos sambūrį, laurus skynusį su buvusia vadove rež. Dalila Majauskaite-Mackialiene ir ypač su dabartiniu vadovu rež. Petru Maželiu. Tad nenuostabu, kad Vilniaus dramos teatras Los Angeles dramos sambūrį išskyrė iš kitų saviveiklinių išeivijos grupių ir pakvietė pirmosioms gastrolėms Lietuvoje. Sambūrio spektakliais ten netgi bus pradėtas naujasis sezonas. Šiai svarbiai išvykai buvo pasirinkta ir specialiai paruošta rašytoja tapusios aktorės Birutės Pūkelevičiūtės lyrinė trijų veiksmų drama "Žmonės ir beržai". Joje JAV gyvenantis lietuvis Martynas Vaičius bando atkurti Lietuvos kampelį su ten paliktais beržais ir žydinčiais bijūnais. Spektaklį paruošė sambūrio vadovas rež. Petras Maželis su asistente Ema Dovydaitiene. Drama turi tik šešis veikėjus, kurių vaidmenis atlieka aktoriai — Vincas Dovydaitis, Viltis Jatulienė, Antanas Kiškis, Sigutė Mikutaitytė-Lownds, Fredas Prišmantas ir Ramunė Vitkienė. Scenovaizdžius bei scenos reikmenis parūpins Vilniaus dramos teatras. Dėl to Vilniun jau rugsėjo 7 d. išskrido rež. P. Maželis ir valdybos pirm. V. Dovydaitis, o aktoriai — tik rugsėjo 14 d. Vilniuje Los Angeles dramos sambūris du savo spektaklius turės rugsėjo 23-24 d.d., Panevėžyje — rugsėjo 26 d., Kaune — rugsėjo 28 d.

XXXVI-ji Europos lietuviškųjų studijų savaitė liepos 30 — rugpjūčio 6 d.d. pirmą kartą buvo surengta Švedijoje, Gotlando saloje, nuo kurios iki Klaipėdos tėra apie 150 mylių. Tad nenuostabu, kad iš ten atplaukė "Nerijos" ir "Raganos" jachtos. Savaitės rengėjų komitetą sudarė: Švedijos LB valdybos pirm. Klemensas Gumauskas, architektas Jonas Pajaujis, Gotlando saloje gyvenantis dail. Eugenijus Budrys, Aldona Broeland, Ona Šimkutė-Janson ir miunchenietė Alina Grinienė. Savaitės kapelionu buvo pakviestas kun. Kazimieras Senkus iš Štutgarto. Trisdešimt penkių jau įvykusių savaičių apžvalgą padarė dr. Kajetonas Čeginskas, primindamas, kad pirmoji buvo surengta 1954 m. V. Vokietijoje prie Bodeno ežero. Kultūrinėms Europos lietuviškųjų studijų savaitėms tada daug įtakos turėjo dabar jau mirę trys pagrindiniai jų rėmėjai — filosofas dr. Antanas Maceina, istorikas dr. Zenonas Ivinskis ir literatūros kritikas dr. Jonas Grinius. Šiemetinėje savaitėje dėmesys buvo nukrypęs į politinius reikalus, nes joje VLIKo valdybos pirm. dr. Kazys Bobelis susitiko su Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio ir kitų grupių atstovais, kurių eilėse buvo ir kompartijos centro komiteto ideologijos skyriaus vedėjas J. V. Paleckis. Visi jie pasirašė spaudoje plačiai nuskambėjusį pranešimą, kad gyvybinis pasaulio lietuvių tikslas yra nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimas. Kultūrinei savaitės daliai priklausė Lietuvos diplomato ir rašytojo Igno Šeiniaus (1889-1959) prisiminimas šimtojo gimtadienio proga. Apie jį kalbėjo dr. Juozas Lingis ir sūnus Irvis Šeinius. Pranešimą apie išeivijos lietuvių kultūrinę veiklą padarė PLB valdybos vicepirm. Irena Lukoševičienė. Vinco Natkevičiaus pranešimas "Kiek persitvarkė romanas ir apysaka Lietuvoje pastaraisiais metais" buvo skirtas Jono Avyžiaus "Sodybų tuštėjimo metui", Romualdo Granausko "Gyvenimui po klevu", Ričardo Gavelio "Jauno žmogaus memuarams". Tradicinę "Tėvynės valandėlę" šį kartą pakeitė Vilniaus jaunimo teatro aktorių atvežta programa, kurion jie buvo įjungę sutartinių, liaudies muzikos ir šokių, kun. Antano Strazdo, Antano Miškinio ir Kazio Inčiūros poezijos kūrinių.

Menotyrininkė Sigita Samuolienė, dirbanti Vilniaus paminklų restauravimo projektų institute, Leningrade apgynė menotyros mokslų kandidatės disertaciją "Italų meistrų stiuko lipdyba XVII šimtmetyje Lietuvoje". Stiukas yra skulptūros medžiaga iš gipso, kalkių, klijų ir smėlio arba marmuro miltelių. Drėgna ji būna minkšta, bet greitai stingsta ir sudžiūvusi pasidaro kieta. Lig šiol tokios kūrybos Lietuvoje niekas nebuvo išsamiai tyrinėjęs.

Žemaitės (Julijos Beniuševičiūtės-Žymantienės) muziejui Ušnėnuose, Kelmės rajone, vadovauja jos provaikaitė Aldona Jankutė-Janavičienė. Ušnėnuose ir Volungių kaime yra ir daugiau mūsų literatūros klasikės Žemaitės vaikaičių — vyriausios dukros Onos Žymantaitės-Jankienės sūnus Jonas Jankus ir jauniausios dukros Elenos Žymantaitės-Terasienės sūnus Teodoras Terasa. Jie visi prisimena savo senelę. Devyniasdešimtmetis Jonas Jankus dalijasi atsiminimais su muziejų aplankančiais turistais.

Vincas Krėvė-Mickevičius mirties 35-tųjų metinių proga prisimintas ir pagerbtas dail. Alfonso Ambraziūno sukurtos biusto skulptūros atidengimu Druskininkuose. Ji pastatyta aikštelėje prie M. K. Čiurlionio ir V. Krėvės gatvių sankirtos. Literatūros klasiką V. Krėvę druskininkiečiai laiko savu žmogumi, nes jis yra gimęs 1882 m. spalio 19 d. Subartonyse, netoli Druskininkų. Paminklinį V. Krėvės biustą atidengė niujorkietis dail. Vytautas Kazimieras Jonynas. Apie V. Krėvės kūrybos ir veiklos reikšmę mūsų tautai kalbėjo filologijos dr. Albertas Zalatorius. Atsiminimais dalijosi vertėjas Antanas Dambrauskas, buvęs V. Krėvės mokinys. Skambėjo liaudies dainos, kanklių muzika, V. Krėvės "Milžinkapio" ištraukos. Žodį tarė Lietuvos rašytojų sąjungos valdybos pirm. Vytautas Martinkus.

Rež. Mamertas Karklelis Kaune įsteigė studijos tipo Lietuvos tautinį teatrą, kurį globoja ir finansiškai remia "Drobės" įmonė. Pirmasis spektaklis buvo sukurtas Kristijono Donelaičio "Metų" motyvais. Jame prabilo Krizas, Pričkus, Dočys, Slunkius bei kiti šios poemos veikėjai. Rež. M. Karklelis "Metų" tekstą papildė senosiomis lietuvių dainomis, apeigomis tapusiais šienapjūtės, rugiapjūtės darbais. Susipažinimas su naujuoju spektakliu įvyko "Drobės" klube, o rugpjūčio 5 d. jis buvo nuvežtas į Tolminkiemį ir atliktas atstatytoje K. Donelaičio bažnyčioje. Savo studijiniu teatru rež. M. Karklelis nori atgaivinti tautines liaudies meno tradicijas, lietuvių papročius ir apeigas. Antrajam spektakliui pasirinkta tokiais principais paties rež. M. Karklelio parašyta pjesė "Kryžių žemė", atspindinti Lietuvos gyvenimą istorijos vingiuose. Lietuvos tautinis teatras vaikams paruoš Kazio Inčiūros "Eglę žalčių karalienę". Galvojama ir apie Aldonos Liobytės "Kupriuką muzikantą". Šiuo metu renkama medžiaga spektakliui "Tremtiniai", dokumentiniam pasakojimui apie lietuvių tautos kančių kelius.

Jono Biliūno kelią į Anykščius vėl papuošė liaudies meistrų skulptūros. Mažasis Joniukas, tuo keliu iš tėvų namų eidamas į Anykščius, praeidavo penkis upelius, paženklintus šv. Jono koplytstulpiais. Dabartiniam Jono Biliūno keliui tuos penkis koplytstulpius atkūrė liaudies meistrai, pasinaudodami išlikusiais žmonių pasakojimais ir senomis nuotraukomis. Prie Anykštos ir Elmos iškilo uteniškio Prano Kaziūno koplytstulpiai, prie Piestupio — uteniškio Antano Seibučio, prie Variaus ir Bevardžio upelio — anykštėnų Aloyzo Urbšio ir Valento Survilos. Metalines saulutes ir vėjarodžius koplytstulpiams nukalė vilniečiai Vladimiras ir Aleksandras Kuzinai. Į memorialinį J. Biliūno muziejų jo name vėl grįžo ten anksčiau kabėję šventųjų paveikslai. Kieme prie šulinio vėl stovi ąžuolinis kryžius. Tik šiemet ant A. Vienuolio-Žukausko kapo paminklinio akmens buvo iškaltas testamente pageidautas kryžius. "Tiesos" korespondentas Vygantas Guiga, skaitytojams priminęs vysk. Antaną Baranauską, Joną Biliūną ir Antaną Vienuolį-Žukauską, klausia: "Kas geriau — užmiršti žmogų ar iškraipyti jo atminimą? Gal geriau užmiršti. O dabar atėjo laikas atgailauti ir grąžinti tiesą. Dabar tuos anykštėnų milžinus tikrai turime".

V. Kst.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	9½%
180-185 d. term. ind.	9¾%
1 metų term. indėlius	9¾%
2 metų term. indėlius	9½%
3 metų term. indėlius	9½%
1 metų GIC-met. palūk.	10¾%
2 metų GIC-met. palūk.	10½%
3 metų GIC-met. palūk.	10½%
1 metų GIC-mėn. palūk.	9¾%
RRSP, RRIF ir OHOSP	8¾%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	10¾%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	10½%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	10½%
Taupomąją sąskaitą	8 %
Kasd. pal. taupymo sąsk.	9¼%
Kasd. pal.čekių sąsk.iki	5¾%

IMA UŽ:	
Asmenines paskolas nuo	13 %
Sutarties paskolas nuo	13 %
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	12¾%
2 metų	12½%
3 metų	12½%
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ir 3 metų	11½%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 42 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS

2239 Bloor Street West. • 406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir Telefonas 762-7775

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- *atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių*
- *įrengiu aliuminiaus gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius*
- *atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūsių, padidinu namus, verandas*

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,

22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7

Telefonas: 625-0707 *Savininkas – Tom Thompson*

Kokia jūsų namo vertė?

Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS

an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent, etobicoke, ontario M9B 6G8

232-9000 res: 231-2839

Greitas ir tikslus *patarnavimas!*

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

Tel. 231-5641, namų 766-5857

Allstate 5233 Dundas St. W. (arti Kipling) Islington, Ontario M9B 1A6

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

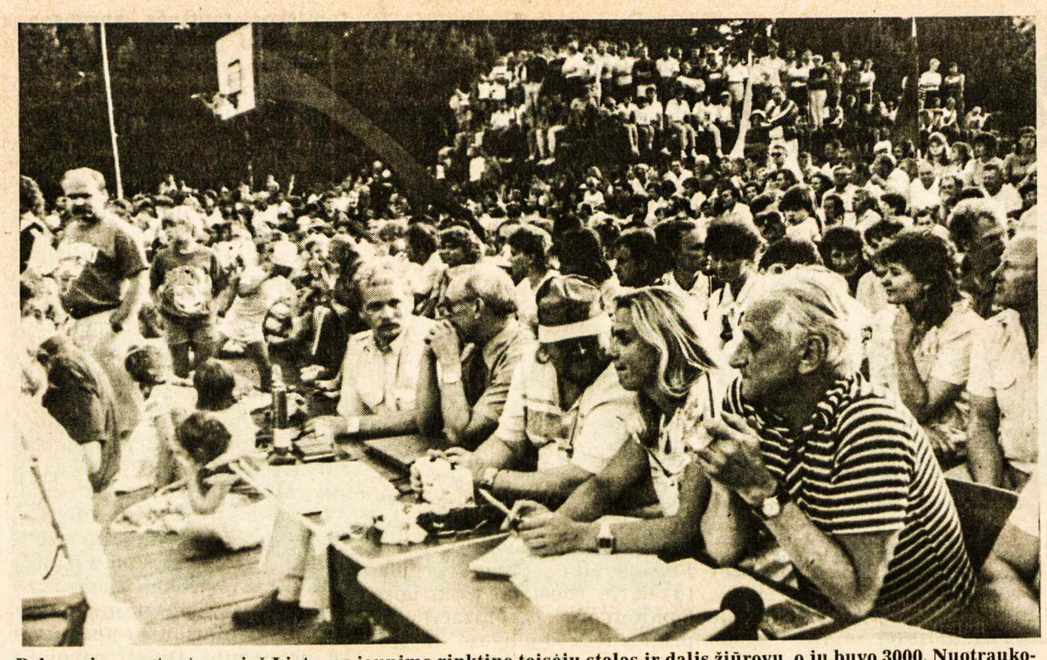

Palangoje rungtynėse prieš Lietuvos jaunimo rinktinę teisėjų stalas ir dalis žiūrovų, o jų buvo 3000. Nuotraukoje pirmas iš dešinės Algirdas Kazilionis, Vilniaus "Sporto" redaktoriaus pavaduotojas, aprašęs šias rungtynes
Nuotr. Valdo Malinausko

SPORTAS

T.V.

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

"VĖJAS" KREPŠINIO AIKŠTĖSE

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Trečiosios "Vėjo" rungtynės Lietuvoje žaistos 1989 liepos 12 d. Palangoje prieš Lietuvos jaunimo rinktinę. Jas "Vėjas" laimėjo 87:78 (39:43). Štai apie jas rašė Vilniaus "Sporte" liepos 15 d. laidoje Algirdas Kazilionis. Jis Vilniaus "Sporto" redaktoriaus pavaduotojas ir specialus korespondentas šioms rungtynėms. Teko su juo pabendrauti ir pasikalbėti sportinės spaudos ir varžybiniais reikalais. Kadangi šis rungtynių aprašymas yra įdomus, tai, kiek sutrumpinę jį, perspaudiname "Tėviškės žiburiuose".

Kitaip ir būti negalėjo . . .

Šiaurės Amerikos lietuvių "Vėjo" krepšinio rinktinė savo viešnagės Lietuvoje metu buvo planavusi sužaisti penkerias rungtynes: Alytuje, Palangoje, Panevėžyje, Vilniuje ir Kaune. Tačiau po susitikimo Alytuje kitą dieną mūsų tautiečiai pasuko į Marijampolę, kur laimėję "neplanines" rungtynes, geros nuotaikos antradienio vakarą atvyko į Palangą.

Nors naktį ir smagiai palijo, trečiadienio rytas išaušo saulėtas, gražus. Puikus buvo ir vakaras, kai į aikštelę išbėgusias "Vėjo" ir Lietuvos jaunimo rinktines smagiais maršais sveikino Palangos miesto pučiamųjų orkestras, vadovaujamas Romo Petraičio, šiltu žodžiu sėkmės krepšininkams linkėjo miesto LTD vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Feliksas Užpelkis, o svarbiausia – apie 3 tūkstančiai palangiškių ir jų svečių. Už gražų sutikimą padėkos žodį tarė "Vėjo" vadovas Rimas Miečius.

"Vėjui" taškus pelnė: J. Karpis 24, R. Šimkus 23, M. Waitkus 20, A. Baris 7, D. Siliūnas 5, L. Ažubalis ir j. Shimko po 4. Lietuvos jaunimo rinktinei: G. Markevičius 18, A. Pazdrazdis 12, G. Šivickas 11, G. Bačianskas ir D. Dimavičius po 9. D. Lukminas ir A. Tomkevičius po 6, V. Jankūnas ir L. Kvedaravičius po 3, G. Einikis 1.

Arbitrai: D. Diazas (JAV) ir R. Brazauskas (Lietuva).

Respublikos jaunimo rinktinė neseniai grįžo iš TSRS IV jaunimo žaidynių, kur pasirodė labai nesėkmingai – užėmė tik šeštąją vietą. Šioms rungtynėms susirinko tik antradienio vakarą, bet jų pradžia mūsų jaunimui buvo sėkminga: 9 min. pirmaujama 20:11. Ypač aktyvus rinktinės kapitonas G. Markevičius, gerai jam talkina D. Dimavičius ir G. Bačianskas. Gaila tik, kad pirmajame kėlinyje nežaidė traumuotas D. Lukminas, labai gerai pasirodęs per rungtynes Alytuje. Tiesa, Darius po pertraukos vis dėl to buvo išbėgęs į aikštelę, bet "perversmo" nepadarė. Tačiau ir vyresni amžiumi ir žymiai didesnę patirtį turintys aukšti ir stiprūs jų varžovai netrukus ne tik išlygino rezultatą, bet persvėrė jį: 12 min. "Vėjas" jau buvo priekyje 24:22. Po rungtynių girdėjau, kaip Respublikos vyrų krepšinio vyr. treneris A. Ivašauskas "auklėjo" mūsų jaunimą: "Matėt, kaip jie kovoja po krepšiu? Ne vienas, ne du, trys, keturi šoka prie kamuolio. O jūs? Taip, pamokų pamokėlių mūsų jaunimui per šias rungtynes turėjo ne vieną, kad tik jos išeitų jam į naudą.

Vis dėlto pirmąjį kėlinį, kol buvo jėgų, mūsų jaunimas kovojo garbingai ir netgi jį laimėjo. O bėdos prasidėjo nuo antrojo pradžios, kai 24 min. G. Einikis prasižengė 5-ąjį kartą. Gintaras, tiesa, pelnė tik vieną tašką, bet palyginus neblogai gynė savo krepšį, o nukentėjo per anksti už tą savo nesutramdomą liežuvį . . . Tada rezultatu 51:49 pirmavo svečiai. O kai kelias prie mūsų jaunimo krepšio pasidarė lengvesnis, "Vėjas" įsisiautėjo: 26 min. 57:51, 28 min. 65:55, 32 min. 77:61 . . . Beveik nekliudomi po krepšiais darbavosi J. Karpis (2.08 cm), R. Šimkus (2.08 cm), M. Waitkus (1.88 cm). Be to svečių treneris P. Torney labai dažnai ir po kelis iš karto keitė savo auklėtinius, tad jie galėjo visą laiką išlaikyti aukštą žaidimo spartą. Mėgino tuo pačiu atsakyti ir mūsų jaunimo vadovai R. Sargūnas bei E. Nickus, bet jėgos buvo nelygios. Tiesa, rungtynių pabaigoje jaunimas kiek sušvelnino rezultatą, tačiau pralaimėjimo neišvengė. Kitaip ir būti negalėjo . . .

Keli skaičiai: mūsiškiai prasižengė 31, svečiai 28 kartus, mūsų jaunimas metė 36 baudas – pelnė 22 tšk., svečiai iš 25-17 tšk. O kai tiek baudų, nenuostabu, kad rungtynės užsitęsė (vien pirmasis kėlinys sąjunginės kategorijos teisėjo raseiniškio V. Barevičiaus paskaičiavimu tęsėsi 50 min.). O vis dėlto mūsų jaunimas atsirevanšavo per pertraukos metu surengtą tritaškių mėtymo konkursą. Nugalėtoju tapęs D. Lukminas per 2 minutes pataikė 25 kartus, L. Kvedaravičius 23, A. Pazdrazdis 18, o svečiai S. Arlauskas, J. Shimko 11, D. Siliūnas 9. Tad Lietuvos jaunimas laimėjo 66:33.

Ketvirtadienį "Vėjas" svečiavosi Nidoje. Savo tėvų dainas autobuse lietuviškai linksmai traukė dainorėliai milžinai Algis Rugienius (2.03 cm) ir Paulius Gražulis (2.08 cm). Vakar mūsų tautiečiai poilsiavo Palangoje, šiandien per Kauną važiuoja į Panevėžį, kur rytoj 18.30 val. Sporto rūmuose žais su vietos "Lietkabeliu".

(Bus daugiau)

Toronto lietuvių golfo klubas dalyvavo baltiečių metiniame-tradiciniame turnyre, tačiau nesėkmingai pasirodė ir tenkinosi trečiąja vieta. Pirmą vietą laimėjo estų komanda, suomiai rikiavosi antrieji ir ketvirtoje vietoje pasiliko latvių komanda.

Rugpjūčio 27 d. reguliariame metinės programos turnyre, kuris vyko Golf Haven golfo laukuose, laimėtojai rikiavosi sekančiai. Turnyro laimėtojas K. Eimantas – 73. Antra vieta Algis Simanavičius – 78 ir trečioje liko A. Beachamp su 80 smūgių. Su išlyginamaisiais smūgiais grupėje pirmuoju tapo A. Smolskis – 60 ir antruoju A. Kartavičius – 67. Moterų klasėje E. Kėkštienė dviguba laimėtoja – turnyro su 91 ir išlyginamųjų smūgių grupėje su 68. Tiksliausi smūgiai prie vėliavėlės laimėti D. Ferguson; V. Kaknevičiaus ir K. Eimanto. Nežinomoji skylė laimėta V. Paulionio. Turnyre dalyvavo 31 golfininkas.

Siunčiame ir parduodame 220 voltų/50 H_2

elektrinius reikmenis įskaitant ir "Camcorders", "VCR" bei "TV" vartojimui Europoje–Lietuvoje

Universal Overseas Services
1960 Ellesmere Rd. Unit 6
Scarborough, Ont. M1H 2V9
Tel. (416) 438-7500

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas

Parduodant, perkant ar tik norint informacijų apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas

allan BROWN

624-6336 namų 897-0068

ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4078 Dixie Rd., Mississauga, Ont. L4W 1M4

Skautų veikla

• Rugsėjo 19 d., 7.30 v.v., skautų būkle šaukiamas "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų vadovų-vių posėdis. Visi jauskime pareigą dalyvauti.

• Spalio 1 d. "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai metų veiklą pradeda Mišiomis Prisikėlimo parapijos šventovėje 10.15 v.r. Po Mišių iškilmingas atidarymas-sueiga parodų salėje. Pilnoje uniformoje renkamės salėje 9.45 v.r.

• Mieli tėveliai, kurių vaikučiai dar nepriklauso jokiai lietuviškai organizacijai, prašome juos įregistruoti į skautų ar skaučių draugoves. Jeigu reikėtų daugiau informacijų, skambinkite tuntininkui F. Mockui tel. 489-7735 arba draugininkams.

• Teisininkas v.s. K. Grigaitis, švenčiantis 70 m. skautavimo sukaktį, paaukojo $2000 "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntams. Nuoširdus skautiškas ačiū sukaktuvininkui už dosnią auką.

Tuntininkai

SKAITYTOJAI PASISAKO

ŽODIS IŠ LIETUVOS

Nuoširdžiai dėkoju Jums už dėmesį ir prisiminimą. Su didžiausiu džiaugsmu ir jauduliu prisimenu savo viešnagę Kanadoje, begalinę tautiečių meilę Lietuvai, gimtajam kraštui, žmogui. Tos meilės ir dėmesio žmogui mes esame taip išsiilgę. Man liko nuostabūs ir jaunų, ir pagyvenusių, ir senų lietuvininkų Kanadoje prisiminimai. Jie neišblės! Už Atlanto aš buvau pirmą kartą ir net neįsivaizdavau, kad tokia stipri ir gana vieninga yra Lietuvių bendruomenė. Dėkoju Jums visiems už veiklą lietuvybei, visų mūsų Tėvynės labui, už lietuviškos dvasios puoselėjimą, už meilę savo Tėvynei, kuri mano požiūriu, palaikoma per maldą, per bažnyčią. Lietuva vaikučiams išsvajotoji žemė, kaip ir nuostabi Dangaus karalystė.

Dėkoju Jums – iškarpas iš Jūsų laikraščių gavau. Girdėjau, kad buvo išsiųsti pilni "TŽ" egzemplioriai – jų aš negavau. Sąjūdis "TŽ" gauna. Tiesa, vienas kitas numeris yra pražuvę, bet gal čia ir atsitiktinumas, o gal cenzūros darbas. Mūsų (Sąjūdžio) archyve kaupiami visi mūsų ir užjūrio lietuvių leidiniai, tad, jei Jums nėra per didelių sunkumų, būtume labai dėkingi, jei ir toliau siųstumėte savo leidinį.

Dėkojame Jums už rūpestį ir pastangas. Linkime sėkmės Jūsų kilniame darbe. Jūsų –

Kazimieras Antanavičius
Vilnius,
1989 m. liepos 1 d.

Paieškojimai

Alfonsas Lileikis, Liudviko, ieško savo tėvo brolių – **Alekso ir Jono Lileikių.** Rašyti: A. Lileikis, Aukštaičių 3, Vilnius, Lithuania, USSR.

Irena Rickevičiūtė-Jazbutienė, Felicijono, ieško dėdės **Vaclovo Rickevičiaus, Rapolo,** jo žmonos **Elenos** ir dukters **Violetos.** Iš Lietuvos išvyko 1944 m. Pirma žinia iš jų gauta po karo iš Kanados.

Prašome juos pačius atsiliepti arba žinantys apie juos pranešti šiuo adresu: Kaunas 233000, Krėvos 3-6, Lithuania, USSR, arba A. Jazbučiui, 19330 Riverside Dr., Sonoma, CA 95476, USA.

Norite susipažinti su savaitraščiu "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI"? Atsiųskite savo adresą ir gausite keletą numerių nemokamai.

OVERSEAS VIDEO TAPE

Pakeičiame 3 val. video juostas iš vienos sistemos į kitą tik už $45. Darbas garantuotas. NTSC, PAL, SECAM, Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos sistemas į kanadišką ir atvirkščiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaidres pakeičiame į video.

KODĖL MOKĖTI DAUGIAU? Skambinkite tel. 244-1822.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	IMA:
9½% už 90 dienų term.indėlius	už asmenines paskolas nuo...13 %
9¾% už 6 mėn.term.indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu
9¾% už 1 m. term. indėlius	1 metų 12¾%
9½% už 2 m. term. indėlius	2 metų 12½%
9½% už 3 m. term. indėlius	3 metų ..... 12½% (fixed rate)
9¾% už 1 m. GIC mėn. palūk.	su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų...11½% (variable rate)
10¾% už 1 m. GIC invest. pažym.	*Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.*
10½% už 2 m. GIC invest. pažym.	
10½% už 3 m. GIC invest. pažym.	
8¾% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
10¾% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
10½% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
10½% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
8¾% už namų planą - OHOSP (variable rate)	
8 % už taupymo sąskaitą	
9¼% kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
6½% už kasd. pal. čekių sąsk.	

AKTYVAI virš 73 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai —
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.

Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir
Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – **savininkai**

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED

25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3

Telefonas (Toronto linija) **773-6480**

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgičių, palikimų, investacijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

JANE-ANNETTE

Testamentinis pardavimas. Mūrinis, atskiras 8 kambarių namas, gerame stovyje. Dvi modernios virtuvės, dvi prausyklos, įrengtas rūsys, garažas. Geras pirkinys. Prašoma kaina tik – 238,000.

St. JOKUBAITIS

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

RE/MAX renown realty ltd., realtor an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.

associate broker

4887 dundas street west islington, ontario M9A 1B2 res: 239-9892

232-2322

DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

MARIUS E. RUSINAS, *turįs aštuonerių metų patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:*

- **RRSP – nuo 1 iki 10 metų garantuoti pažymėjimai**
- **RRIF pensijų fondas**
- **metinė renta (Annuities) – nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyrui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)**
- **įvairūs fondai (Segregated Funds) – gyvybės, sveikatos, grupinė drauda**
- **atstovauja visom gyvybės draudos bendrovėm**
- **klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus**

Canada Life Assurance Company

390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2

Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

Ir vyresnieji moka stovyklauti

Įspūdžiai iš Toronto Lietuvių namų vyrų būrelio surengtos stovyklos

Toronto Lietuvių namų vyrų būrelis šiemet jau tryliktą kartą suruošė poilsio stovyklą rugpjūčio 12-20 d.d. pranciškonų stovyklavietėje "Kretinga" New Wasaga Beach. Medžiais apaugęs 26 akrų stovyklavietės plotas su bėgančiu smėliu padeda pamiršti miesto triukšmą ir tvanką. Teko nugirsti, kad pranciškonams buvo pasiūlyta už nuosavybę milijoninė suma. Pirkėjai planavo statyti prabangų viešbutį su baseinu poilsiautojams. Tai rodo, koks svarbus sveikatos turtas lietuviškose rankose.

Stovykloje dalyvavo 76 suaugę ir 20 jaunių. Tai gana gražus būrys, nors ne visi stovyklavo pilną laiką. Jų eilėse buvo atvykusių iš Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Suvalkų trikampio, Čikagos, Montrealio, Londono, Hamiltono ir, žinoma, Toronto. Visi jautėsi kaip vienos, didelės ir lietuviškos šeimos nariai.

V. Drešeris skaitė tris paskaitas apie sveikatą ir mankštą. Taip pat vadovavo 9 mankštos pratimams ir 9 pasivaikščiojimams apie stovyklavietę. Paskaitose buvo paliesti naujausi medicinos ir sveikatos klausimai, ypač liečiantys maistą, svorį, dietą. Vieną vakarą St. John's Ambulance atstovė iš Barrie aiškino apie pirmąją pagalbą, širdies priepuolius, skendimą ir kraujavimą.

Prof. Vaitekūnas iš Vilniaus universiteto skaitė paskaitą apie paskutinius politinius įvykius Lietuvoje. Klausytojų buvo apie 150. Jie nepagailėjo klausimų. Tai buvo šalia fizinės ir dvasinė atgaiva.

Stovyklavimo laikui paįvairinti buvo rodomos vaizdajuostės iš Lietuvos ir Estijos kultūrinės veiklos: Sąjūdžio suvažiavimas ir demonstracijos 1988 m. rugpjūčio 23 d., vaidinimas "Kęstučio mirtis" Trakų pilyje, demonstracija Vingio parke Vilniuje, "Gaudeamus" – Baltijos dainų ir tautinių šokių šventė Estijos sostinėje Taline.

Vakarais V. Pečiulis vadovavo laužui su bendromis dainomis, duetais, anekdotais ir kitais linksmais pasakojimais. Programą atlikdavo dažniausiai publikos dalyviai. Klausytojams ypač patikdavo "Aro" choristų – Bakšos ir Radžiūno dainos. Gal gražiausi programų momentai buvo: Pečiulio su savo mažamete dukrele Vilija dainavimas, Klibingaitienės, Bričkuvienės dukrų daina "Du gaideliai" ir šokis "Noriu miego" su savo mažamečiais. Publika palydėdavo tai karštomis katutėmis.

Šeštadienį, rugpjūčio 19, vakare įvyko gegužinė valgyklos salėje. Apie 200 dalyvių smagiai pašoko ir padainavo. Prizinį valsą laimėjo torontiškė Samonienė ir hamiltoniškis Bajoraitis. Disko muziką tvarkė Z. Revas, šokių muziką ir dainavimą atliko V. Pavilonis.

Stovyklos komendantu buvo Aug. Sukauskas. Mankštos, registracijos ir kitus reikalus tvarkė V. Drešeris, kitus darbus atliko V. Kazlauskas. Stovyklos ūkvedys – A. Borkertas. Automobilių aikštę tvarkė M. Račys. Visi minėtieji asmenys yra Vyrų būrelio nariai. Stovyklos šeimininkė – P. Greičiūnienė. Ji prieinama kaina skaniai maitino visus stovyklautojus ir svečius.

Toronto LN vyrų būrelis nusipelno padėkos ir pagarbos. Ypač stovyklos ruoša pareikalauja daug planavimo ir darbo. Dėkingumą turi pajusti ir Kanados Lietuvių Bendruomenė. Stovyklos surengimas – tai lietuviškos kultūros palaikymas ir ugdymas konkrečiausia forma. Be to, ramybė, grynas oras, sveikas lietuviškas maistas ir sava lietuviška aplinkuma stiprina dvasinę ir fizinę sveikatą. **St. D.**

Toronto "Kiškių klubo" nariai, užbaigę savo metinę veiklą. Pirmoje eilėje iš kairės: Pauliukas Kriščiūnas, Stefan Wasowicz, Vilija Yčaitė, Aleksutė Duliūnaitė, Vaida Simonavičiūtė, Livija Jonaitytė, Valen Steer; antroje eilėje Aidas Rygelis, Aras Petrauskas, Pauliukas Didžbalis, Vytukas Naudžiūnas. Trūksta Petriuko Vaičiūno, Simuko ir Justino Trumpickų, Stepono Kulikausko

Tėvai, kurie nemoko savo vaikų lietuvių kalbos, bėga nuo savo tautos

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

klausimus tyrimuose buvo susilaukta neigiamo atsakymo, tik rezultatai lig šiol nepasiekė kanadiečių visuomenės. Šiandien įvairių reikmenų su jų gamybon įjungtais PCB chemikalais galima rasti kiekvieno kanadiečio namuose, bet iš tikrųjų jie nesudaro rimtesnio pavojaus. Automobilių išmetamos dujos esančios pavojingesnės, tačiau niekas dėl jų nežada atsisakyti šios labai naudingos susisiekimo priemonės.

PCB atmatas lengvai galima sunaikinti aukštos temperatūros degyklose be didelio pavojaus gamtai. Dėl to jos sovietiniais transportlaiviais ir buvo gabenamos į Liverpulio uostą Britanijoje, nes prie jo yra tokia aukštos temperatūros degykla. Lig šiol ji atmetas priimdavo ir iš Kanados, bet dabar joms kelią pastojo PCB nugąsdinti Liverpulio uosto darbininkai. Tokia degyklą vienintelę visoje Kanadoje, turi tik Albertos provincija savo šiaurinės srities Swan Hills vietovėje. Ši degykla yra provincinės valdžios nuosavybė, jokių degalų nepriimanti iš kitų Kanados provincijų. Išvada yra aiški – tokių degyklų reikia ir kitoms provincijoms, kuriose dabar vyksta aštrios kovos dėl miestų atmatoms reikalingų didelių plotų. Mažesnės degyklos tų atmatų neįstengia sunaikinti. Dvokiantys sąvartynai sparčiai auga, nors jų visokiais būdais stengiasi atsikratyti įvairios vietovės. Vadovaujamasi pastaba – tik ne prie mano durų. Tegu dėl jų kenčia kiti, bet ne aš.

Tragikomiškai atrodė PCB atmatų gabenimas iš Kvebeko į Britaniją Sovietų Sąjungos transportlaiviais, žvejojančiais dolerius Kanadoje. Tragikomiška, nes kadaise Kanada turėjo didelį prekybos laivyną, dabar dingusį dėl jūreivių unijų besaikių reikalavimų. Tie laivai išsiskirstė po visą pasaulį ir buvo užregistruoti kitų valstybių uostuose. Tad ir tenka šauktis pervežimus pigiau atliekančių sovietinių laivų. Doleriais teko atsilyginti ne tik už laivų, bet ir degalus Britanijoje ankščiau priėmusios degyklos paslaugas. Kitas Toronto universiteto inžinerinio instituto gamtinės aplinkos studijų prof. dr. P. H. Jones taip pat paneigia apie PCB plačiai pasklidusius gandus. Jis kaltina spauda ir televiziją neteisingų duomenų skleidimu. Esą be reikalo kalbama, kad PCB sukelia vėžį. Lig šiol nėra užregistruota nė vieno mirtino atvejo. Mirtina galėtų būti nebent labai didelė PCB chemikalų dozė. Tačiau prof. dr. P. H. Jones taipgi teisingai primena, kad žmogui mirtį gali atnešti ir dideli kiekiai suvalgyto cukraus. Jis pataria atkreipti dėmesį į pervežamas mažesnes degyklas, kurias taip pat galima pritaikyti PCB atmatų sunaikinimui.

Lankėsi Lietuvoje

Lietuvos kardinolo V. Sladkevičiaus kvietimu, arkiv. Audrys J. Bačkis, pronuncijus Olandijoje, rugsėjo 6 d. išvyko Lietuvon, kur dalyvavo Šiluvoje religinėse iškilmėse ir rugsėjo 10 d. atnašavo Mišias.

Pobūvis su Sąjūdžio nariais

Los Angeles pensininkų klubo pobūvyje rugsėjo 24, sekmadienį, 12 v. Šv. Kazimiero parapijos salėje dalyvaus Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio seimo tarybos narys filosofas Arvydas Juozaitis su žmona Laima ir tarybos narys Alvydas Medalinskas. Tuoj po pietų, 2 v., A. Juozaitis kalbės apie Sąjūdžio planus ir filosofiją, A. Medalinskas padarys pranešimą apie jaunimo ir kitas organizacijas Lietuvoje. Visi kviečiami dalyvauti. Pietums stalus užsakyti pas Petronėlę Valiulienę tel. (213) 654-3690 ar Juozą Kaributą tel. (213) 665-2619. Pensininkų klubui talkina JAV LB ir Los Angeles lietuvių jaunimo sąjunga.

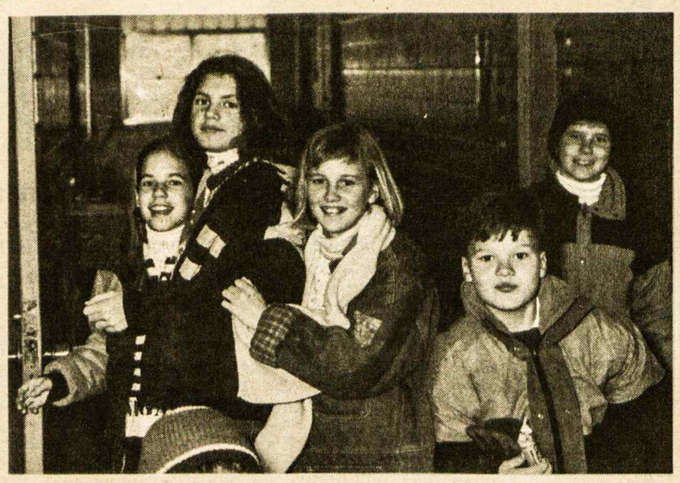

Toronto Maironio mokyklos mokiniai laukia mokslo pradžios rugsėjo 23 d.

XXXIII-sios Kanados Lietuvių dienos

Tradicinės Kanados Lietuvių dienos rengiamos 1990 m. gegužės 19-20 d.d. Hamiltone. Šventės rengimui vadovauja Hamiltono Bendruomenės apylinkės valdyba su pirmininke A. Krivinskaite. Rengėjai šiuo metu sudarinėja įvairius komitetus, kurie rūpinsis atskirų renginių ruoša. Valdyba su grupe talkininkų jau turėjo porą pasitarimų, kur buvo numatyta Kanados Lietuvių dienų programa: meno paroda, sporto žaidynės, penktadienio vakare literatūros – dramos vakaras, jaunimo susipažinimo šokiai, šeštadienį bendras susipažinimo vakaras, o sekmadienį katalikams bei evangelikams pamaldos ir užbaigai – didingas koncertas su visomis Kanados lietuvių meninėmis pajėgomis, paminint "Varpo" šimtmetį. Taip pat yra planuojama ta proga išleisti leidinį. Valdyba jau kai kuriems renginiams išnuomojo šventei tinkamas sales. Rengėjai supranta, kad šis užmojis pareikalaus daug darbo ir lėšų, bet jie tikisi lietuviškosios visuomenės pritarimo ir paramos. Prašoma iš anksto ruoštis šiose iškilmėse dalyvauti. **J.P.**

Sukaktuvinis suvažiavimas

1990 m. birželio 15 d., 6 v.v., Kaune, P. Navardaičio bute, šaukiamas 1940 m. Kauno IV valstybinę gimnaziją baigusių mokinių 50 m. sukaktuvinis suvažiavimas. Registracijos ir informacijos reikalais kreiptis pas P. Navardaitį, Kaunas 31, Vasiliausko 32, Lithuania, USSR.

Testamentiniai palikimai

Iškeliaujantiems į amžinybę kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirština, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau 40 metų sulaukę "Tėviškės žiburiai" – plačios apimties savaitraštis. Rašydami savo testamentus, neužmmirškite ir jo. Iškeliauja tautiečiai į anapus vienas po kito, o "Tėviškės žiburiai" lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnės paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas "Tėviškės žiburiams" bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: "Tėviškės žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont., L5C 1T3, Canada. LEIDĖJAI

Rašo apie baltiečius

"Time" žurnalas rugsėjo 11 d. laidoje išspausdino savo skaitytojų keletą laiškų baltiečių reikalais. Viename iš jų David John Plesic, Miami, rašo, kad buvusios nepriklausomos valstybės Estija, Latvija ir Lietuva paskutiniais dešimtmečiais buvo beveik sunaikintos. Šiuo metu baltiečiai, kaip niekada, pasiryžę išsikovoti laisvę. Jei Baltijos valstybės atgaus nepriklausomybę, tai 20 šimtmetyje padaryta didžioji skriauda demokratijai bus atitaisyta.

Rimvydas J. Sidrys, Streator, Ill., primena, kad išvežimai Lietuvoje prasidėjo 1941 m. birželio 14 d. ir tęsėsi iki 1952 m. Sibiro lageriuose žuvo 300,000 vyrų, moterų ir vaikų.

St. Prakapas, Toronto, Ont., giria žurnalą už tikslią informaciją apie baltiečių tikslus ir siekius dabartinėje kovoje.

• **Reikia daug mokytis, kad pamatytum, kaip mažai težinai**
(Montaigne)

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų vedamas

LIETUVIŲ VAIKŲ DARŽELIS

kviečia tėvus registruoti ikimokyklinio amžiaus vaikus pilnai ar pusei dienos. **Skambinti telefonu 534-5773 arba atvykti į darželį, 57 Sylvan Ave., susipažinti.**

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Po sėkmingai pavykusios "Gintaro" kelionės į Lietuvą pranešame, kad išrūpinam kvietimus ir suplanuojam išvykas pasirodymams į Lietuvą atskiriems menininkams ar ansamblinėms grupėms.

Sudarom sąlygas *privačiai apsilankyti Lietuvoje.*
Nuperkam automobilius *ir kitas dovanas valiutinėje parduotuvėje.*
Sutvarkom dokumentus *iškvietimui giminių iš Lietuvos.*
Kreipkitės į **Stefą** arba **Algį Medelius**, vakarais tel. **(416) 434-1847**

Century 21 MLS REALTOR
G. KELLEHER REAL ESTATE LTD.

Susan Jurėnienė
Profesionali pirkimo ir pardavimo atstovė mielai jums patarnaus Toronto, Mississaugos, Oakvillės apylinkėse.
Verslo — (24 v.) tel. 279-6338 **Namų — 542-1708**

DRAUDA
"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

SHERLOCK HOMES REAL ESTATE INC. REALTOR

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.
Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, *B.Sc., LL.B.*
2 Jane St., Suite 500 — Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas — įstaigos (416)**762-7393**
Toronto, Ontario M6S 4W3 — namų **233-0303**

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS
B.C.L., LLB., M.B.A., M. Eng.
15 John St., Suite 2 — **Tel. 240-0594**
Weston, Ontario M9N 1J2 — **Fax. 248-5922**

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS *B.A. M.L.S. LL.B.*
perėmė a.a.advokato **Algio Puterio** bylas ir testamentus
3425 Dundas St. W., Suite 200 — Telefonas
prie Windermere Ave. — įstaigos (416) **763-3362**
Toronto, Ontario M6S 2S4

RE/MAX west realty inc., realtor an independent member broker
Juozas (Joseph) **Norkus**
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

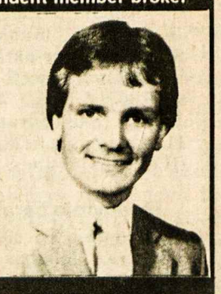

1700 bloor street west toronto, ontario M6P 4C3 **769-1616**

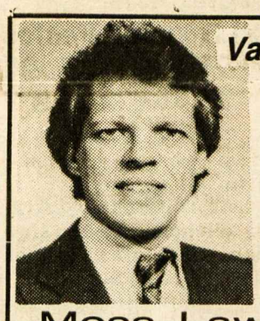

Vaidotas Jonynas, *M.B.A., C.F.A.*
Telefonas (416) 864-2734
- **Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investacijų srityje**
- **Aukso kasyklų analizuotojas**
- **Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"**
- **Sąžinigai patarnauja lietuviškai arba angliškai**

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

Century 21 **DRESHER Ltd.**
Member Broker
Tel. 233-3334
FAX 233-0285
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Birutę Spudienę, B.A., namų 445-9469 arba į Valterį Drešerį. *Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.*
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

Ar jūs domitės pirkimo ir pardavimo (Real Estate) karjera?
Jeigu taip, skambinkite į mūsų raštinę. Mes paruošime jus, duodami pamokas kas antrą antradienį.
Century 21 geriausiai paruošia pardavėjus pirkimo ir pardavimo versle. Dėl informacijų skambinkite **Valteriui** ar **Rick tel. 233-3334.**
Century 21 **Dresher Ltd.**

DRESHER INSURANCE BROKERS
Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1KB
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Parapijos šventėje-atlaiduose, rugsėjo 24 d., pamokslą sakys ir naująsias Anapilio muziejaus-archyvo patalpas šventins žymusis kovotojas už Lietuvos religinę laisvę kun. Alfonsas Svarinskas. Iškilmingos pamaldos su Švenčiausiojo procesija bus 3 v.p.p. Pastato šventinimo ir parapijos šventės vaišės bus 5 v.v. Pakvietimai į vaišes platinami sekmadieniais parapijos salėje. Šiokiadieniais prašome kreiptis į mūsų parapijos tarybos parengimų sekcijos pirm. V. Narušį, tel. 277-1128.

— Parapijos šventės dieną, rugsėjo 24, autobusas nuo požeminio traukinio Islington stoties važiuos Anapilin ir po pietų. Nuo požeminio traukinio stoties išvažiuos 2.30 v.p.p., o nuo Anapilio atgal važiuos 8 v.v.

— Parapijos choras pradėjo savo povasarinį giedojimo sezoną.

— Pakrikštytas Valterio ir Diane (Labine) Hornerių sūnus Cory-Jonas-Keith.

— Lietuvoje leidžiamo "Literatūra ir menas" laikraščio redakcija norėtų įsigyti išeivijoje išleistą "Lietuvių enciklopedijos" komplektą. Jei kas galėtų tokį komplektą padovanoti, prašome skambinti mūsų klebonijos raštinėn.

— Tęsiamas finansinis statybos vajus Kanados lietuvių kultūros muziejui Anapilyje. Muziejui paaukojo $1000 a.a. Vytauto Jonaičio atminimui: Eglė (Jonaitytė) Vair, Ona (Jonaitytė) Narušienė, Rita (Jonaitytė) Gast ir Birutė Jonaitienė.

— Aukojo parapijai: $100 — dr. J. Sungaila; Kanados misijoms papildomai surinkta $22.

— Mišios rugsėjo 17, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Juozą Jankaitį, 11.00 v.r. už parapiją. Wasagoje 11.00 v.r. už a.a. Antaną Bernotą (II mirties metinės).

Išganytojo parapijos žinios

— Rugsėjo 6 d. staiga mirė dailininkas a.a. Jokūbas Dagys, Čikagos lietuvių evangelikų reformatų bažnyčios narys ir kuratorius. Jis gyveno Toronte. Liūdi žmona Lois Toronte ir sūnus su šeima Lietuvoje. Rugsėjo 17, sekmadienį, 7.30 v.v. pamaldos bus Turner & Porter koplyčioje, Roncesvalles gatvėje. Rugsėjo 18, pirmadienį, 10 v.r., bus laikomos pamaldos lietuvių evangelikų parapijos Išganytojo šventovėje. Po pamaldų — visuomenės atsisveikinimas su velioniu.

— Rugsėjo 17 d. pamaldos su Šv. Vakariene įprastu laiku, 11.15 v.r.

— Rugsėjo 16, šeštadienį, 3.30 v.p.p. šventovėje bendram vedybiniam gyvenimui buvo palaiminti Kęstutis J. Draudvila su Loreta Delkute.

— Moterų draugija dėkoja visiems parapijiečiams ir draugams už darbą rugsėjo 9 d., kai vyko vartotų daiktų ir pyragų išpardavimas.

— Kun. P. Dilys rugsėjo 20-27 d.d. bus Čikagoje, kur dalyvaus Lietuvių evangelikų reformatų bažnyčios išeivijoje sinode. Reikalui esant, prašome tomis dienomis kreiptis pas parapijos sekretorę I. Delkuvienę, tel. 233-8510.

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių slaugos namams aukojo: $200 — P. Liutkus; $100 — S. Daugėla iš Santa Monikos, Kalif. Iš viso statybos fonde yra $141,-988.77. Aukos priimamos: "Paramoje" sąsk. nr. 8711, Prisikėlimo parapijos kooperatyve sąsk. nr. 155332.17 ir "Talkoje" sąsk. nr. 4259. Aukos yra atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių.

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 270 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: A. Balsys, D. Balsytė, V. Jakelaitienė-Leknickaitė, R. L. Kalpokai, Z. I. Steponai, R. Trumpickienė iš Vilniaus; V. Račiskaitė-Jankaitienė iš Šiaulių; M. Danaitis iš Seredžiaus; G. Šlekaitienė iš Elektrėnų; B. Poškienė iš Akmenės; V. Obelinis, A. Y. Obeliniai iš Kauno; V. J. Žemaičiai iš St. Catharines; T. M. Mickai iš Vašingtono; S. Danaitis iš Otavos; A. I. Milašai iš Sidnėjaus, Australijos.

— LN moterų būrelis nuoširdžiai užjaučia būrelio narę L. Dagienę, jos vyrui dail. a.a. Jokūbui Dagiui mirus. Jo atminimui LN moterų būrelis skiria Lietuvių slaugos namams $30 auką.

— Padėkos dienos savaitgalyje, spalio 8, sekmadienį, Lietuvių namuose nebus gaminami sekmadienio pietūs. Svetainė "Lokys" bus atidaryta įprasta tvarka, nuo 11.30 v.r. iki 6.00 v.v.

— Dar yra likę keletas marškinių su meškos atvaizdu ir užrašu: Lokys — Lietuvių namai — Toronto. Skambinti tel. 534-8214 arba 532-3311.

— LN valdybos posėdis — rugsėjo 21, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Norintieji dirbti LN binge prašomi skambinti LN vedėjui Teodorui Stanuliui tel. 532-3311 arba į namus tel. 231-4937.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį per visas Mišias pamokslus sakė svečias iš Lietuvos kun. Valdas Braukyla.

— Vakarinės Mišios sekmadieniais bus laikomos 7 v.v.

— Ruošiasi tuoktis Rimas A. Miečius su Jane Laura Paulin.

— Pakrikštyta Auksė-Julija, Edmundo ir Julijos (Poderytės) Norkų dukrelė.

— Rugsėjo 4 d. palaidotas a.a. Romualdas Vėlyvis, 62 m.; rugsėjo 5 palaidotas a.a. Algirdas Strumila, 67 m., ir Vytautas Vaičiūnas, 66 m.

— Parapijos tarybos jaunų šeimų sekcijos organizuojamos Mišios vaikučiams ir tėveliams bus ateinantį sekmadienį 10.15 v.r. Parodų salėje. Po Mišių bus kavutė ir vaišės vaikučiams.

— KLK moterų mūsų parapijos skyriaus susirinkimas įvyks ateinantį sekmadienį po 11.30 v.r. Mišių Parodų salėje.

— Kelionei į Amerikos sostinę Vašingtoną, D.C., vietų jau nėra. Jei dar atsirastų norinčių važiuoti, prašom paskambinti į kleboniją, nes vienas kitas iš jau užsirašiusių atsimeta ir gali būti vietų. Visus vykstančius prašom susimokėti pilną kelionės kainą iki ateinančio sekmadienio.

— Parapijai aukojo: $400 — Strumilų šeima; $300 — S. Vaičiūnienė; $100 — K. Vaičiūnas, E. J. Norkai, M. Andriulevičienė, A. V. Lukai, J. Poška; $50 — A. Bliūdžius, O. Skėrienė; Religinei šalpai: $50 — S. O. Gotšeldai; Šv. Kazimiero liet. kolegijai Romoje: $300 — N.N.

— Mišios rugsėjo 17, sekmadienį, 8.30 v.r. — už Juzę Rakauskienę, 9.20 v. r. už Slapšių šeimos mirusius, 10.15 v.r. — už Josionauskų šeimos mirusius, už a.a. Marcelę ir Vincą Nevarauskus, 11.30 — už parapiją, 8.30 v.v. — už a.a. Joną Jarmalavičių.

A. a. dailininkas Jokūbas Dagys, 84 m. amžiaus, mirė rugsėjo 6 d. Toronte. Velionis, pasižymėjęs medžio skulptorius, buvo dosnus "Tėviškės žiburių" rėmėjas ir nuolatinis bendradarbis — kiekvienais metais savo kūriniais praturtindavo šio laikraščio metinio renginio loteriją.

KLB vyriausiosios rinkimų komisijos PRANEŠIMAS

KLB vyriausia rinkimų komisija savo posėdyje 1989 m. rugpjūčio 31 d. nutarė:

1. Laikyti išrinktais į KLB tarybą aklamacijos būdu šių apylinkių kandidatus: Vancouverio, Winnipego, Sudburio, Otavos, Montrealio, Londono, Windsoro ir Wasagos-Stayneriо;

2. Tarybos narių rinkimai vyks šiose apylinkėse: Hamiltone – rugsėjo 24 d. ir Toronte – spalio 1 d.

Apylinkių rinkiminės komisijos skelbia kandidatų sąrašus ir praveda rinkimus pagal KLB statute nurodytas taisykles.

Esant bet kuriems nesklandumams, skundą raštu siųsti KLB Garbės teismui: J. Lukoševičiui, 4960 Carlton Ave., Montreal, Que. H3W 1G4.

Vyriausia rinkimų komisija

KLB Toronto apylinkės rinkiminė komisija skelbia Kanados krašto tarybos rinkimų tvarką ir kandidatų sąrašą. Rinkimai į krašto tarybą įvyks **spalio 1, sekmadienį,** Prisikėlimo parapijos salėje 10 v. – 1 v.p.p.; Anapilio parapijos salėje 10 v. – 12.30 v.p.p.; Lietuvių namuose, 1573 Bloor St. W. 12 v. – 3 v.p.p.

KANDIDATAI:

1. **Arštikaitytė-Uleckienė Marija**
2. **Čepas Silvestras**
3. **Čuplinskienė Judita M.**
4. **Dauginis Valteris**
5. **Dresheris Valteris**
6. **Girdauskaitė Rūta**
7. **Gustainytė Rima**
8. **Jonaitienė Ramunė**
9. **Juozapavičiūtė-Petrauskienė Gabija**
10. **Juzukonis Algis**
11. **Kaknevičius Kazys, kun.**
12. **Kuraitė-Lasienė Joana**
13. **Meiklejohn Petras**
14. **Pacevičius Algis**
15. **Pacevičius Antanas**
16. **Petrauskas Rymantas**
17. **Pūdymaitis Kostas**
18. **Revas Zigmas**
19. **Šileika Antanas**
20. **Simanavičius T. Augustinas, kun.**
21. **Simonavičius Algimantas**
22. **Stepaitis Herbertas**
23. **Stukas Vytautas**
24. **Vaičiūnas Algirdas K.**
25. **Vaidila Dainius**
26. **Vaštokas Romas**
27. **Viskontienė Dalia**
28. **Underienė Laima**
29. **Žalnieriūnaitė Vida.**

Atžalyniečiai atlieka programą Toronto Prisikėlimo parapijos salėje, prieš išvykdmi į Lietuvą Nuotr. B. Tarvydo

Lietuvos kankinių šventė ir Kanados lietuvių kultūros muziejaus šventinimas

įvyks 1989 m. rugsėjo 24, sekmadienį, Anapilyje

Iškilmių pamokslą ir šventinimo apeigas atliks žymusis kovotojas už Lietuvos religinę laisvę kun. ***ALFONSAS SVARINSKAS***

Programoje: *3.00 v.p.p. – Mišios Lietuvos kankinių šventovėje, Švč. Sakramento garbinimas ir procesija*
4.30 v.p.p. – muziejaus pastato šventinimas
5.00 v.p.p. – vaišės Anapilio salėje

Bilietai į vaišes platinami Anapilyje sekmadieniais arba kreiptis į V. Narušį tel. **277-1128**

Maloniai kviečia visus dalyvauti – ***rengėjai***

VILNIAUS UNIVERSITETO DAINŲ IR ŠOKIŲ ANSAMBLIO

KONCERTAI

1989 m. spalio 17, antradienį ir spalio 18, trečiadienį
Anapilio salėje, 2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario

Pradžia 7.30 valandą vakaro. Visos vietos numeruotos. Kaina – $12, vaikams – $8.
Bilietai gaunami – parapijose, pas J. Vingelienę tel. **233-8108,** G. Šimkienę tel. **766-8844.**

Visus dalyvauti maloniai kviečia – ***Toronto "Gintaro" ansamblis***

Toronto lietuvių pensininkų klubo mezgimo būrelio pirmas š. m. rudens susirinkimas įvyks rugsėjo 18, pirmadienį, 10 v.r. "Vilniaus" namų patalpose. Kviečiamos naujos ir buvusios narės gausiai dalyvauti.

Otavos šeštadieninės lietuvių mokyklos vaikų registracija įvyks rugsėjo 16 d. nuo 9 v.r. iki 12 v. Glede Collegiate patalpose. Mokyklos reikalais galima teirautis pas Juozą Augaitį tel. (613) 828-7160 ir Reginą Čeponkienę tel. (613) 445-5419. Jaunos šeimos prašomos atkreipti dėmesį ir leisti savo vaikučius į lietuvių mokyklą. Atgimstanti Lietuva ir išeivius įpareigoja išlaikyti tautiškumą.

Toronto Maironio mokyklos mokslo metai prasidės **rugsėjo 23 d.** Šv. Vincento Pauliečio mokyklos patalpose. Naujų mokinių registracija vyks nuo 9 v.r. iki 11 v.r. Registracijos mokestis $50. Mokslo metų mokestis, įskaitant registraciją, bus $160 nuo šeimos. Pamokos rugsėjo 23 d. prasidės 9.30 v.r. ir baigsis 11 v.r. Tėveliai kviečiami ateiti į klasę ir dalyvauti auklėtojos pranešime ir susipažinti su Maironio mokyklos taisyklėmis ir programa. Pradedant rugsėjo 30 d., pamokos prasidės įprastu laiku 9 v.r. ir baigsis 12 v.p.p. Prašome tėvelių pristatyti vaikus į mokyklą laiku, kad galėtų mokytojai tvarkingai pradėti pamokas. Pirmą šeštadienį tėveliai bus pavaišinti kavute ir užkandžiais. Daugiau informacijos galima gauti pas vedėją G. Paulionienę tel. 249-1305.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronto.

Kanados lietuvių kultūros muziejaus, kurio administravimą globoja KLB, oficialus atidarymas ir pašventinimas įvyks rugsėjo 24, sekmadienį, Anapilyje (žiūr. skelb.). Į atidarymo vaišes pakvietimus (bilietus) galima įsigyti po abiejų Mišių Anapilio parapijos salėje. Kitu laiku skambinti Viktorui Narušiui tel. 277-1128. Stalai yra numeruoti, pakvietimais reikia pasirūpinti iš anksto. Rengėjai tikisi gausaus tautiečių atsilankymo.

KLK moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius kapinių lankymo proga spalio 29, sekmadienį, rengia meno parodą Anapilio parodų salėje. Dalyvauja dail. Valė Balsienė ir dail. Petras Bigauskas su savo kūriniais. Taip pat dalyvaus Ona Derliūnienė su savo lietuviškais audiniais. Parodos atidarymas įvyks po 10 v.r. Mišių. Tai bus gera proga įsigyti ir pasigrožėti minėtų asmenų kūriniais.

Lankėsi "Tėviškės žiburiuose" Lukrecija Janulevičiūtė ir Steponas Janulevičius iš Kauno. Ta proga V. Janulevičius "TŽ" paaukojo $20.

PADĖKA

Už gerai praleistas atostogas viešnagėje, už patirtus įspūdžius, už pažintį su įdomiais žmonėmis, už materialinę bei moralinę pagalbą nuoširdžiai dėkoju savo tetai Albinai Vingevičienei ir pusseserei Kristinai Anderson.

Roma Čelkienė iš Vilniaus

'SAMOGITIA'
Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

A. a. Alekso Ambrozaičio atminimui Aleksas ir Genutė Kuzmarskiai "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

Garbės šaulė a.a. Eugenija Klupšienė, 90 m. amžiaus, mirė rugsėjo 8 d. Putname, lietuvių seselių prieglaudos namuose. Palaidota Putname. Ji Toronte įsteigė Vlado Pūtvio šaulių kuopą.

"The Toronto Sun" rugsėjo 6 d. išspausdino St. Prakapo laišką, reiškiantį padėką redakcijai už rūpinimąsi baltiečių kova už laisvę. Laikraščio prierašas — mums visiems tai turi rūpėti.

Nori susirašinėti

Mylita Daškevičiūtė, 15 m. amžiaus, mokosi Kauno "Saulės" gimnazijoje, 11-je klasėje. Domisi viskuo ir labai norėtų susirasti draugių ar draugų šiapus Atlanto. Adresas: Kaunas 233026, Tytuvėnų 38, Lithuania, USSR.

Inga Vaičekauskaitė, 18 m. amžiaus, mokosi gimnazijoje. Adresas: Kaunas 233041, 50-čio 111-4, Lithuania, USSR.

Dainius Skomskis, 18 m. amžiaus. Adresas: Kaunas 233042, Architektų 5-41, Lithuania, USSR.

L. ir E. Sabaliai. Adresas: Vilniaus rajonas, Buivydiškių T.Ū., Gudelių kaimas, Lithuania, USSR.

Raimundas Jameikis, 24 m. amžiaus, muzikantas profesionalas, grojąs daugeliu estradinės muzikos instrumentų. Labai domisi muzika, sportu ir kultūra. Nori užjūryje susirasti gerų draugų, su kuriais galėtų palaikyti tvirtus ryšius. Galėtų tuoj pat iškviesti viešnagėn Lietuvoje. Adresas: Žiežmariai 234240, Sodų 20-9, Lithuania, USSR.

MONTREAL QUE

Ansamblių iš Lietuvos koncertams rengti komitetas dažnai posėdžiauja, norėdamas aptarti visas detales, kurios iškyla su Vilniaus universiteto dainų ir šokių ansamblio atvykimu. Spalio 21, šeštadienį, 6 v.v. AV parapijos salėje bus viešas ansamblio sutikimas su vakariene ir pasišokimu. Į šį renginį įėjimas – $15. Sekančią dieną 3 v. po pietų St. Henri mokyklos auditorijoje – ansamblio koncertas. Įėjimas – $15, o vaikams iki 13 m. amžiaus – $8. Visi bilietai gaunami pas Reginą Piečaitienę tel. 767-8779, Petrą Adamonį darbo valandomis tel. 722-3545 ir Kostą Toliušį "Rūtos" klube.

Dar trūksta apnakvydinimui vietų. Kas galėtų priimti ansambliečius nakvynei, turėtų susirišti su Lile Gedvilaite tel. 482-3113.

Keliaujantis Dievo Motinos stebuklingo medalikėlio paveikslas visą rugsėjo mėnesį yra išstatytas AV šventovėje. Praeitą mėnesį jis buvo pagerbtas Pasaulio Karalienės Marijos katedroje. Vėliau jis lankys kitas šventoves.

AV parapijos choras po atostogų rugsėjo 10 d. vėl pradėjo pastoviai giedoti. Parapija labai dėkinga muz. Aleksandrui Stankevičiui už grojimą vasaros sekmadieniais; taip pat solistams Agutei Paškevičienei ir Antanui Kebliui už giedojimą.

"Nidos" klubo rugpjūčio 20 d. rengta gegužinė Stasio Rimeikio vasarvietėje gražiai pavyko. Po AV parapijos klebono kun. Juozo Aranausko aukotų Mišių visi šeimininko buvo pavaišinti rūkyta žuvimi ir šviežiais kukurūzais, o jo žmona vaišino pyragais ir kava. Norintieji galėjo paplaukyti motorinėmis valtimis Otavos upe. S. Rimeikis yra "Nidos" klubo pirmininkas.

Bronė ir Antanas Bendžiai savo šeimos tarpe atšventė 50 vedybinio gyvenimo metų sukaktį.

Edmundas Baltuonis, Jadvygos ir Prano Baltuonių sūnus, dirbantis Vankuveryje, Nedco bendrovėje, nuo rugpjūčio 1 d. paskirtas skyriaus vedėjo pareigoms. **B.S.**

A. a. Stasio Baranausko atminimui Kanados lietuvių fondui aukojo: $50 – A. K. Ratavičiai; $25 – E. J. Dalmotai; 20 – J. Vaitkutis; $10 – P. Adomoniai ir J. Piečaičiai.

A. a. Joanos Kesgailienės atminimui Kanados lietuvių fondui aukojo: $100 – trys šeimos – I. P. Lukoševičių, I. M. Sungailų ir R. P. Kurų; $50 – J. M. Juodviršiai, K. Andruškevičius, S. V. Piečaičiai; $30 – V. Viliušienė; $25 – V. Kačergius, M. J. Adomaičiai; $20 – G. P. Montvilai, E. J. Dalmotai, I. Petrauskas, G. Gedvilienė, V. Povilanis, R. J. Piečaičiai, D. B. Staškevičiai, P. Jucevičienė; $10 – J. Jurėnas.

A. a. Augustino Kudžmos atminimui Kanados lietuvių fondui aukojo: $100 – Kibirkščių ir Vilgalių šeimos; $60 – A. R. Knystautai; $25 – A. Rudytė; $20 – L. Grigelis, L. Urbonas, L. Bulotienė, J. Dabkus; $18 – B. Staškevičius; $15 – J. Naruševičius, J. Dalmotas; $10 – J. Blauzdžiūnas, J. Skučas, A. Norkeliūnas, O. L. Čečkauskas, S. Naginionis, A. Ruzgas, A. Dasys, J. Žitkus, P. Aubry, P. Žukauskas, J. Jurėnas, A. Jonelis; $5 – B. Bunys; $2 – T. Šmitienė.

KLF informacija

PADĖKA

Visoms, visiems mieliems montrealiečiams dėkoju už aplankymą Viktorijos ligoninėje bei namuose.

Ypatingas ačiū Aušros Vartų parapijos klebonui kun. J. Aranauskui, SJ, už aplankymą su šv. Sakramentais. Ačiū Marytei Tauteraitei, atvykusiai iš Toronto, Kalvaičių šeimoms iš Burlington, Lukoševičiams iš Toronto, V. Otienei, prisiminusiai laiškeliu. Nuoširdus ačiū jaunosios kartos Daivutei ir Ričardui Lapams iš Toronto už linkėjimus laiškeliu ir tos pat kartos veikliajam Linui Staškevičiui, aplankiusiam asmeniškai.

Jums visoms, visiems mano nuoširdus dėkingumas!

Jūsų – Jonas Adomaitis.

Greitas ir tikslus patarnavimas
Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**
Res.: 256:5355 **C. I. B.**
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830
Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI
AKTYVAS – virš $26,000,000 REZERVAS – virš milijono.
MOKA UŽ:

Certifikatus	11¼%	Taupymo – special.	6 %
Term. indėlius:		Taupymo – su gyv. dr.	5¾%
1 metų	10 %	Taupymo – kasdienines	5½%
180 d. - 364 d.	9¾%	Einamos sąsk.	4½%
120 d. - 179 d.	9¾%	RRIF – RRSP – term.	11½%
60 d. - 119 d.	9½%	RRIF – RRSP – taup.	6½%
30 d. - 59 d.	9¼%		

IMA UŽ:
Nekiln. turto nuo 13 %, asmenines – nuo 13 %
Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"
KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00-3.00	——
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00-7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00-6.00

PARDUODAMAS trijų kambarių butas pačiame Vilniaus centre. Skambinti vakarais Aleksandrui tel. 730-1205 Toronte.

VYRESNIO AMŽIAUS vyrui reikalinga šeimininkė, kuri galėtų gyventi jo name. Butas ir maistas veltui. Atlyginimas pagal susitarimą. Tel. 890-2626.

DĖMESIO! Pilna kaina su persiuntimu į Lietuvą: video kamera HITACHI 600 E — $1,210 (amerik.), PANASONIC M-7 su lagaminėliu — $1,295. Video magnetofonas TOSHIBA 83CZ — $415. Palyginkite kainas. SIUNČIAME IR VAISTUS. Romas Pukštys, TRANSPAK, 2655 W. 69 St., Chicago, IL 60629. Įstaigos valandos: kasdien nuo 10-6 v.v., šeštadieniais nuo 10-2 v.p.p. Tel. 312-436-7772; namų tel. 312-430-4145. Rašydami būtinai pažymėkite savo telefoną.

HALLING ELECTRICAL
(Estonian)
Gyvenamiems namams ir komerciniams pastatams.
- elektros išvedžiojimas
- elektros vielų atnaujinimas
- elektrinis šildymas
- vėdinimo įrengimas
- geras darbo atlikimas

Tel. 762-9190 LIC E 1044

NAŠLĖ, norėdama draugystės, išnuomoja kambarį ir virtuvę. Skambinti po 5 v.p.p. tel. 766-0997 Toronte, klausti Raimundo.

PARDUODAMAS naujas namas netoli Simcoe ežero, apšildomas dujomis, po visu namu rūsys, dvigubas garažas. Sklypas 41'x124'. Kaina – $259,900. Skambinti tel. 1-476-2764.

PARDUODAMAS FUJI VHS T-120, 3 valandų video dvi kasetės. Lietuviški įrašai. Skambinti tel. 232-9113 Toronte.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatau į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne, "Vilnius Manor" pensininkų namuose pas J. Gustainį.

CATERING
Maistas gaminamas visom progom – vestuvėm, krikštynom, laidotuvėm, parengimam. Skambinkite Vidai Šiaučiulienei tel. (416) 626-5184.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.